DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTÍCIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona { Edició vespre	2	ptes.	mes
Edició matí	2	»	
Península . . .	7'50		trimes.
America	8'50	»	»
Unió postal . . .	25	»	»

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Àngels)
Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ
Escudellers, 10 bis, entresol
Telèfon 184 A

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus de tarifa. Per l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuòries fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí fins a les tres de la matinada a l'impremta.

Any XXXIII - N.º 8.572 — Barcelona: Dijous, 22 de novembre de 1923 — **Edició del vespre**

Grandària: 15 × 32 centímetres

PREUS

	Ptes.
DIETARI mitja plana . . .	2'75
DIETARI plana sencera . .	3'50
CALENDARI comercial . .	0'80

Els corresponsals gaudiran del descompte de costum.

Apresseu-vos a fer la comanda als editors.

HA SIGUT POSAT A LA VENDA
EL
DIETARI CATALÀ
I EL **CALENDARI COMERCIAL**
DE **1924**

publicats per

DIETORIAL CATALANA, S. A. Escudellers, número 10 bis, entresol.

SALVADOR BONAVIA, editor Carrer de la Tapineria, número 4

En el Dietari es publiquen plànols de les ciutats Barcelona, Tarragona, Lleyda i Girona, Diccionari complet de tots els pobles de Catalunya, Guia de tots els carrers i places de Barcelona, Santoral per ordre alfabètic, Calendaris de 1924 i 1925, Ajuntaments, Mancomunitat, Notaris, Advocats, Procuradors, Metges, Jutjats, Bancs, Societats, Audiència, Llista de recaders, Correus, Cèdules, Llei del Timbre, Premsa, Consolats, Carrils, Autòmnibus, Tramvies, Cotxes, Automòbils, Mercats, Festes i fires de Catalunya, Veterinaris, Llevadores, Dentistes, Apotecaris, Sanitat, Beneficència, Hospitals, Contribucions, etc., etc.

SANTORAL

Setmana	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
1924			GENER				1924
1			2	3	4	5	6
2	7	8	9	10	11	12	13
3	14	15	16	17	18	19	20
4	21	22	23	24	25	26	27
5	28	29	30	31	○	○	○

GRANDÀRIA: 34 × 40 CENTÍMETRES

EL SIGLO

PREUS SENSE COMPETENCIA EN LLANERIA, SEDERIA i COTONS

Extens i variat assortit en dibuixos i colors de gran moda

Ocasió: MOCADORS *batista, pur fil, vora foradada, tamany 33 per 33 centímetres; la dotzena, a pessetes 9'90*

MODELS D'ALTA NOVETAT EN
VESTITS i ABRICS
PER A SENYORA i NENA
VESTITS i ABRICS
PER A SENYOR i NOI
CONFECCIO ESMERADA A PREUS MOLT LIMITATS

Secció d'Òptica i Música — *Rebaixa* *en discos doble cara, marca* GRAMOFON

:: Secció de Lampisteria — **ESTUFES PETROLI**

La calefacció ideal s'consegueix empleant l'estufa "IRIS" per ser la més perfecta. — Una a pessetes 71'50 i 51'50. PETROLI especial per a aquestes estufes, no inflamable, el bidó de 5 litres, a pessetes 3. — De venda en la secció de comestibles.

Dr. Camps Puntas VIES URINARIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK — Apartat de Correus núm. 1 — Telèfons números . . 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 21 de novembre de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les oivuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 755'3, 754'0, 753'6.

Termòmetre sec: 7'3, 10'8, 9'7.

Termòmetre humit: 6'1, 8'0, 7'7.

Humitat (centèsimes de saturació). 83, 65, 74.

Direcció del vent: NNE., E., Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 1, 0.

Estat del cel: Tapat. Quasi tapat.

Classe de núvols: K.N.Al St., St.K. Al St., St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 10'8; mínima, 5'5; mínima prop del sòl: 0'0.

Oscil·lació termomètrica: 5'3.

Temperatura mitja: 8'1.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 5'2 mm.

Recorregut del vent en igual període: 104 qm.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

- **Paraigües Cardús** Portaferrissa, 10.

Anit passada es reuniren en assemblea general els propietaris del Gran Teatre del Liceu.

Durant una estona molt llarga, discutiren les gestions portades a cap per la Junta Directiva prop de la Delegació d'Hisenda.

A quarts de dues de la matinada s'ha acabat la reunió, havent-se acordat un vot de confiança al president perquè continuï les gestions entaulades.

S'ha facilitat a la premsa una nota oficiosa d'aquesta reunió.

Avui, al com era anunciat, s'efectuarà la inauguració de la temporada.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

-JOIES **VILANOVA** Unió, 6

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30 principal), i organitzada per la Secció de Literatura i Belles Arts, es desenrotllarà una conferència a càrrec del doctor En Francesc Parés i Bartra, afectant al tema «Una excursió per l'Alt Egipte, descrivint l'Antiga Tebas». La tal conferència promet ésser molt atractiva, i més tenint en compte que estarà illusrada amb formoses projeccions.

Els Cursets d'Humanitats que ha organitzat l'Ateneu Enciclopèdic Popular, començaran el vinent dimarts, dia 27, a les deu de la nit, explicant-se pel docor N'Emili Mira la primera lliçó de Principis de Psicologia Experimental. La lliçó serà regida pel següent programa: Definició, objecte i divisions de la Psicologia. Lloc que aquesta ocupa entre les Ciències. Relacions entre la Psicologia, la Fisiologia, la Sociologia i l'Antropologia i Zoologia. Desenrotllament de la Psicologia Experimental.

FEBROXIL ·CERA·

EL MÁS SÓLIDO DE LOS PUNTALES DE LA TERAPÉUTICA ANTISÉPTICO-BACTERICIDA

FIEBRES TIFOIDEA Y PARATÍFICAS
FERMENTACIONES PÚTRIDAS INTESTINALES
FIEBRES INFECCIOSAS ENDODIGESTIVAS

MILLARES DE MÉDICOS EN EL MUNDO FUNDAMENTAN SUS ÉXITOS EN EL FEBROXIL CERA

VENTA FARMACIAS

Oficinas y Laboratorios . Plaza, 18 y Negrevernis, 15 al 19
BARCELONA

Els títols de les conferències que seguiran del mateix curset, són els següents:

Mitjans i mètodes d'estudi de la Psicologia experimental. «Concepte general de la sensibilitat». «Origen i aparició del sistema nerviós en l'escala animal». «Paper coordinador i integrador dels reflexes». «La base orgànica de la memòria». «L'acte conscient». «Estudi succint de les principals sensopercepcions exteroceptives i propioceptives». «Les reaccions intel·ligents».

Per a inscripcions al dit Ateneu, (Carme, 30) tots els dies feiners de 9 a onze del vespre.

Recordeu-vos que el dia 3 de gener sortirà el primer número de LA RONDALLA DEL DIJOUS

*

Tots els nois catalans han de llegir-la

A un pis del carrer del Migdia es barallaren a cops de puny i puntades de peu la mestressa del pis i una rellogada, Roser Bort Martínez, de 23 anys, i Trinitat Jimeno Cervera, de 29.

Aquella, que diu estar embarassada de cinc mesos, resultà amb contusions i erosions a la cara, i aquesta amb contusió a la regió temporal.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 31

— Diví aroma: cafè **La Garza**.

— Paraigües Fernando, 14, casa **Clapés**

Dos guàrdies urbans i els llacers, amb el carretó, van anar a recollir tots els gossos de les cases de la barriada de can Tunis per a portar-los al Laboratori i tenir-los en observació per si els hagués mossegat un gos foll que abans d'ahir va córrer per aquells indrets.

Alguns n'han quedat per recollir i és d'esperar que no oposaran resistència a remetre'ls perquè és pel bé de tot el veïnat.

Avui es feia una altra recollida de gossos. Després del període d'observació seran remesos a llurs amos.

-**Sangrá** Pelayo 11 - **Banyeres**

En sortir de treballar d'una fàbrica del carrer de Consell de Cent, la noia Maria Alemany Martínez, de 18 anys, fou agredida per Carme Pozo Muñoz, de 40, pretextant que aquella havia tingut disputes amb la filla d'aquesta.

-**Vichy Català**
Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

A les barraques del carrer d'Aragó, dues dones s'esbatussaren i la Carme va causar a Anna Costa i Martínez, de 32 anys, contusions i erosions a la cara.

La conferència sobre puericultura que el doctor Buxó Izaguirre donarà demà, divendres, a dos quarts de set de la tarda a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, versarà sobre «Les matèries fecals del nadó; orientació diagnòstica en llur examen macros i microscòpic».

GOTES **NEUROSTÈNIQUES** FOSFORADES **GENOVE**
Aliment del cervell
Valuós tònic dels nervis

El tribunal que està actuant per a les oposicions a ingrés al Magisteri, acabà la puntuació per la qual es classifica els opositors en les cinc parts que componen l'exercici, fixant la relació al públic, al local on es celebren les oposicions.

Dels 317 opositors que actuaren des del començament de l'exercici, sols n'han estat aprovats 164, quedant-ne eliminats 153.

- **TOS** bronquitis, catarros pulmonars aguts i crònics, prip, es curen radicalment amb la «**THICOLINA**» del Doctor Calbetó.

El diumege dia 18 i en son estatge social, Aribau, 180, principal, segona, es celebrà la Sessió de l'Assemblea de l'entitat denominada Garantia i Germanor, Associació Auxiliar per a l'Assegurança Personal, que estava convocada. Per unanimitat fou nomenada la Junta directiva local de Barcelona, que ha quedat constituïda pels senyors següents:

President, En Càndid Castillejo Orta; Vice-president primer, En Felip Viaplana Gol; Vice-president segon, En Joaquim Soriano Llabaneras; Vocal primer, Miquel Monfort Turell; Vocal segon, En Joan Garcia Martínez.

— **BUIK** model 1924
Exposició: Plaça Letamendi, 17

Vist l'èxit obtingut pel curset de Fotografia al carbó, organitzat per l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya i que va dirigir el conegut artista fotògraf, senyor Jordi, aquella entitat ha acordat repetir aquest curset, quedant des d'ara oberta la matrícula a la secretaria de l'esmentada entitat, Aribau, 21, entresol, on es donaran tota mena de detalls als senyors aficionats fotògrafs que desitgin assistir a tan interessant curset.

Al carrer de la Creu Coberta, cantonada a la plaça d'Espanya, el tramvia de la línia 55, atropellà a Salvador Colomena i Rositz, de 43 anys, i li causà contusions i erosions a la cuixa, cara i mans drets.

Un tramvia de la línia 38 al carrer del Bruch va topar amb el carro 5456, resultant Josep Mas Hill, de 49 anys, amb contusions a la cara i costat dret.

Dr. Duran, oculista
dels Hospitals de París, Viena, Budapesth, Basilea, Friburg i Berlín. Hores de consulta, cada matí, de 11 a 1, i a més, de 4 a 6 tarda dels dilluns, dimecres i divendres
Ronda Universitat, 31, 1.er

A l'Ateneu Enciclopèdic Popular se celebrarà el propvinent diumenge, a les onze del matí, el començament de la lectura comentada de l'obra d'Elisi Reclus, «L'home i la terra», organitzada per elements de la Institució Catalana de Cultura Integral «Jove Atlàntida».

A aquestes sessions de divulgació i afirmació cultural, mitjançant el coneixement de les obres que els grans pensadors han donat a la Humanitat, confia «Jove Atlàntida» que hi assistiran totes les persones d'àmplia i generosa espiritualitat, ja que amb la reflexió i comentaris que els suggereixi l'esmentada lectura, qualificada de Geografia Social pel seu autor, pot néixer aquella relació que agermani en un mateix entusiasme fructífer tots els que es preocupen del progrés humà.

Al carrer de Trafalgar, prop la plaça d'Urquinaona, un autocamió atropellà a Enric Moliner, de 59 anys, i li causà una ferida al peu esquerre amb masegament de teixits i fractura de la tíbia en son terç inferior.

Al carrer de Cendanya, prop dels quartes de Jaume I, fou trobat el cadàver d'un jove, com d'uns 26 anys. No li fou trobat cap document, i només se'l coneixia perquè recollia el ranxo de la caserna. El coneixien amb el nom de «El Xino».

CRISTALLERIA PORCELLANA MAJÒLICA PISA
VAJILLA FISA, S. A.
METALL BLANC ORFEBRERIA GANIVETERIA : COBERTS FANTASIES EN ARTICLES D'UTILITAT I ADORNO PROPIS PER A REGAL
BORRELL, 91 a 97
BARS RESTAURANTS COMUNITATS, ETC.
Assortiments complets moderns

El propvinent dimecres, dia 28, a les deu de la nit, el doctor Josep M. Baptista Roca donarà la primera lliçó del seu curset d'Etnografia a l'Ateneu Enciclopèdic Popular.

Aquest curset forma part de la sèrie organitzada amb el nom de Cursets d'Humanitats i de Divulgació Cultural, per als quals continua oberta la inscripció a la Secretaria de l'esmentat Ateneu (Carme, 30), tots els dies de treball, de nou a onze de la vella.

La Reial Acadèmia de Medicina i Cirúrgia d'aquesta ciutat, celebrarà sessió científica pública demà passat, dissabte, a dos quarts de set de la tarda, en la qual el doctor Botey desenrotllarà el tema: «Els injerts dermo-epidèrmics en els radicals de l'oïda», i el doctor Suñé i Medàn presentarà «Un cas de larves de mosca vives en l'oïda».

L'Ateneu Enciclopèdic Popular ens de fer constar que per error involuntari de redacció, figura en el programa dels seus Cursets d'Humanitat el nom del doctor Guillem de Benavent com a encarregat d'explicar el curset de Botànica, quan en realitat havia d'ésser el d'En Pius Font Piquer, director del Museu d'Història Natural del Parc, com a professor que és.

Religioses

Avui, Sant Filemó, màrtir, i Santes Cecília, verge, i Àppia, màrtirs. — Demà, Sant Climent I, papa i màrtir, i Santa Lucrècia, verge i màrtir.

Quaranta hores: Demà, a la capella expiatòria de les ànimes, carrer de l'Escorial, 155. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa de demà: Sant Climent, color vermell.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de l'Estrella, a Santa Anna.

Adoració nocturna: Avui, Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de l'Esperit Sant, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Maria Mare de les Ànimes, a la mateixa capella.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

CULTURA

Diumenge passat al matí, l'advocat En Lluís Forcada donà una conferència desenrotllant el tema: «Jurisdicció mercantil. Els Tribunals de Comerç».

Després d'unes breus paraules de la senyora Presidenta, començà el conferenciant, saludant a la concurrència en nom de l'Acadèmia Calasància, en donar la primera de les conferències que han estat encomanades a la dita entitat, i entrà tot seguit a estudiar el funcionament dels tribunals especials, en general, condolent-se que no hagin estat restaurats els de comerç, essent així que continuen actuant el militar, l'eclesiàstic, l'industrial i el de nens, dels quals en feu un merescut elogi.

Comentà com devem estar joiosos els catalans, que un rei nostre hagués donat al Comerç el primer llibre regularitzador de les seves funcions, amb el «Consulat de Mar», que fou ben aviat imitat per altres reialmes.

Explicà el funcionament dels tribunals de comerç i llur grandiosa utilitat en la vida pràctica i féu vots per llur instauració.

Les més avençades alumnes de la classe de taquigrafia de l'Institut, varen pendre literalment les exxplicacions de tan interessant conferència, practicant-se alhora en aquest coneixement.

—

A la tarda, En Manuel Comas Esquerra, hi donà la seva anunciada conferència sobre «Dades de Topografia, útils a l'excursionista».

Explicà el mecanisme i aplicacions pràctiques del baròmetre i del podòmetre, aparells que són menester per tal de calcular les altituds i les distàncies recorregudes; la transcripció de les dades recollides, en quaderns que deu fer-se l'excursionista; manera d'usar la brúixola i aprofitar les indicacions consignades en plànols i mapes, i, finalment, els darrers avenços que dins la Topografia suposa, l'aplicació de fotografies obtingudes des de gran alçaria o per mitjà dels aeroplans.

Simulà algunes excursions, per fer més pràctica la seva dissertació, i es projectaren nombrosos clixés, obtinguts expressament per a l'esmentada conferència.

Musicals

Heu's aquí el programa de la sessió selecta d'art, que a càrrec de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica fundat i dirigit pel mestre En Joan Llongueras, tindrà lloc a l'Orfeó Gràcienc el diumenge vinent dos quarts de cinc de la tarda:

Primera part. — Rítmica — Principis i finalitats del Mètode Jaques Dalcroze. Breu parlament pel mestre Llongueras. Exercicis i demostracions del mètode i educació pel Ritme.

Segona part. —Interpretacions de Plàstica animada — «Esbós rítmic», Jaques Dalcroze; «Passepied», Couperin; «Sarabanda», Rameau; «Empordanesa», Millet; «Marxa fúnebre, Mendelssohn; «Fugueta» (a tres veus), Haendel.

Tercera part. — Cançons i jocs d'Infants — «El molí» (joc popular), Llongueras; «Ai, quina sort la meva!», Jaques Dalcroze; «Cara bonica», «Quan jo vaig al camp» i «Els soldats vénen de França», Llongueras; «El joc del circ», Jaques Dalcroze.

El Teatre Líric Pràctic, sots la direcció del Mtre. Vidal Nunell, començarà les funcions del curs en el Teatre Escola, Consell de Cent entre Aribau i Universitat el proper diumenge dia 25 a les 10 de la nit, amb I Pagliacci, Dinorah (escena) i selecte concert.

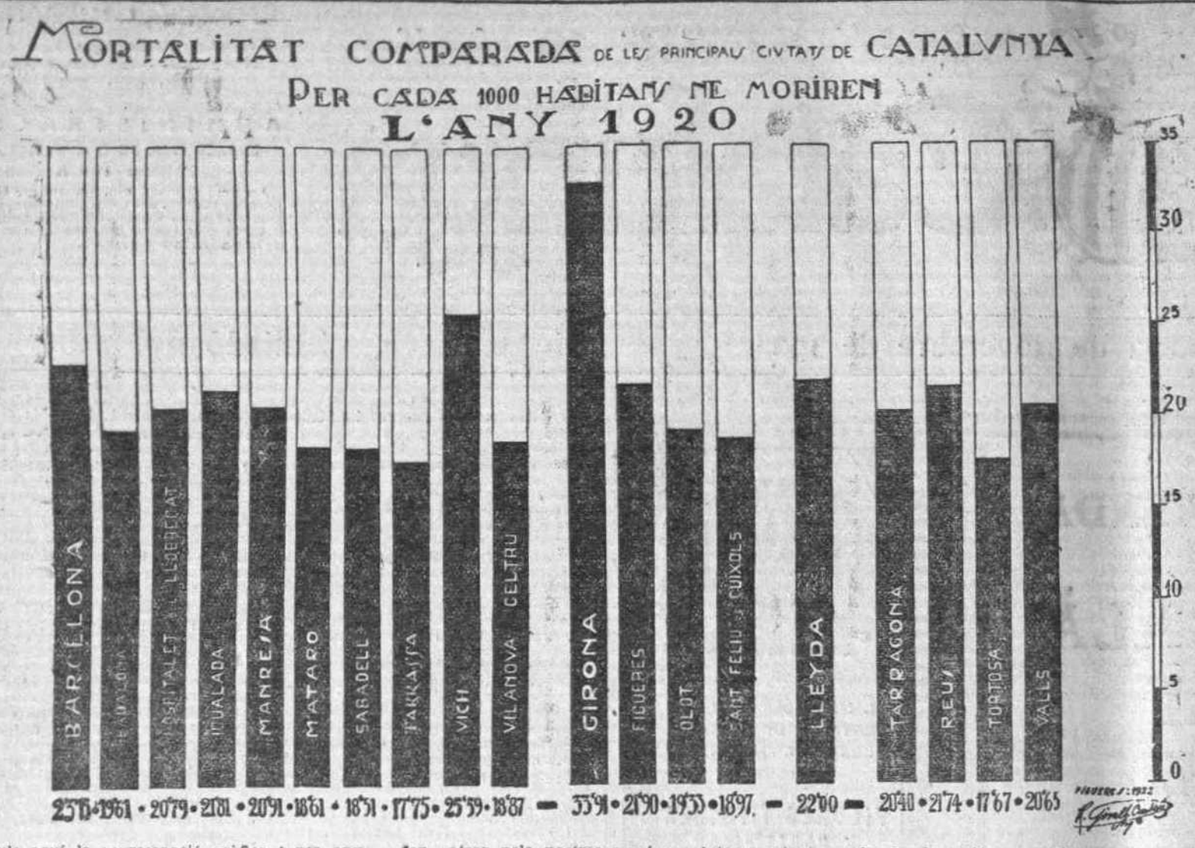

Heu's aquí la represenació gràfica de la mortalitat de les ciutats de més de deu mil habitants de Catalunya, segons l'ha publicada la Revista de la Vida Municipal. Aquestes ratlles negres — expressió del nombre de defuncions per cada mil habitants i per any — fan entrar pels nostres ulls el procés actual de cada ciutat. Elles ens diuen la tasca immensa que cal fer a cada Municipi i com és necessari revisar les valors de la pròpia actuació comparant-les amb les de les altres ciutats. L'obra del vei ens interessa tant o més que la nostra pròpia obra. Si cada poble seguís el procés d'altre poble, prompte hi naixeria l'estímul de la seva redempció i en lasca d'altri trobaria el mestratge de quin ha d'ésser el camí a seguir. Qualsevol població, per rudimentària que sigui, cal sempre considerar-la en si mateixa i amb relació a les altres poblacions. Per això, sota la fredor dels números de l'Estadística, no sols hi viuen els fets passats, sinó que hi neixen les illusions futures de millorament.

El Comitè per la Llengua Catalana

INICIATIVES COMARCALS

Cada dia que passa la importància del projecte d'aquest Comitè d'organitzar simultàniament centenars de cursets de la nostra llengua i de la nostra literatura en el clos del territori lingüístic català és més àmpliament compresa pels bons amics de la nostra cultura. Així, és de remarcar com de diversos indrets de Catalunya han sorgit iniciatives que permetran simplificar la tasca del Comitè instituït a l'Ateneu Barceloní. D'algunes importants ciutats havem rebut llistes amb un nombre de professors prou important per a permetre que, dins del radi d'acció cultural de les esmentades ciutats, hom compti amb el bell entusiasme i la col·laboració eficient de patriotes reconeguts.

Si a cada ciutat de Catalunya, si a cada vila important, els amics de la llengua i de la literatura catalanes procuressin, dins de llurs mitjans, secundar l'actuació d'aquest Comitè, l'abast de l'obra projectada esdevindria, molt aviat, una realitat.

NOUS PROFESSORS INSCRITS

Han ofert darrerament llur col·laboració com a professors els senyors Jesús Sanz, Miquel Torroella, Antoni Vey, J. Homet Font, i M. Capuz. També s'han inscrit les distingides senyoretes Hilda Agostini i Maria de la Cinta Balaguer.

«EL CORREO CATALAN»

A l'edició de dissabte d'aquest diari tradicionalista i sota el títol de «Bella iniciativa. — El Comitè per la llengua Catalana», hom comenta l'obra d'aquest Comitè amb el següents mots:

«Dir que havem vist amb moltíssim de goig la bella iniciativa del Comitè per la llengua catalana, és cosa que de sabuda, no caldria repetir-la; tot allò que sigui expandiment i depuració de la nostra parla, serà tasca assenyaladament patriòtica i cultural.

»En l'actualitat excepcional de la nostra vida política, en moments de rigorositat extraordinària, el calent un fruit legítim de catalanització desvetllarà arreu de la terra simpaties extraordinàries, i serà estímul perquè els catalans vulguin aprofitar l'ensenyament de llur llengua i literatura que tan generosament se'ls ofereix.

»Creiem encertada l'actualitat per la tasca que es proposen de realitzar; és just que els que estimen la terra i a tota hora treballen per ella amb ardidesa, confiem a la missió dels educadors, la reconquesta de tots i cada un dels fills de Catalunya per a l'esdevenidor de glòria que la tradició ha d'aconseguir-li.

»Cal que els catalans es retrobin a si mateixos per al conreu de la llengua i literatura pròpies, tot desitjant que llur esdevenidor correspongui a la prèlèrita grandesa.

»Que els bons patriotes cerquin, en l'expandiment del més característic i essencial de la nostra vida: la parla, i un fruit legítim de catalanització del poble, per tal que aquest no es senti mai més estrany a casa seva, per tal que els estaments proletaris estimin les institucions tradicionals de Catalunya, coneixent-les no pas per referències, sinó per elles mateixes.

»Que l'èxit més afalagador acaroni l'empresa d'aquest estol de patriotes; que no pugui dir-se que en hores de realitats adverses, deixaren de banda la defensa del tradicional i característic, sinó al contrari; que tot estudiant i propagant la llengua, concretaren una actuació de silenci.»

«JUSTICIA SOCIAL»

En el número d'abans d'ahir d'aquest setmanari socialista, referint-se a l'actuació del Comitè, escriu:

«Creiem que l'adveniment d'aquest Comitè, constituït a l'Ateneu Barceloní, no pot ésser més oportú. En èpoques com l'actual, la llengua i la literatura d'un país encara tenen una valor més gran que en els temps normals.

La idea del Comitè ha assolit un èxit grandiós. Són molts els professors que s'han ofert, tots ells homes de valua de diverses idees polítiques.

Preguem a les entitats obreres que vulguin que hom els doni alguna classe de llengua o de literatura catalanes, que s'adrecin al secretari del Comitè, Ateneu Barceloní, Apartat, 97.

NOVES SOL·LICITUDS

Acollint la nostra suggestió d'organitzar cursets independents de les entitats constituïdes, havem rebut d'alguns barris la petició d'un estol de ciutadans, demanant professors i oferint estatge. Darrerament havem rebut sol·licituds de Tàrrega, Igualada, Badalona, Sitges, Canet, Sarrià, etc.

LA PREMSA COMARCAL

Continuen els diaris catalans de comarca glossant la importància dels cursets que es proposa d'organitzar aquest Comitè. Heu's aquí alguns paràgrafs interessants:

D'«Arenys i sa Comarca»:

«Arenys i sa comarca, atenta a tota manifestació de literatura catalana, s'adhereix amb tot entusiasme a aquesta lloable croada, tot procurant que la seva veu arribi a la nostra vila.»

Del «Baluard de Sitges»:

«El Comitè constituït a l'Ateneu Barceloní acompleix una tasca meritíssima en organitzar arreu de Catalunya uns cursets de llengua catalana, i ens aconborta el contemplar com la selecció dels nostres joves procura que vinguin també a Sitges els professors acoblats en la llista oberta en tan docta corporació. Un Cau Ferrat no s'obté cada lustre, ni l'esperit que l'informà pot rajar indefinidament com una pluja de perfum espiritual davant dels nostres camps assedegats. No diferim cap avinentesa per nodrir la nostra cultura, i, en l'instant d'or que presentim, quan vora el Taller-Museu s'obrirà la biblioteca desitjada, no seran uns diletants o uns romàntics aquells que hi penetraran, abans uns senzills catalans que sabran de comprendre i d'estimar la llengua llur com la cosa més natural del món.»

Del «Pla de Bages» de Manresa:

«A l'Ateneu Barceloní s'és constituït un Comitè per la llengua catalana, el qual s'encarrega de donar a totes les poblacions que ho sol·licitaran, uns cursos elementals de la nostra llengua. Han respost a la crida que oportunament hom féu pública, diverses entitats culturals de la nostra terra. Manca, encara, en aquest concert, la veu de Manresa. Manresa sempre acostuma a arressegar-se un xic en aquestes coses. Al davant del Comitè hi ha l'eminent filòleg Pompeu Fabra, la competència del qual és unànimement reconeguda. La finalitat d'aquests cursets no és altra que contribuir a la divulgació de la nostra llengua a les ciutats i viles catalanes. Molts d'escriptors i professors han ofert voluntàriament llur concurs personal. També algunes senyoretes s'han ofert a explicar lliçons en qualitat de professores. Gairebé tots els periòdics de la nostra terra han elogiat amb entusiasme aquesta croada. Esperem que la joventut manresana que segueix amb interès les pràctiques del moviment cultural català podrà escoltar un d'aquests cursets gestionant la visita d'un professor, cosa que no creiem difícil d'aconseguir si tots plegats hi posem només una mica de bona voluntat.

El Sometent i el viatge dels Reis

La comissió organitzadora dels sometents armats de Catalunya, ha acordat oferir a la Reina, en l'acte de la imposició d ela Medalla de Constància al seu marit, un ram de flors.

També ha acordat fer remesa al cap del Govern senyor marquès d'Estella, d'un pergamí que commemori la data del 13 de setembre; en l'esmentat document que constituïx una obra d'art deguda a l'artista Antoni Flós, figurarà en la seva part superior l'escut d'armes d'Espanya, en la inferior el del marquesat d'Estella i als costats, campejaran l'emblema dels sometents de Catalunya i una medalla amb la data del 13 de setembre.

—

El president de la Societat Colombòfila, senyor La Llave ha ofert en nom de l'esmentada societat, al capità general, 10.000 colomes que seran deixats anar en l'acte de la imposició al Rei, de la medalla de Constància dels sometents.

N'Antoni Flos té terminat ja el pergamí en el qual s'ofereix l'esmentada medalla.

L'esmentat pergamí és d'estil gòtic, segle XV, destacant-se en la part superior l'escut d'Espanya, sostingut per dos heralds i en la inferior la imatge de la Verge del Montserrat. En els claustre àgules campegen els escuts de les «provincies» catalanes i en els costats la medalla de Constància i la insígnia dels sometents.

La llegenda, que està redactada pel capità d'infanteria En Guillem Cavestany.

—

—El caporal del partit N'Amadeu Torrents, ha ofert a la comandància general per a la visita dels Reis a Rubí, Terrassa i Martorell, muntar el servei de vigilància de les carreteres, d'acord amb els comandants dels llocs de la guàrdia civil, oferiment que ha estat acceptat pel capità general accidental. Els dits viatges els faran els Reis en automòbil.

—

La Companyia ferroviària de Madrid, Saragossa i Alacant ha concedit un cinquanta per cent de rebaixa als passatges per tot Catalunya, als sometents que es presentin a taquilles, amb armes, carnet i divisa del sometent en la solapa, esperant-se igual concessió dels Ferrocarrils Centrals de Catalunya; les dites concessions subsistiran des del 30 de l'actual al 3 de desembre.

I les companyies dels ferrocarrils del Nord i de Sant Joan de les Abadesas han acordat concedir una rebaixa del 50 per cent en els preus dels bitllets d'anada i tornada als sometentistes que es trasladin a aquesta capital els dies 30 de l'actual i 1 i 2 de desembre vinent.

Dietari històric

22 novembre 1827

EL COMTE D'ESPANYA FA ERIGIR UN MONUMENT A FERRAN VII, A LA PLAÇA DEL PALAU DE BARCELONA

El partit apostòlic conspirava per l'absolutisme. Semblant-li massa liberal Ferran VII, volia substituir-lo pel seu germà Carles. Es demanà el restabliment del Sant Ofici, i a Manresa i al Priorat es constituïren Juntes encaminades a alliberar el rei del poder dels negres, com en deien dels lliberals.

Per a demostrar que el Rei no estava supeditat a ningú, vingué a Catalunya redactant una proclama a Tarragona. Instruments del moviment reaccionari n'eren Calomarde i Carles d'Espanya, i aprofitaren l'ocasió per a sacrificar alguns dels seus còmplices.

Quan les tropes franceses evacuaren la ciutat, vingué aquí Ferran VII i en un acte d'adulació, el capità general féu aixecar el monument a la plaça de Palau, en forma humiliant per a Barcelona. Conquistats el rei i la reina Amàlia, pogué aleshores Carles d'Espanya dedicar-se impunement a tota classe de venjances contra els lliberals.

Bolg o criminal, féu sofrir a Barcelona un veritable pesombre, amb els fusellaments, penjaments, presons i deportacions en la tràgica Ciutadella. Fins a les quartes noces del rei amb Maria Cristina durà aquella reacció.

No és estrany que en les convulsions de 1835, el poble arrossegués i aterrés l'estàtua de Ferran, que el comte d'Espanya havia fet aixecar.

ESPIGOLAIRE

Teatre Català

Havent organitzat l'Orfeó Graciene un festival de Rítmica i Plàstica, per ésser celebrat el diumenge vinent a la tarda, la companyia de declamació «Estudi Cirera», que actua al Casal de dit Orfeó, hi s'regut oportú aprofitar el local en la nit de l'esmentat diumenge, dia 25, per a donar una extraordinaria funció teatral, en la qual es posarà en escena amb tota propietat i luxe, la xamosa comèdia en tres actes «Pluja de fills».

Per a dita funció, que l'«Estudi Cirera» dedica als socis de l'Orfeó Graciene i llurs famílies, regiran uns preus veritablement econòmics.

Sardanes

Diumenge vinent, a les cinc de la tarda, s'inaugurarà el nou estatge del Foment Sardanístic de Sant Martí (Meridiana, 27), amb una ballada de sardanes a càrrec de la cobla Barcino.

Al Teatre del Liceu

L'HOMENATGE DE L'ASSOCIACIO DE LA PREMSA DIÀRIA DE BARCELONA AL SENYOR JOAN MESTRES

L'Associació de la Premsa Diària de Barcelona ha volgut testimoniar al senyor Joan Mestres i Calvet, empresari del nostre Gran Teatre del Liceu, el seu profund i sincer agraïment per l'interès vivíssim que ell sempre s'ha pres per aquesta Associació, per l'ajut generós que ell sempre ha vingut prestant als fins culturals d'aquella i també per la importància i preponderància que a l'obra d'art seriosa i verifiable ha vingut donant, sobretot en aquestes darreres temporades, en la direcció del nostre prior teatre líric, que li ha estat amb tant d'encert confiada.

A l'efecte es reuniren ahir, a la tarda, a l'administració del Gran Tetre del Liceu, alguns membres de la Junta Directiva de l'esmentada entitat, juntament amb tots els crítics musicals dels periòdics barcelonins i feren ofrena al referit senyor Mestres d'un magnífic pergamí policromat, obra que fa honor al seu autor, el senyor A. Flos i Gibernau, per la seva delicada ornamentació i justa i ben entesa entonació.

El senyor Joan Barco, en nom de l'Associació, en un breu i raonat parlament, en el qual féu ressortir, a l'ensems que les finalitats de l'Associació i l'obra realitzada, els propòsits que té per a l'esdevenidor, als quals confiava veure-hi sempre associat el nom del senyor Mestres, les campanyes artístiques del qual són dignes dels majors elogis, féu l'ofrena solemne del pergamí, que, com ja hem dit abans, és una notable obra d'art, al senyor Mestres, en nom de la Junta Directiva de l'Associació de la Premsa Diària, que ell tenia l'honor de representar en aquell moment, per absència del seu president el senyor Eugeni d'Ors.

El senyor Mestres va contestar agraint l'obsequi i la demostració d'afecte i posant-se incondicionalment, ara, com sempre, a les ordres de la premsa, que és la veritable i sincera representació de l'opinió barcelonina.

Seguidament, el senyor Mestres, fent honor a la seva proverbial esplendidesa, va obsequiar als representants de la premsa allà reunits amb un espléndid «lunch», que tingué lloc al bar del Gran Teatre, admirablement servit pel senyor Joan Ferrer, propietari del Gran Metro, el qual, des d'aquesta temporada, s'encarrega del servei del Café Bar, Saló de Te i Restaurant del Gran Teatre del Liceu.

Remercià l'obsequi en nom de tots els comensals el degà dels periodistes barcelonins i fervent liceista senyor Pasqual, qui féu vots per la temporada pròxima a inaugurar-se. Parlaren encara el senyor Barco i el senyor Borràs de Palau, fent remarcar les simpaties que de tothom havia sabut guanyar-se el senyor Mestres, amb la seva constant i brillant actuació.

Fou un acte de franca amistat i veritable companyerisme.

El text del pergamí, ofrenat, tant justament al senyor Mestres, diu el següent, traduït del castellà, en la qual llengua està escrit:

«Associació de la Premsa Diària de Barcelon. — A l'Ilre. senyor don Joan Mestres i Calvet, les brillants campanyes del qual com a empresari del Gran Teatre del Liceu d'aquesta ciutat, l'han acreditat com un dels millors protectors de l'art líric, dedica Aquesta Associació el present homenatge en reconeixement dls seus actes d'altruisme i deferència envers la mateixa.

Barcelona, 19 de novembre de 1923.»

La senyora esposa del senyor Mestres, que va assistir als actes esmentats, fou obsequiada amb una espléndida toia de flors.

Ll.

D'espectacles

Tres úniques funcions a Romea donarà l'artista francesa Madeleine Roch. L'época serà durant la primera desena del propvi nent gener. Madeleine Roch portarà de primer actor al societari de la Comèdia Francesa Mr. Jean Yonnel.

La situació a Barcelona

REUNIO

La Junta del Sindicat Lliure Professional d'Empleats i obrers de la Catalana de Gas i Electricitat, convoca el personal de la mateixa Empresa a la Junta General Extraordinaria, que per a la lectura i aprovació dels Estatuts del Montepio, tindrà lloc avui, a les nou de la nit, de primera convocatoria i mitja hora després de segona, en el local social, Ponent, 64, pral.

EL SINDICAT LLIURE MERCANTIL

A les 10 i mitja de la nit, en el local del carrer de Guàrdia, 14, pral. celebrarà assemblea, el Sindicat Lliure Mercantil.

En l'Assamblea, se ha de tractar d'assumptes que afecten a la classe, tals com el contracte de treball, revisió de bases, intervenció eficaç en les Comissions Mixtes i Paritàries, borsa de treball, etc.

ELS DELEGATS DE FINANCES ANTERIORS

Circula el rumor que s'ha presentat denúncia que afecta, segons s'assegura, als delegats de Finances que han desfilat per aquesta Delegació des de l'any 1920.

NO VOLEN TOMBOLES

El governador ha rebut denúncies que funcionen tòmboles de diverses classes, i ha disposat que cessin immediatament, advertint als alcaldes que en el successiu s'abstinguin de concedir permisos per al funcionament de les dites tòmboles.

VIGILANCIA A MALLORCA

Durant aquests dies, amb motiu de la visita que faran els Reis a Mallorca, s'està prestant un servei especial de policia a l'arribada a Palma de tots els vaixells procedents de Barcelona.

PRESO

Ha estat decretada presó sense fiança contra els dos sindicalistes Francesc Gòmez i Manuel Calvo, detinguts al carrer de l'Arc del Teatre, ocupant-los una pistola a cada un.

CAUSES AL DEGANAT

Havent cessat en sa comesa el jutge especial que entenia en els processos per atracament a mà armada, senyor Toral, el president de l'Audiència ha remès al Deganat totes les causes d'aquell caràcter perquè les distribueixi entre els jutjats als quals corresponguin.

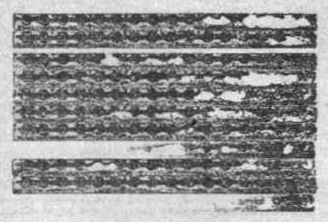

AMENACES

El patró vidrier Enric Cardona ha rebut una lletra anònima en la qual se li diu que si d'aquí a vuit dies no és alliberat el detingut acusat d'haver-lo amenaçat, serà agredit.

El detingut està a disposició del jutjat sense fiança.

SENTENCIA

El tribunal que presidí la casa celebrada dilluns passat a l'Audiència contra Lluís Alonso Arch Llach, pel tiroteig del carrer de Sant Ramon, ha dictat sentència condemnant-lo a 20 anys de reclusió temporal i 1.800 pessetes d'indemnització.

Polítiques

REGISTRES A SANT FELIU DE GUIXOLS.

El passat dissabte al matí, foren practicats molts registres per la guàrdia civil als domicilis d'elements catalanistes de Sant Feliu de Guixols.

DILIGENCIES A OLOT

Dissabte darrer, foren escorcollats per la guàrdia civil els domicilis del nacionalistes d'Olot senyors Josep Maria Masramon, Càndid Agustí, Antoni Sacrest, Ramon Casabò, Antoni de Bolós, Francesc Vayreda, Angel Casals, Lluís Pujolar, Cristòfol Coll, Pere Aubert, Eudald Oller.

La impremta on s'edita el setmanari nacionalista «La Comarca», també fou registrada.

S'intentà de registrar el domicili de l'advocat En Joan Capdevila, però no va practicar-se perquè aquest senyor ja no viu a Olot.

Tots els registres esmentats donaren un resultat negatiu. Han estat, però, cridats a declarar alguns senyors, un d'ells l'advocat En Joan Roura.

Sembla que no manquen bones persones que fan d'assessors en les diligències.

L'IGNASI IGLESIAS, SOSPITOS

A Figueres hi estigué el dramaturg Ignasi Iglésias per llegir l'última obra seva a un grup d'amics.

La policia el registrà i prengué nota dels que havien assistit a la lectura.

CLAUSURA

Ha estat clausurada per disposició de l'Autoritat l'Acadèmia Católica de Sabadell.

Les paraules del Sant Pare

L'AUTENTICITAT DELS DISCURSOS

Diu «El Debate» de Madrid:

«Esta madrugada recibimos el siguiente telegrama de nuestro corresponsal en Roma:

«Roma, 19 (a las 19'55). — Los discursos de Su Santidad y del Rey de España no se facilitarán a la Prensa hasta mañana.

Los extractos publicados son inexactos y apócrifos. — Daffina.»

* * *

El texto del discurso del Rey, publicado en otro lugar, fué facilitado anoche en el ministerio de Estado.»

ELS ESTUDIANTS

Signat per gran nombre d'escolars ha estat tramés a S. S. el Papa, el següent telegrama:

«Estudiants catòlics Universitat de Barcelona, fem vots perquè l'Església pugui complir amb tota llibertat la seva divina missió d'emparar totes les nacions.»

Ofertes i demandes de col·locacions

Demà

LA VEU DE CATALUNYA

publicarà, en petits anuncis classificats,

OFERTES I DEMANDES de col·locacions

Problemes de la Llar

L'estepa moral: La solitud

La gent de la ciutat, si va a viure al camp, no s'hi aclimata. Els manca la companyia de les cases i persones. I la gent del camp, si de cop i volta és traslladada a ciutat, tampoc s'hi acostuma: en mig de les multituds desconegudes, se senten isolats i també s'enyoren. Allò de veure tanda, els fa rodar el cap. Per diners da, els fa rodar el cap — per diners que em donessin, mai m'hi acostumaria — diuen les dones de poble, marejades i cansades de rodar per Barcelona, tot fugint-ne!

A nosaltres mateixos, en absentar-nos de Barcelona, hem de confessar que trobem a mancar, durant els primers dies, el crepitar febrós de la gran urbs, i, quan, de retorn del camp, ens incorporem de nou a la vida ciutadana, la ciutat ens apar que ens cau al damunt i ens aixafa.

A molts barcelonins els sembla que el camp és la solitud. I no és exacte.

La solitud no és al camp, és, més aviat, a ciutat. La solitud no és l'isolament. Hom pot viure isolat i consolat, acompanyat constantment de records i esperances, interiorment, i externament per elements amics, que fan al qui els estima ben agradosa companyia. I al revés: hom pot estar acompanyat per milenars de persones estranyes, i sentir-se a dins completament sol! I això és el que esdevé a les ciutats. La ciutat, contra el que sembla a primera vista, no acompanya, la ciutat té per tendència isolar, dividir, polvoritzar, fondre! L'home-individu, desapareix davant la incomptable multitud. Es el palet de riera, l'àtom invisible que es troba estret i empès per uns altres semblants, però que entre ells no hi ha cap relació específica d'amistat.

El camp acompanya i relliga els éssers en una superior harmonia de conjunt. La masia, arrapada a la terra que l'aguanta, ritma amb els sembrats i els boscos, els rius i les muntanyes. L'home que l'habita es sent agermanat per altres individus de la mateixa espècie, i per sers inferiors, els quals, en capes més rudimentàries, — els bous, cavalls, xais, cabres, oques, ànecs, gallines, coloms, etc., — vènen a ésser com una mena d'extensió, humil però volguda, de la família. La mort d'una vaca o l'epidèmia de l'aviram sotraquegen el cor de l'home del camp, com quelcom gairebé personal i íntim. A més, la casa del camp, generalment sola, no viu isolada. A prop seu alenen altres cases veines, que li són germanes, restant d'elles, no tan lluny que no se'n pugui refiar al primer crit, ni tan aprop que es facin nosa. Més encara, la parròquia aglutina en una alta gerarquia d'amor i pietat totes les cases disperses, constituint un poble. I la masia, formant part d'un poble, des d'aquell recò de món tan definit, resta ja definitivament unida a la Pàtria, al món. Els mapes geogràfics i estratègics, senyalaran aquell pam de terra com quelcom viu i únic. L'home que hi viu és un home que té un lloc i una posició en l'àrea geogràfica del planeta que habitem.

Al poble, a vila, a una petita ciutat, es viu amb un poc més de confusió-et, per tant, d'absorció, però no encara en solitud. Ja es necessiten organismes especials — Germandats, Sindicats, Lligues, etc., etc., — per a posar-se en relació els uns als altres, però no es veu isolat. Cares amigues i interessos comuns donen un aire de família gran al poble, la vila, la petita ciutat. Els mapes ja no registraran les cases, però sura encara, viva, una personalitat rica d'amistats i intimitats: el poble!

A ciutat, a la gran metròpoli, no hi ha ja sols confusió de les cases, sinò l'anullació dels individus. En la multitud la unitat no pesa; en el prodigiós plural-ciutat, el «Jo» d'en vida ni en mort es veu. Per a trobar-se, per a posar-se en relació els uns als altres ja no serveixen els petits organismes vius, amoresos; s'imposen altres mitjans més freds i eixuts, sempre distants, el telèfon, l'anuncil etc., etc...

Això fa que sigui precisament a ciutat on es sent més viva que en lloc més, en moments de pena i condol, aquella solitud moral i mortal que trenca el cor, aquell plorar, cor endintre, d'un enyorament inconfessable. — Tots els que ara passen, són desconeguts! Les cares que ara obiro totes són estranyes! — desconegut de tots, abandonat de tothom, desintegrat de la vida íntima de tots els altres èssers germans; vivint, com en una estepa, en un terreny inhospitalari i inclement.

Es deu a aquesta desintegració de l'individu, a aquest deixament moral, el que es pugui donar a una ciutat, i sigui molt difícil a un poble, i impossible al camp, el que un home o una dona jeguin estesos, i els transeunts passin, indiferents, pel seu costat.

I, realment, allí on no estan organitzats els serveis públics de beneficència, l'assistència als caiguts, fora dels primers imprescindibles auxilis al pacient, es fa, fins pels homes animats del més bon esperit, força difícil, comprovant uns i altres, en aquells moments de necessitat i angúnia, que la ciutat és, de sí, una immensa estepa moral, inhospitalària i erma.

IVON L'ESCOP

Curiositats mundials

LA TORE INCLINADA DE SU-TXEU

Hi ha un proverbi xinès que s'expressa d'aquesta manera: Nèixer a Su, viure a Canton, morir a Liao Txeu, heu's aquí la felicitat». Per què «néixer a Su»? A causa del Fung-shui.

Aquest Fung shui representa en la vida xinesa un paper molt important i ofereix erpètues dificultats i molèsties a l'estudi dels occidentals; és una creència filla de la barreja d'una mica de ciència física i de molta superstició.

La ciència hi és representada pels corrents magnètics que es manifesten a la superfície del globus i la superstició per l'influència que aquests corrents poden tenir damunt de la naturalesa humana.

D'aquesta barreja n'ha sortit per als xinesos la següent concepció: la superfície de la terra és creuada per dos corrents, el principi masculí i el principi femení de la naturalesa: són anomenats, respectivament, «el Drac d'Azur» i «el Tigre Blanc»; en l'angle que dibuixen quan es troben rau la felicitat. Segons això, Txeu s'hi troba collocat, i la seva torre s'alça damunt de la conjunció mateixa dels dos corrents. Fóra, segurament, per mostrar la inestabilitat de la felicitat que prengué aquesta posició decantada.

Es diu que Ho-Lu-Uang fundà la ciutat de Su-Txeu l'any 484, encara que els parers discrepen sobre la precisió de la data. Algunes autoritats adopten—si més no per a la construcció de la Gran Pagoda de Ku-Su-Tai la qual es creia eregida per ell mateix— la data bastant llunyana del 600.

El nom poètic de la ciutat de Ku-Su, és degut a la torre imposant de pisos, considerada com la més exquisida en aquesta terra clàssica de pagodes. Su-Txeu deu el seu major encís a la seva situació deliciosa: s'escampa, com Venècia, damunt d'un raim d'illes, a unes cinquanta milles al nordest de Sengai. El Te-Ju és molt celebrat per les seves dimensions i per la seva bellesa i té unes illes curulles de temples i de villes.

EL BOU DOBLE

A Chalon-sur-Saône (França), durant el curs dels treballs de dragatge del riu Saône, s'ha trobat entre la sorra un crani bastant voluminós i osades molt grosses, dels quals els infants de Saint-Remy se'n serviren per jugar.

El mestre d'aquest poble va adonar-se que es tractava d'uns restes fòssils pertanyents a un mamifer de l'època quaternària i d'una espècie desaparegudа. El crani, una mica desllorigat pels vailets, presentava un front pla i quadrat, i la barra encara era guarnida amb una desena de dents estrlades en el sentit de l'amplada. L'exàmen de les dents va demostrar que es tractava d'un bou gros primitiu («bostaurus primigenus»), contemporani dels primers homes damunt del continent europeu, i el qual assolia una alla doble de la dels nostres bous domèstics actuals, llurs descendents directes.

LA DESAPARICIO DELS VELLS EMPEDRATS DE ROMA.

Els ciutadans de Roma saluden amb joia la continua desaparició dels vells empedrats de la ciutat. Ara el ciutadà de Roma podrà caminar sense sofrir gaire i després d'haver caminat podrà prescindir de cercar i llegir als diaris la publicitat dels productes que prometen la segura curació dels ulls de poll. Ha finit l'edat de la pedra i ha sorgit la de les rajoles, de les quals se'n diuen meravelles.

Les velles i aspres pedres han fet llur comesa i seran un record del passat. Els romans s'havien resignat a trepitjar-les i en aquesta resignació hi havia evidentment l'orgull esparta de sentir-se menys amant de les comoditats de la vida del que molts es creuen. Però aquells que anaven a Roma i es concedien el luxe de visitar-la a peu, havien de sospitar que aquella manera de tractar els peus dels hostes etrangers era inventat a posta per fer-los perdre les ganes de tornar-hi.

El vell empedrat desapareix sense lamentacions. Ningú no el defensa, ni tan sols els sabaters i els callistes. Destruïa la goma dels automòbils, feia sotraquejar els cotxes, produïa molt de fang a l'hivern i molta pols a l'estiu. En canvi el nou, com totes les coses noves, és lloat, admirat i acaronat amb les plantes dels peus com el paviment d'una sala de ball en la qual es fa lliuger el pas i no estripa les sabates.

Els treballs de pavimentació serveixen per a fer un cens dels arqueòlegs que hi ha a Roma. Si la feina hi passa de pressa davant les excavacions és que no estima l'antiguitat. En canvi aquell que s'atura mirant el treball dels obrers és que sent estimació per l'arqueologia. Segurament molts d'empleats arriben tard a l'oficina i molts de nois a l'escola perquè vidrien ésser ells primers a descobrir un fragment de columna o un peu d'estàtua. Aquest descobriment no és difícil a Roma que amaga en el su subsòl qui-sap-los vestigis antics, però sempre és agradable per aquell qui el fa perquè li dispensa d'anar de tant en tant al museu de les Termes.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

La situació al Marroc

REDUCCIO DE L'OFICIALITAT

Madrid, 21

Per Reial ordre que publica el «Diario Oficial de Guerra», s'ha disposat, a proposta del general en cap de l'exèrcit d'Espanya a l'Africa, la supressió del personal de caps i oficials que presten servei en el territori de la Comandància de Ceuta, que es detalla a continuació:

Estat Major: El comandant de la zona de Ceuta, un capità de la dita zona i un capità de la zona de Larraix.

Infanteria: Els comandants militars de Tetuàn i Río Martín.

Enginyers: Els oficials que presten servei als esquadrons eventuals de Ceuta i Larraix.

Intervenció. Un comissari de Guerra de primera classe, un altre de segona i un oficial primer.

Oficines militars: L'oficial primer de la zona de Ceuta, i el segon de la de Larraix.

El personal que en virtut d'aquesta disposició cessa en les seves actuals destinacions, podrà presentar papereta de nova destinació, des de la data de la publicació d'aquesta Reial ordre, i les dites paperetes sortiran efectes en la proposta de destinacions del mes actual.

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 22.—Nota oficial de Guerra: Zona oriental. — En territori de Melilla, sens novetat, sabent-se per confidències que en el reconeixement efectuat per a comprovar l'existència de la mina, foren morts per bombes de mà el cap que dirigia els treballs, així com altre dels empleats de la mina, i ferits dos de Beni-Balaix.

A causa de la tempesta s'ha suspès l'embarc de l'expedició del batalló de Navarra, que havia de fer-ho avui segons l'acordat en l'assumpte de la repatriació, ajornant-se fins a demà, si l'estat del mar ho permet.

Zona occidental. — Sense novetat.

EL PATRIARCA DE LES INDIES

Melilla, 22. — A bord del vapor correu ha arribat el patriarca de les Indies, acompanyat del seu secretari, ajudant i familiars.

L'esperaven els generals Marzo i Aldava, primers caps de cossos, representacions civils i clerecia.

Acompanyat del general Marzo ha anat al palau on s'hostatja.

Regna forta tempesta.

De Guerra

LES NOTES DESFAVORABLES

Madrid, 21. — Amb l'objecte de complimentar les disposicions de Guerra dictades recentment sobre les notes desfavorables a les fulles de servei, el «Diari Oficial del Ministeri de la Guerra» ha publicat la següent disposició:

Primera. Els caps dels cossos o dependències on radiquin les fulles o filiacions hauran de procedir a redactar-les altra vegada, fent desaparèixer d'elles les notes desfavorables invalidades, sense necessitat que així ho sollicitin els interessats.

Segona. Les fulles i filiacions anullades correspondents a generals, caps oficials i suboficials, una vegada fet constar en les mateixes la redacció de les noves, les remetran els caps dels cossos o dependències, amb tots els antecedents relatius a la imposició i compliment dels correctius, a aquest ministeri, perquè quedin unides als expedients personals dels interessats.

Tercera. Tant en cas d'invalidació de la nota com en el d'imposició del correctiu, els caps hauran de demanar informe al Ministeri, per a la seva vista resoldre si procedeix o no la invalidació sollicitada o graduar l'extensió del correctiu que hagin d'imposar o imposat.

Quarta. Conforme precisa l'article 736 del Codi de Justícia Militar, en el cas que l'interessat torni a incórrer en el mateix delicte o falta, quedarà nulla la invalidació anterior, consignant-se en la fulla o filiació corresponent la nota anterior anullada.

Cinquena. Les filiacions i fulles de càstig anullades de sergents, caporals i soldats s'arxivaran en els cossos amb caràcter reservat i es cursaran als nous destins en els casos de trasllat dels interessats, aplicant-se en tots els altres en regles anteriors.

REVISTA

Amb l'objecte de revistar el regiment de caçadors de Maria Cristina, número 27 de cavalleria, ha marxat a Aranjuez el cap de l'Estat Major Central, don Valeriá Weyler.

També ha marxat el duc de Tetuan.

El contingut de la "Gaseta"

DE MARINA

Madrid, 21, 9'15 nit

Han estat signades les següents Reials ordres de Marina:

Disposant que el tinent de navili don Alexandre Rodríguez, en cessar en el comandament del submarí «A-1», passi a segon comandant del «Canguro».

Disposant que embarqui en el canoner «Lauria» l'alferes de navili don Francesc Núñez Rodríguez.

Disposant que en terminar la llicència que per malalt gaudeix l'alferes de navili don Xavier Salas Pinto, s'embarqui en el canoner «Laya».

Disposant que l'alferes de navili don Josep M. Baron s'embarqui en el creuer «Reina Regente».

Nomenant ajudant personal del vice-almirall don Emilià Enriquez, el capità d'infanteria de Marina don Josep Soto Reguera.

Concedint quatre mesos de llicència per malalt al tinent de navili don Cast Ibàñez Aldecoa.

El carril de Gallur

GESTIONS

Saragossa, 21 — Una comissió formada pels veïns de diferents pobles propers a la capital ha visitat el general Sanjurjo per a demanar-li gestioni la perllongació del ferrocarril de Gallur a Salaba per a unir-lo al ferrocarril navarrès.

El general Sanjurjo prometé trametre l'expedient al Directori.

Els obrers catòlics

ASSEMBLEA

Madrid, 21

S'ha celebrat l'assemblea d'obrers catòlics, assistint representacions de totes les associacions catòliques obreres d'Espanya, sota la presidència de don Josep Polo Benito, delegat del cardenal arquebisbe de Toledo.

Entre altres acords de menys importància, s'acordà, amb la reafirmació de la unió doctrinal, delegar en la comissió nomenada el dia 3 de juny proppassat, perquè aquesta estudii la preparació d'un reglament confederal i invitar totes les organitzacions catòliques perquè cap de les que per confessionals es tingui, pugui estar fora de la gran cofederació nacional.

Una comissió, presidida pel senyor degà visità el senyor Maluquer per a protestar que es remeti el subsidi de maternitat a les solteres, i que no es concedeixi als catòlics la representació en tots els organismes afectes al dit Institut.

Avui han visitat el Nunci de S. S. i els generals Magaz, Hermosa i Martínez Anido, per a protestar davant d'aquest darrer de què es vulneri a Santander la llibertat del treball, i per a demanar que el Directori acordi les mesures que en tal cas procedeixin.

Els obrers catòlics han telegrafiat al Rei, felicitant-lo pel discurs pronunciat a Roma davant del Papa.

Avui han assistit a una missa celebrada a la capella del Bisbe, en acció de gràcies, reunint-se després en fraternal esmorzar.

L'administració municipal

EL QUE DIU EL SENYOR CORDERO

Madrid, 21. — En la sessió de l'Ajuntament, entre altres espontanis, ha parlat avui segons vàrem anunciar, l'ex-regidor socialista senyor Cordero

S'ha ocupat de la deplorable situació en què es troba el dispensari del Districte del Palau, demanant son urgent arranjament.

Repeteix denúncies formulades respecte al Cementiti de l'Est, en especial les dolentes condicions dels nínxols i sepultures, i demana que se li concedeixi intervenció en la revisió de tot això.

Reprodueix altres denúncies, sobre l'haver-se facilitat mitjans i material per a la reparació d'automòbils del servei de neteja, a una de les cases concursants.

Demana que s'activi l'expedient per a les subhastes, per tal de realitzar obres amb les quals aparlar el Passeig de la Florida, el Passeig de les Yeserías, la Ronda de Toledo i altres importants vies.

Demana que en l'antic escorxador de porcs, es construeixi la Caixa Municipal acordada.

Creu necessari l'estudi del problema de l'extra-radi, per a la seva prompta resolució.

Diu que no es pot resoldre de pressa i corrent, ja que de fer-ho així, l'augment enorme del valor del sòl ho vindria a dificultar.

Interessa, últimament, que es resolgui el problema del canal d'Isabel II, i que es solliciti dels poders públics, que es doni a l'Ajuntament el domini del sòl i subsòl i que dependeixi, per tant, de l'Ajuntament, tot el referent al Metropolità.

València, 21. — El secretari del Govern civil, ha dit aquesta nit als periodistes, que s'ha enviat a Xiva com a delegat governatiu per a la inspecció d'aquell Ajuntament al capità de Victòria Eugènia, comte de Ovedo, i al capità D. Francesc Hernández com a delegat amb el mateix objecte a Catarroja.

Ha afegit, que demà, es posseïssionarà el nou Ajuntament de Jàtiva, nomenat amb caràcter interí i format per personalitats arrelades a la capital.

La situació de Bascònia

PARLA EL GOVERNADOR DE BISCAIA

Madrid, 21.

Bilbao. — El diari «El Nervion» publica unes manifestacions del governador militar de Biscaia, en funcions de governador civil, parlant de l'ordre públic.

Diu que la pau és absoluta a tota la «provincia», fins al punt que les mateixes persones que pogessin trobar-se contrariades per les mesures que s'adopten, mostren satisfacció per l'equitat amb què es procedeix.

Després, parlant de la campanya contra el separatisme ha dit que resulta molt delicat parlar.

La molta propaganda que a Biscaia s'havia realitzat era causa d'un fet lamentable.

Persones veritablement excepcionals per llurs rellevants qualitats simpatitzaven amb aquestes idees.

Es just pensar que la influència separatista havia tingut tal desenrotllament, emparat principalment pels vicis que imperaven en la política anterior a l'adveniment de l'element militar al poder, puix es podria observar, fins pels menys pèspicaços, que els encarregats d'encarrilar aquesta aberració de l'esperit nacional, lluny de fer-ho per procediments metòdics que responguessin a una pedagogia honrada i sancionada per l'experiència i l'èxit, oblidaven això i així es permetien fer campanya separatista en algunes escoles de cultura primària i que persones de sants deures i al servei de l'Estat fessin labor poc grata a la unitat de la pàtria i al bon nom d'Espanya.

Es clar, va continuar, que el terreny en que laborava el separatisme estava per corrupteles i és fàcil pensar que la perniciosa llavor tingués l'arrel que de dia en dia anava adquirint, augmentant les rengleres dels separatistes.

gleres del separatisme.

Despareguda les causes que originaven l'esmentat malestar, es pot dir que al separatisme se li ha tallat la seva principal força d'arrelament i propaganda.

Les mateixes persones nacionalistes asseguren que amb l'actual procediment de govern la major part de les esmentades forces orientaran els seus ideals vers un regionalisme pur i sense taca dintre de la pàtria gran espanyola.

Aquesta creença té molt més valor del que se suposa.

Els Reis d'Espanya a Roma

RESPOSTA DEL REI AL CARDENAL VANNUTELLI

Roma, 21 — Heu's aquí el resum del discurs pronunciat pel Rei d'Espanya en contestació al que li dirigí el cardenal Vannutelli en la Basílica de Santa Maria la Major en nom del Capítol.

Don Alfons, després d'assenyalar els devots sentiments que mogueren a tants monarques espanyols i que segueixen vius en el seu cor, recorda que el Rei don Felip IV, en sufragi de la seva ànima i prosperitat dels seus regnes, institui l'obra pia de Santa Maria la Major.

Des de llavors, afegeix el Rei, els sobirans espanyols s'honoren en ostentar entre els seus títols el de canonge honorari de la Basílica Lateranа. Tots els anys en el dia de Sant Ferran, rei de Castella i mirall i model de Reis, el meu ambaixador prop de la Santa Seu assisteix en la meva representació al sant sacrifici de la missa, i jo en el dia d'avui celebro l'ocasió d'haver-ho fet en persona.

El Rei termina dient: «Vostre eminència reverendíssima, en nom propi i en el de l'illustre Capítol liberià, ha tingut a bé impetrar de la divina bondat, béns superiors per a nosaltres, la prosperitat, la pau, la concòrdia d'ànims i l'abundància de celestials benediccions per a mi, la Reina i família reial i per a la meva estimada pàtria. Em permeto esperar que aquests vots seran anunci segur de tals béns. — Havas.

EL QUE DIU EL «TIMES»

Londres, 21. — En la seva editorial d'avui, el «Times» diu que és senyal que han canviat els temps el que el rei d'Espanya hagi pogut no solament anar a Roma, sinó anar de seguida al Vaticà, sense por de provocar dificultats polítiques de cap classe.

Es indubtable, afegeix el dit diari, que l'haver cessat la controvèrsia que existia entre Itàlia i el Vaticà, indica que ha quedat apartat l'obstacle que dificultava en gran manera tota amistat activa entre Itàlia i Espanya.

En reunir-se el marquès d'Estella amb el president Mussolini, s'han reunit dos homes que estan realitzant un experiment polític interessantíssim.

Es molt difícil preveure quins hagin d'ésser els resultats polítics d'aquesta visita i si es limitarà a una petita indicació d'una Entente general, o si pendrà una forma més definida. En tot cas, acaba dient l'esmentat diari, aquesta visita representa un nou progrés, per cert molt interessant, en la política mediterrània. — Havas.

LA PREMSA ITALIANA

Roma, 21. — Tots els diaris dediquen tota llur primera pàgina als articles, gravats i comentaris relatius a la visita efectuada pels reis d'Espanya al Vaticà i al Quirinal, als monuments de la ciutat, i en general, a totes les cerimònies a les quals assistiren de llur arribada ençà.

Diverses personalitats de la política i del periodisme expressen llur optimisme sobre la importància que revesteix l'amistat italo-espanyola, la qual cada dia ha d'ésser més estreta.

El poble manifesta d'una manera especial el seu entusiasme, exteriorizat sorollosament.

Per llur part, els sobirans espanyols es mostren meravellats davant la bellesa dels monuments de la ciutat, i encisats de la cordial hospitalitat i de l'espontaneitat del poble. — Havas.

SALUTACIO DE LA REPUBLICA DE SANT MARINO

Roma, 21. — El capità regent de la República de Sant Marino ha tramès als reis d'Espanya el següent despatx:

«De la República de Sant Marino, noble germana de sang llatina, a la cavallerosa nació espanyola, saludant els reis d'Espanya en el «Alma Mater» de Roma. — Havas.

AL COL·LEGI DE SANT JOSEP

Roma, 21. — Els reis don Alfons i donya Victòria, acompanyats del general Primo de Rivera, han estat aquest matí al Col·legi Pontifici de Sant Josep, amb l'objecte de presidir una festa que havia sigut organitzada en llur honor.

En arribar els monarques espanyols al local del Col·legi, els esperaven a l'entrada de l'edifici, per a rebre'ls, el rector del Col·legi, senyor Jovani, al cap del professorat de l'esmentat col·legi i diversos cardenals, entre els quals es trobaven tots els porprats espanyols que resideixen a Roma i els que incidentalment, amb motiu del viatge dels sobirans, es troben en l'actualitat en aquesta capital.

Don Alfons i donya Victòria, després de contestar amb afectuoses paraules les frases de benvinguda de què foren objecte, passaren a la sala de festes, on estaven congregats tots els alumnes del col·legi, el seu personal, i el més selecte de la colònia espanyola.

En entrar les reials persones foren acollides amb entusiastes ovacions, aclamant-les llarga estona. També el general Primo de Rivera escoltà, per la seva part, entusiastes visques, al cap del Directori militar espanyol.

Els reis, al rostre dels quals es reflexava la grata emoció de la qual estaven posseïts en aquells instants per l'afectuosa acollida que se'ls tributava, anaren a pendre seient en sengles trons collocats a l'efecte en un dels extrems de la sala.

Avança aleshores envers els monarques espanyols el rector del Col·legi donant lectura d'una Memòria en la qual es relatava tota la història de la institució.

Seguidament, el bisbe de Madrid-Alcalà i l'alumne més jove, Josep Santis, avançaren al mateix temps envers els sobirans, lliurant-los un formós àlbum, en les pàgines del qual, formosament adornades i caligrafiades, està descrit, amb gran acopi de dades, l'obra realitzada fins avui pel Col·legi de Sant Josep.

Fou un detall extremadament graciós el de què alguns deixebles cantaren després algunes «jotas», allusives al rei i a la reina.

Acabades aquestes cobles, don Alfons XIII s'aixecà i pronuncià un discurs, agraint la rebuda que tant a ell com a la seva esposa s'havia tributat, i felicitant professors i alumnes, per haver convertit, els uns amb llur saber i zel en ensenyar, i els altres amb llur intel·ligència i aplicació en apendre, el Col·legi Pontifici espanyol de Sant Josep és un dels primers establiments que entre els seus similars hi ha a Roma.

Acabà el seu discurs exhortant mestres i col·legials a romandre fidels en llur gran amor a Espanya, i treballar per l'engrandiment espiritual i material de la pàtria.

Les paraules del rei foren celebrades i acollides amb aplaudiments, els quals duraren llarga estona.

En retirar-se els monarques espanyols, foren acomiadats amb noves manifestacions d'afecte i d'adhesió, mostrant-se encisats d'aquesta festa, la qual els ha estat tant més grata, quant que els ha permès creure's per un moment transportats, en ple sòl estranger, a un tros del sòl espanyol. — Havas.

MUSSOLINI OBSEQUIA A PRIMO DE RIVERA

Roma, 21. — El president del Consell, senyor Mussolini, ha donat un esmorzar en obsequi del general Primo de Rivera, al Palau de Venècia.

Assistiren tots els ministres, secretaris d'Estat, Ambaixadors d'Espanya al Quirinal i d'Itàlia a Madrid i moltes personalitats feixistes.

Als postres el general Primo de Rivera pronuncià un discurs al qual contestà el senyor Mussolini. — Havas.

DISCURS DEL MARQUES D'ESTELLA

Roma, 21. — En l'esmorzar donat pel senyor Mussolini en honor del general Primo de Rivera, el President del Directori espanyol féu ús de la paraula en els següents termes:

«Senyor President: Quan a bord del cuirassat «Jaime I», vaig rebre el radi-telegrama en el qual V. E. em feia l'honor de dirigir-me aquest convit, jo, poc acostumat com estic als costums diplomàtics, vaig decidir expressar en el vostre formós idioma el que el meu cor de soldat i de cap d'un Govern amic d'Itàlia avui i sempre experimentava, amb ocasió d'aquest viatge.

Excel·lència: La vostra figura ja no és italiana solament, sinó mundial; sou l'apòstol de la campanya dirigida contra la dissolució i l'anarquia que anava a iniciar-se a Europa. Haveu sabut parlar al cor del poble, d'aqueix poble al qual es volia encaminar fraudulentament cap al mar i amb la vostra eloqüència arrebassadora, l'haveu guanyat ràpidament per a la causa de l'ordre, del treball i de la justícia.

An això consisteix la vostra obra de mestre; en això es troba la vostra força veritable.

El vostre nom és pronunciat per tots els homes conscients amb profund respecte i s'ha format del mussolinisme un credo, una doctrina de redempció, la qual troba immediatament arreu del món, admiradors i prosèlits.

Gran part de l'exèrcit i del poble espanyol, avui bé ho puc dir, la quasi totalitat d'aquests exèrcits i poble, comprengueren que, a l'exemple d'un poble germà, ells també poden realitzar la mateixa obra de salvació.

Això fou la preparació de l'ambient, l'electrificació de l'atmosfera i això és la guia d'Espanya, la veritable guia d'Espanya, que va a la reconstitució pel progrés i l'ordre.

Tinc la suprema sort de poder-ho proclamar en aquest històric palau, davant de cap del Govern italià, qui també ho és del feixisme.

Nosaltres també, excel·lència, tenim en una rica regió de la nostra pàtria, una institució secular de civilització i d'ordre que s'estén avui dia arreu del país. Permeteu-me que en dirigir-vos a vós i a Itàlia la meva salutació com a president del Directori, que sóc, en nom del poble d'Espanya que m'enalteixi també fent-ho com a cap que sóc dels sometents al feixisme.

V. E. després de lluitar gloriosament per Itàlia, va tornar a la pau per a consolidar la grandesa del seu país, i tots hem de seguir aquest exemple, per a bé de la humanitat i amb el propòsit de donar tot l'impuls possible a la justícia, a l'ordre i al treball.

Conscient de la força d'aquest nou llaç entre els dos grans pobles mediterranis, jo, com a cap que sóc del Govern espanyol, remeixo en una sòla salutació els augustos sobirans de tots dos països, i brindo per l'exèrcit de terra i mar. — Havas.

EL DISCURS DE MUSSOLINI

Roma, 21. — Senyor President: La salutació que em dirigiu en nom vostre i en nom del poble espanyol, que s'ha lliurat de les classes polítiques, inferiors a llur missió, troba profund ressò en el meu cor i repercutirà no menys fondament en el cor de tots els ciutadans italians que, d'una manera o altra, caminen per l'ample sender obert per la revolució feixista.

Quan el setembre últim tinguèrem notícia del vostre moviment, pensàrem que, malgrat ésser diferents en mètode, per correspondre a la diversitat de clima i política dels dos països que l'executaven, podien ésser considerats com idèntics, o sia lliurar les fórces vitals del país de la infausta influència de doctrines polítiques caduques i d'homes incapaços d'assumir les dures responsabilitats del govern.

El feixisme italià té una història curta però plena de batalles i rica en sacrificis; milers de joves feixistes han caigut voluntàriament per apartar la nació italiana del perill que corria de precipitar-se en la dissolució i en el caos.

Encara que el feixisme és un fenomen típicament italià, no hi ha dubte que alguns dels seus apostolats són d'ordre universal, ja que molts països han sofert i sofreixen les conseqüències de la degeneració dels sistemes democràtics i lliberals.

L'amor a la disciplina, el culte a la bellesa i a la fórça, el valor per a les responsabilitats, i el menyspreu per a tots els tòpics, la set de realitat i l'amor al poble, però sense cortesanies grotesques; aquestes són les bases fonamentals del concepte feixista, bases que poden servir també per als altres països.

Us declaro, senyor president, que sóc optimista en el que es refereix a la fermesa i duració del vostre govern; el que vos passa, també ens ha passat a nosaltres els primers temps. Quatre polítics desocupats i malenconics es passaven el dia esperant des del matí, fins a la tarda, el fi del meu govern.

És tracta de durar dia per dia, mes per mes i any per any, com hem durat i com hem de durar.

També vosaltres durareu, ja que el vostre govern, respon a una necessitat sentida per la millor part del vostre país.

Entre Espanya i Itàlia pot parlar-se veritablement avui de confraternitat llatina, i aquest viatge està destinat a reforçar-la cada vegada més amplament.

Tots els pobles llatins han tingut en la seva Història eclipsis, però després sorgiren de nou encara més grans; hi hagué aturada en el camí però després han aconseguit rependre la marxa: en efecte, els països mediterranis tenen una font inexhaurible d'energies.

Sr. President: heu conegut la Roma immortal, i dintre d'algunes d'les altres ciutats italianes, i tindreu també a Florença, a Bolònia i a Nàpols la sensació exacta de la fòrça invencible del feixisme; de l'enorme afecte amb què ha estat acollit per tots els cors de la población.

Permeteu-me, Sr. President, que, en saludar-vos, rendeixi homenatge als vostres sobirans, als vostres confrares del Directori, i que aixequi la nostra ensenya, tenyida en sang, en honor de tot el poble espanyol, que s'encamina actualment decidit i orgullós a ocupar de nou el lloc que li correspon en la vida i en la Història d'Europa.—Havas.

Assemblea Sinodal a Oviedo

ELS ACTES INAUGURALS

Oviedo, 21. — Conforme estava anunciat, ha començat l'Assemblea Sinodal.

Degut al temps plujós, la processó s'ha fet per l'interior de la catedral, assistint-hi enorme concurrència.

Després s'ha celebrat la Missa de l'Esperit Sant.

Terminada la missa, el prelat s'ha dirigit al tron, des d'on ha dirigit una exhortació als assembleistes.

Acte seguit, el secretari ha donat lectura dels documents i previs els preceptes de ritual, s'ha constituït l'assemblea.

En primer terme s'ha donat lectura d'una carta del sobirà Pontifix dirigida al prelat d'aquesta diòcesi trametent la benedicció apostòlica.

Demà continuaran les sessions de l'assemblea.

Al Suprem de Guerra

CAUSES PER ABUSOS DESHONESTOS

Madrid, 21. — En el Suprem de Guerra i Marina s'ha celebrat avui la vista de la causa contra un tinent d'Invàlids acusat d'abusos deshonestos.

Ha presidit el Tribunal l'almirall senyor Vàzquez.

El fiscal demana la pena de sis anys de presó militar.

El defensor demana l'absolució.

El processat havia estat condemnat per un Consell de Guerra a 4 anys de presó.

Un edicte

CITACIO AL SENYOR ALBA

Madrid, 22, 2 matinada. — La «Gaseta» d'avui publica el següent edicte:

«Jutjat especial de Valladolid.

D. Josep Alvarez i Rodríguez, magistrat, jutge especial designat per Reial ordre de la «Jefatura», del Govern i Presidència del Govern Militar, per providència d'aquesta data, recaiguda en les diligències que instrueix sobre devolució de la fiança que es constituí amb motiu de la concessió del ferrocarril de Valladolid a Cubo del Vino, ha acordat se citi per mitjà de la present, a don Santiago Alba Bonifaz, advocat, l'últim domicili del qual, el tingué a Madrid, essent públic que ha desaparegut d'Espanya, per tal que comparegui davant d'aquest jutjat especial, en el termini de 8 dies, des de la publicació d'aquesta cèdula a la «Gaseta», durant les hores de 10 a 13, sota apercibiment que si no ho fa li correspondrà el perjudici a que hi hagi lloc.

Valladolid, 20 de novembre de 1923. — El secretari, E. Ramos Mollà.

Detencions

EX-REGIDOR A LA PRESO

València, 21. — Aquesta matinada es presentà la guàrdia civil al domicili de l'ex-regidor d'aquest Ajuntament senyor Salinas, conduint-lo a la presó, on ingressà.

La detenció no té res que veure amb la inspecció municipal i es creu que està relacionada amb l'assumpte de transports.

D'UN CONTRABAN

Huelva, 21. — Els carrabiners han agafat 17 sacs de café cru.

Es suposa que són de la mateixa procedència que els agafats el dia 13 del mes actual.

S'han verificat dues detencions

La vaga de Bilbao

UNA FORMULA

Bilbao, 21. — L'alcalde ha celebrat una entrevista amb els obrers en vaga de la fàbrica de Nervión, als quals ha remès una fórmula per a resoldre el conflicte.

També ha remès al director de la fàbrica per al seu estudi la fórmula referida.

Els torrons de massapà

ES TRAMET SUCRE A TOLEDO

Toledo, 21. — Degut a les gestions realitzades pel general governador la Junta Central de Proveïments ha autoritzat el tramètiment a aquesta capital de sucre amb destinació a la fabricació del massapà.

Notes de Madrid

FUNCIO DE CIRC ANIMADA

Madrid, 22. — En el Circ Americà s'ha celebrat una funció extraordinària, assistint-hi nombrós públic.

L'escriptor Ramon Gómez de La Serna, vestit de frac, pujà en un trapezi, des d'on llegí una entretinguda conferència sobre la importància del Circ en la vida dels pobles.

Ha estat molt aplaudit.

Després el caricaturista Sancha, ha sortit a la pista amb les eines de treball i en presència del públic ha fet la caricatura dels espectadors que han volgut baixar a la pista.

Ha estat també molt aplaudit.

El restant de l'espectacle ha estat l'habitual en les festes de Circ

LA BORSA

Madrid, 21. — Els cabals públics estan irregulars, baixant els Amortitzables i pujant l'Exterior i l'Interior.

Les accions del Banc d'Espanya guanyen cinc enters; les Felgueras mig; els Nords, dos; els Alacants un mig, els Tramvies, un.

Els francs milloren 45 cèntims i quèden a 41'75; les lliures, 32 cèntims, a 33'47, i els dòlars no es cotitzen oficialment.

AL PALAU

La Reina Cristina ha rebut aquest matí el director de la guàrdia civil i els marquesos de Santo Domingo.

El príncep d'Astúries i l'infant don Jaume han visitat aquest matí el Museu Arqueològic, acompanyant-los el director del dit Museu, senyor Mélida.

A LA PRESIDENCIA

Madrid, 21, 4'15 tarda.

El president interí del Directori, marquès de Magaz, ha estat des de les deu del matí al seu despatx oficial, on ha rebut, entre altres visites, les del senyor Martínez Anido, la del senyor Pérez Nieva, la del director de la guàrdia civil i tres comissions, una dels sindicats catòlics d'obrers, altra de representants de les Diputacions vascongades i altra de la Cooperativa de funcionaris.

El director general de Duanes ha visitat, a la Presidència, el general Muslera.

S'ha concedit el «regium exequatur» a Udo Rutt-Kai de Also Sensorutka, cònsol honorari d'Hongria a Barcelona.

ELS CAMBRERS

L'Agrupació nacional de cambrers i similars ha presentat una instància en la qual es demana al Directori que se'n destini una altra dels patrons de cafès i bars, en la qual es sollicitava fos modificada la jornada de vuit hores i la llei del descans dominical.

Els recurrents demanen l'estricte compliment d'ambdues disposicions, tota vegada que serviren de pauta a ambdues parts per a resoldre el conflicte que es plantejà fa algun temps.

AMORTITZACIO

S'ha disposat per Reial Ordre que a l'escalafó de catedràtics d'Universitat s'amortitzi una plaça de 11.000 pessetes, vacant per l'excedència de don Melquiades Alvarez González.

ELS MESTRES DE MADRID

A l'Institut de Sant Isidre s'han reunit els mestres nacionals per a estudiar la resposta que s'ha de donar a un escrit del Negociat d'ensenyament primari de l'Ajuntament de Madrid, que els mestres consideren bastant eontjós.

Parlaren diversos assembleistes i s'aprovà l'escrit de resposta en el qual es demana l'equiparació de les escoles nacionals i municipals, entre altres extrems.

EL «TIR NACIONAL»

Demà es reunirà la Junta Directiva de la representació provincial de Madrid del «Tir Nacional».

Entre els assumptes que tractarà figura el de les obres que s'han de fer al Polígon de tir de la Moncloa, per a donar-li les necessaries condicions de seguretat, i la implantació d'escola militar als pobles importants, per a facilitar la instrucció dels minyons que vulguin acollir-se als beneficis del Capítol XX de la Llei de Reclutament (soldats de quota).

REPARTIMENT DE PREMIS AL COL·LEGI FARMACEUTIC

Madrid, 21. — Al Col·legi Farmacèutic s'ha celebrat aquesta tarda una solemne sessió per a repartir els premis del curs organitzat per l'esmentada entitat.

Ha presidit l'acte el dega de la Facultat de Medicina, don Josep Casares Gil. Han resultat premiats els senyors don Gustau Lopez Garcia i don Ramon Portillo Moya. Obtingueren mencions honorífiques don Ferran Sanchez Gerona, don Francesc Belloch i don Francesc Gonzalez Sanchez.

L'acte ha resultat molt lluit.

EN LLANEZA

Acabada la comissió que li va conferir el Directori, aquesta nit torna a Oviedo l'ex-diputat senyor Llaneza.

ADHESIO AL DOCUMENT DELS EX-PRESIDENTS DE LES CAMBRES

Diu un diari que don Nicet Alcalà Zamora ha visitat don Melquiades Alvarez per a comunicar-li que subscrivia completament el document lliurat al Rei pels ex-presidents de les Cambres.

VISITES. —REUNIO DEL DIRECTORI

A dos quarts de cinc de la tarda, ha arribat a la Presidència el marquès de Magaz, rebent, entre altres visites, la del general Muslera, inspector dels serveis de Finances.

També han estat a la Presidència el rector de la Universitat Central, una representació de la desena comissió inspectora de ferrocarrils, corresponent a les línies de Sòria, Navarra i Aragó.

Així mateix han conferenciat amb el president interí del Directori, el director general d'Ordre públic, general Arlegui i l'escultor senyor Benlliure.

A les sis de la tarda s'ha reunit el Directori sota la presidènca del marquès de Magaz.

LA REPRESSIO DEL CONTRABAN

Divendrdes es reunirà a Hisenda, sota la presidencia del senyor Illana, la Junta central de repressió del contraban.

Assistiran a la reunió els delegats regionals i en ella s'adoptaran les normes encaminades a reprimir el contraban.

CONCURS INTERNACIONAL DE MUSICA

S'ha facilitat la següent nota:

El govern de la República francesa ha participat oficialment al departament d'Estat que en els dies 8 al 23 de juny de 1924, se celebrarà a Tolosa un gran concurs internacional de música al qual s'invita a les societats musicals espanyoles.

Els premis assenyalats per a aquest concurs pugen més de 100.000 francs.

Podran prendre part en el concurs tota classe de societats chorals, orfeons, estudiantines, bandes de trompetes, trompes de caça, platerels, timbals i clarins.

A l'Oficina de relacions culturals del ministeri d'Estat queda dipositat un reglament del concurs per tal d'ilustrar a les societats i particulars que desitgin pendre-hi part.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

Reunió del Directori

L'ORGANITZACIO JUDICIAL

Madrid, 21. — De sis a vuit ha estat reunit el Directori.

En sortir el general Vallespinosa ha anunciat als periodistes que el Consell havia tingut coneixement de la constitució de la Junta organitzadora del poder judicial, del qual assumpte es facilitaria una nota per a la publicitat.

En efecte, poc després s'ha facilitat la nota amb el resultat de l'escrutini de l'elecció de la dita Junta, essent proclamats vocals propietaris, per majoria de vots, els senyors següents:

Don Josep Vignote, don Josep Maria Ortega Morejon, don Wenceslau Doval, don Xavier Elola, don Ildefons Avellon; i vocals suplents don Pere Armenteros, don Paull Barrenechea, don Joan Manuel Puebla Aguirre, don Ricard Panero i don Frederic Collado

Transatlàntics

L'HIPOLIT LAZARO

Vigo, 21. — Ha fondejat el transatlàntic «Araguaya», amb 840 passatgers.

Aquí embarcaren 220, salpant cap a Buenos Aires i Brasil.

També arribà el transatlàntic francès «Lucenia» que salpà cap a Buenos Aires.

En aquest vaixell viatja el tenor català Hipòlit Làzaro.

Temporal a Almeria

AIGUATS

Almeria, 21. — Anit passada ha desarregat a la provincia una forte tempesta amb fortes arruixades.

El "Mar Cantábrico", salvat

ARRIBA A BILBAO

Bilbao, 21. — S'han rebut notícies de l'estació radiotelegràfica de Santo Domingo de que el vapor «Mar Cantábrico» estava en alta mar en situció apurada.

Durant la nit última sortiren dos remolcadors a l'encontre de l'esmentat vapor, però tornaren en vista del mal estat del mar.

El «Mar Cantábrico» ha aconseguit arribar avui sens novetat.

La pesca

REUNIO AL FERROL

Ferrol, 21. — Es reuniren a la Comandància de Marina els armadors de vaixells pesquers perquè davant de la reunió donessin compte els delegats de la visita feta al president del Directori i pendre acords en relació amb les conferències celebrades a Madrid.

Els pescadors dels rius gallecs confien que en l'Assemblea que va a efectuar-se a la cort, convocada per la Junta consultiva de Navegació es dictin enèrgiques mesures prohibint l'ús de la dinamita en la pesca.

El subsidi de la Maternitat

NOTA DE LA INSTITUCIO EXPLICANT L'APLICACIO DE L'AJUT A LES MARES

Madrid, 21.

La Comissió del subsidi de maternitat, integrada per elements de diverses opinions, ha fet constar que des del començament de la seva tasca, el criteri de la seva labor és el següent:

La llei relativa al treball de dones i nens, recolli en les disposicions de la naixent legislació social, ample esperit humanitari i cristia del dret espanyol, en relació amb la protecció a la maternitat, però en molts casos resulta ineficaç, puix fins avui no es concedeixen a la dona obrera mitjans econòmics per a l'indispensable descans amb motiu del part.

El conveni internacional resultant de la Conferència de Washington, proclamà el mateix principi, fent-lo d'aplicació mundial en establir el segur de maternitat, com a forma de atendre-la.

Es convertí aquest conveni en llei espanyola el juliol de 1922, i per a aplicar les seves disposicions, segons es sollicità a tota Espanya, proposaren les representacions de l'Institut i de les Caixes regionals de previsió que s'anticipés a les obreres compreses en els amplis termes del dret vigent, i afiliades al retir obligatori, la quota que almenys hauria de pagar l'Estat en el complet funcionament del dit segur.

Aquestes són les normes que, ajustades al conveni de Washington i la legislació espanyola, foren aprovades per Reials disposicions de 21 d'agost i 14 d'octubre de 1923, i que han protegit a moltes mares i nens a Madrid, i diverses regions, especialment a Andalusia Occidental, Asturies, Canàries, Catalunya, Guipúzcoa i Biscaia.

Les eleccions britàniques

UN COMENTARI DE «LE TEMPS»

Al seu Butlletí del dia, diu «Le Temps»:

M. Baldwin acaba d'exposar són programa electoral. L'ha resumit en un manifest endreçat als electors de sa circumscripció, i n'ha desenrotllat la part essencial en el discurs que ha pronunciat a Londres. Són manifest ha estat publicat pels diaris anglesos d'ahir i son discurs pels d'avui.

Aquests dos documents deuen esser llegits atentament a França. La política proposada pel gabinet Baldwin, pot produir efectes importants en tot el continent europeu.

Es precís començar per reconèixer els mèrits personals de M. Baldwin. Sa sinceritat és evident. No tenint costum de dirigir un gran partit, fa un esforç considerable per adaptar sa experiència industrial i són esperit meditatiu, a les necessitats d'una lluita política.

Tot parlant, té rèpliques coratjoses i, a vegades, afortunades sortides.

Sigui el que vulgui el resultat de la batalla, haurà combatut galantment.

Son programa consisteix especialment en satisfer 4 grans interessos nacionals: L'interés dels industrials, el dels consumidors, el dels agricultors i el dels colonials. Sots aquest darrer nom, és precís comprendre els Dominions de raça blanca i les colonies de la Corona, però no el de les Indies, el desenrotllament industrial de les quals és un «immens perill» als ulls de M. Baldwin.

Als colonials el primer ministre concedeix tarifes de preferència en les conserves de cranc i fruites, sobre els vins espumosos, etc. Als agricultors, els concedeix la subvenció d'una lliure esterlina per cada acre de terra que cultiven, amb la particularitat de que els obrers hi sortiran guanyant, perquè la subvenció es sols per als agricultors que paguin almenys 30 xilins setmanals als seus obrers. Als consumidors els deixa esperar una disminució dels drets sobre el té i el sucre, i, com que els consumidors de les ciutats viuen la major part de la indústria o del comerç, el primer ministre els fa present que es beneficiaran de la prosperitat deguda a la reforma duanera. Als industrials, en fi, els promet aquesta protecció duanera, que és la part esencial del seu programa. Com que ell es industrial, es vanta de saber el que dóna als manufacturers anglesos.

Els diferents articles del programa, es justifiquen uns als altres, com ho ha fet remarcar M. Baldwin. L'Estat compta pagar les subvencions a l'agricultura amb les rendes de la protecció duanera, així com fer cara a les desgravacions del sucre i del té. Augmentant els recursos dels consumidors anglesos, el govern espera desenrotllar l'importació dels productes colonials.

Els colonials no veuen realitzar-se el gran pensament de Joseph Chamberlain, fet seu darrerament per M. Bruce primer ministre australià. Per a realitzar-lo, és a dir, per a reservar el mercat anglés als productes de les seves colònies i els mercats colonials per als anglesos, hauria estat precís abans que tot, que Anglaterra hagués posat drets de duana sobre els blats i les carns estrangers; però els electors anglesos no s'hi haurien conformat, i M. Baldwin hi ha hagut de renunciar.

Els agricultors anglesos, també voldrien drets sobre els blats i el bestiar estrangers. Això els és negat i se'ls aconsola amb la promesa d'una subvenció. Però ells han vist desvaneixe's, sots un ministeri anterior, el subsidi que una llei els permetia esperar.

Quant als consumidors de les ciutats, tenen motius de preguntar-se si una tarifa duanera no augmentarà el preu de la vida, en lloc de acréixer els recursos dels treballadors.

Resten els industrials: però llurs interessos no són uniformes.

En son discurs d'ahir, M. Baldwin ha sostingut que els acers francesos i belgues fan una concurrència intolerable als acers anglesos. Ha citat una declaració de sir Robert Horne, antic canceller del segell i ara administrador dels establiments Baldwin, segons la qual la tona d'acer francès o belga està dues lliures esterlines menys que la d'acer anglès. Per això, ha volgut probar que les acereries angleses desitgen una protecció duanera cotra les estrangeres. Però, què en pensen els fabricants anglesos, els quals, en lloc de produir ells mateixos l'acer, el compren, i s'en serveixen per a fabricar articles manufacturats?

Si no enem equivocats, alguns manufacturers de Sheffiels importen acer americà.

I què els passarà als armadors anglesos que també representen una indústria una mica important? Estan segurs que el comerç marítim d'Anglaterra augmentarà de seguida després de la inauguració de les tarifes duaneres?

M. Baldwin, és un home massa competent i massa conscient per a no haver tingut en compte aquestes objeccions i altres semblants. Per què, doncs, s'ha pronunciat per un dallabaix del règim duaner?

Nosaltres hem demostrat que té, or de la concurrència futura de l'Alemanya i que vol armar-se per a negociar un tractat de comerç amb el Reich. Ell mateix ho ha deixat entendre en un discurs a la Cambra dels Comuns. Però ah'r, si hem de creure el text del «Daily Mail», s'ha preocupat de la concurrència francesa i belga i fins ha citat la Itàlia.

Provem doncs, de considerar el conjunt de les seves preocupacions.

M. Baldwin està convençut — ell mateix ho ha dit moltes vegades en son discurs d'ahir — que el desordre econòmic d'Europa, durarà molt encara, i que Anglaterra no pot acontentarse d'arribar al cap Ell abandona per un temps indefinit l'esperança d'estabilitzar els canvis europeus i restablir el funcionament normal del comerç. Aconsella a sos compatriotes que construeixin un mur per abrigar-s'hi al darrera, deixant al continent europeu que es debati en el caos.

El mur duaner impedirà que el mercat anglès sigui envaït pels productes del continent. Car — cosa curiosa — aquest continent submergit al caos, produeix mercaderies que tempten als compradors anglesos.

Predicant sa política del mur, què fa M. Baldwin? Què ens perdoni el parlar francament: fa la confessió pública d'una fallida a la qual està abocada la diplomàcia britànica.

Si el govern anglès hagués collaborat amb França per aprofitar els segrestaments de la Renània i el Ruhr per obligar a Alemnya a percebre certs impostos i per a impedir-li certes folles despeses — com les que cui impliquen el manteniment d'una represa de les fabricacions de material de guerra — l'estabilització dels canvis europeus, seria més fàcil d'obtenir. La competència alemanya serà mantinguda a la ratlla raònoble i l'Anglaterra no tindria necessitat de defensar-se darrera un mur.

Però la diplomàcia anglesa ha fracassat i la crisi alemanya s'ha agreujat, i fins la mateixa pau de l'europa està menaçada per l'agitació monàrquica i pels armaments de l'altre canió del Rin.

En conseqüència, endossant els resultats d'una situació de la qual ell no es personalment responsable i a la qual desespera de posar remei, Baldwin es juga la fortuna de son gabinet i de son partit sobre aquesta fórmula. retirem-nos de l'Europa i defensem-nos contra ella. De pressa, un mur!

Nosaltres no podem creure que aquesta fórmula sigui la darrera paraula de la prudència. Continuem pensant que el govern francés deuria suggerir al d'Anglaterra un programa de cooperació. Anglaterra no quedaria menys lliure d'establir una tarifa protectora, si així ho desitjava; però, almenys es protegiria a gratcient en els punts en que la cooperació franco-anglesa no arribés a restablir el funcionament normal del comerç, en lloc de llençar-se a una experiència inexplicable en que el partit conservador arrisca el desacreditar-se.

Respondrà M. Baldwin que sa decisió està ja determinada, que son partit es pres i que l'Anglaterra «ha tallat totes les amarres», que l'unien amb l'Europa?

Llavors, en la mesura mateixa en que Anglaterra, segons sembla seguida de l'Itàlia, es desentendrà de la pau continental, seria necessari que les nacions del continent s'unessin per a impedir una restauració monàrquica a Alemanya i una nova guerra a Europa. Això eria un lligam més enrte França i Bèlgica, entre França i Polonia i entre França i la Petita Entesa.

Fins seria, tal vegada — la desgràcia és bona per a quelcom — l'ocasió d'algunes relacions entre França i els Russos.

La Rússia actual no és certament una democràcia a la moda d'Occident, però està com França, interessada en no deixar renèixer una autocràcia militar a Alemanya. No convé gas una contra-revolució.

UN DISCURS DE CLYNES

Manchester, 21. — Mr. Clynes, líder del partit laborista, ha declarat que no tenia cap compromís amb la Internacional d'Hamburg i que continuara obrant amb completa independència. — Havas.

MANIFEST DELS COMUNISTES

Londres, 22. — Els comunistes han publicat un manifest electoral, en el qual solliciten la lluita contra el capitalisme, i la confiscació de totes les fàbriques on no es treballi i les terres que no es cultivin, donant d'aquesta manera collocació a tots els que estan en atur forçós. També pretenen la jornada de sis hores. — Havas.

Vaga a Constantinoble

ELS CARRILAIRES

Constantinoble, 21.—La vaga d'empleats i obrers de ferrocarrils és completa. — Havas.

Fi de la vaga de Lilla

REPRESA DEL TREBALL

Lilla, 21 — Tots els minaires han repres el treball. — Havas.

L'explorador Cook

ES CONDEMNAT PER ESPECULACIONS IL-LÍCITES

Nova York, 22. — L'explorador Cook ra estat condemnat a 17 mesos de presó i 12.000 dòlars de multa per especulacions ilícites.— Havas.

L'actualitat anecdòtica

NUPCIALITAT I NATALITAT. LES IDEES D'UN TECNIC FRANCES

Un membre del consell superior de la natalitat de França, M. Carré ha publicat un estudi en el qual preconitza idees força atrevides sobre la nupcialitat i la natalitat. Sabut és que a França fa ja molt de temps que hi ha molts d'homes que clamen contra la poca natalitat. Així i tot s'havien passat molts d'anys sense que el públic es preocupés de la qüestió, però després de la guerra aquesta indiferència s'ha convertit en obsessió en molts de francesos i són nombrosos aquells que proposen remeis per a la curació del mal.

M. Carré ha expost els seus projectes i el seu estudi no es limita als temps actuals, sinó als de l'imperi romà. Els governants d'aquest imperi estaven també molt preocupats de l'augment de les races bàrbares mentre disminuien cada més les romanes. I arribà el regnat d'August en el qual foren promulgades les lleis Julià i Papia Poppoea, per tal de combatre el celibat i l'esterilitat.

Aquestes lleis feien obligatori el matrimoni: als 25 anys l'home havia d'ésser pare i la dona mare als 20 anys. L'obligació de casar-se o de casar-se novament no cessava fins als 60 anys per a l'home i als 50 per a la dona. Solament hi havia excepcions pels militars, els absents amb causa justificada, els impotents i les vestals.

Solament aquells que havien contractat un matrimoni legítim i tenien un infant a l'edat fixada per la llei podien recollir herències per testament. Les persones no casades estaven privades completament de tots els llegats que se'ls hi fessin.

M. Carré no proposa pas el retorn a les lleis antigues, però creu no obstant que caldria inspirar-s'hi amb profit. Per a les famílies nombroses proposa M. Carré l'alleugeriment de l'impost sobre la renda, de les cèdules i de la propietat. Aquestes minuciositats fiscals haurien d'estendre's a tots els altres imports a l'objecte d'introduir en la legislació fiscal el nou esperit que s'imposa als poders públics, això és, l'encoratjament de la natalitat.

A aquest objecte creu seria indispensable modificar la contribució personal mobiliària, l'impost de les portes i finestres i les patents, imports que si bé han estat suprimits per a l'Estat continuen existint per als municipis. Com a contra partida d'aquestes exempcions o reduccions fiscals, tots els impostos directes, de la classe que fossin, serien augmentats, en un 25 per cent pels cèlibes o divorciats i d'un 10 per cent pels contribuents de trenta anys, casats des de dos anys al primer de gener de l'any de la imposició, quan, a la mateixa data no tinguin fills i sense cap persona a sostenir. Aquests augments no afectarien a les dones i si als homes pulx les dones són més nombroses i tenen més dificultats que els homes per a casar-se.

Pel que respecta les borses als liceus o escoles d'arts i oficis, caldria restablir les disposicions de la llei del 29 nivòse (quart mes de la revolució francesa) any XIII establint que tot pare amb set fills vius podrà designar-se un dels mascles, el qual, en tenir deu anys, serà ensenyat per compte de l'Estat als liceus o escoles d'arts i oficis.

El problema de l'habitació popular ha esdevingut angoixos després de la guerra a conseqüència de l'èxode dels refugiats dels països envaïts de l'excés de població dels centres industrials i de l'afluència de la mà d'obra colonial i estrangera. A més, en molles ciutats hi ha nombrosos obrers que es veuen obligats a habitar llocs privats d'aire, de llum, veritable terra de conreu de la tuberculosi i de tota mena de molèsties.

Per a posar remei a aquesta situació deplorable cal que l'Estat ampli tant com pugui la legislació de les habitacions a bon preu i que es construeixin ciutats jardins que es troben en voga a Anglaterra i Alemanya.

A Anglaterra existeix una associació anomenada «Garden-Cities and Town Planning» que té precisament per objecte crear ciutats d'aquesta mena. A Alemanya n'hi ha tota una floració.

Les ciutats jardins descongestionarien les ciutats, disminuirien la mortalitat general del país i posarien remei a la crisi de la despoblació.

M. Carré voldria ambé que fossin creades primes de nupcialitat de 1.000 francs per tal d'encoratjar els matrimonis. Caldria crear unes oficines, als departaments per tal que servissin d'intermediaris a le sparelles desitjoses de casar-se.

De totes maneres és interessant de notar que França va a la davantera dels països pel nombre dels matrimonis. El coeficient francès de 15,9 per 1.000 habitants és superior al d'Espanya (7 i 9), al d'Itàlia (9), al de Noruega (6, 2) al de Bèlgica (6, 8), al d'Holanda (9, 5), al de Dinamarca (7, 6), al de les illes Britàniques (7, 2) i al d'Alemanya (7, 4).

Per tant M. Carré acaba el seu estudi amb unes consideracions optimistes respecte a la possibilitat d'augmentar la natalitat.

PER QUE OSCAR WILDE VA ESCRIURE «SALOME».

Quan Oscar Wilde va escriure «Salomé» ja feia temps que estava establet a París. Si la va escriure en francès no fou sols per demostrar que coneixia perfectament la llengua sinó perquè l'havia de representar la Sarah Bernhardt que aleshores estava en la flor de la seva bellesa i de la seva fama.

L'actriu, que feia algun temps havia abandonat la Comèdia Francesa i que havia recorregut amb gran èxit el vell i el nou continent, estava entusiasmada per l'obra i es posà a estudiar-la amb tot l'amor. Però tot just havien començat els assaigs esclatà el procés contra Oscar Wilde per ultratge als costums essent condemnat a dos anys de treballs forçats pels tribunals anglesos, de resultes d'una denúncia que es féu contra el poeta per la publicació de «Salomé».

L'empresari va creure aleshores que no podia estrenar l'obra i com que per altra part Sarah Bernhardt estava absorbida per altres obres, la qüestió no passà endavant.

Però els nombrosos amics que tenia a París Oscar Wilde, considerant que la justicia anglesa li havia estat molt rigorosa, gestionaren que l'actor Lugne Poe estrenés «Salomé» i així ho féu el 12 de febrer de 1896 mentre l'autor era a la presó complint la condemna. L'èxit fouu escàs i la crítica, llevat una excepció, va combatre l'obra. Així i tot «Salomé» ha seguit representant-se sempre.

La política alemanya

ACORDS DE LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

París, 21. — La conferència d'ambaixadors ha arribat a un acord, i aquesta nit publicrà les notes referents al dit acord, en les quals es confirmarà entre altres coses, segons havia indicat l'Agència Havas, la dedecisió que es reprengui sense pèrdua de temps, el control militar interaliat. — Havas.

ENTREVISTA PROXIMA DE POINCARE I MUSSOLINI

Roma, 21. — «Il Nuovo Paesse» diu que als centres oficials consideren prematura la notícia d'una entrevista entre els senyors Poincaré i Mussolini. — Havas.

STRESEMANN A AMSTERDAM

París, 21. — Telegrafien de Berlín a l'«Echo de París», que el canceller senyor Stresemann ha marxat a Amsterdam on ultimarà tots els detalls concernients a l'emprèstit exterior.— Havas.

LES INSTRUCCIONS D'ANGLATERRA

París, 21. — Les instruccions que l'ambaixador d'Anglaterra en aquesta capital, Lord Crewe, esperava del Foreing Office referents a les notes relatives al control militar interaliat i a la tornada de l'ex-kronprinz a Alemanya, han arribat al seu poder aquest matí.

En les dites instruccions el Govern britànic demana que siguin aportades algunes modificacions al text transaccional adoptat el dilluns a la Conferència d'Ambaixadors.

En contra de les informacions publicades per certs diaris dient que el Govern anglès no demanaria cap restricció en els poders de la Comissió de control, els Círcols anglesos semblen, pel contrari, més bé disposats a concedir a la Comissió de control completa llibertat d'acció i sobretot deixar-li decidir a ella mateixa el moment oportú per a la repressa efectiva de la seva misssió, represa que podia verificar-se sense demora.

Es molt probable que després del primer examen els Delegats aliats de la Conferència d'Ambaixadors, es reuneixin a darrera hora de la tarda. — Havas.

LES NOTES DE LA CONFERENCIA D'AMBAIXADORS

París, 22. — Les notes de la Conferència d'ambaixadors seran trameses aquesta nit. — Havas.

MULLER CONFERENCIA AMB STRESEMANN

Berlín, 22. — El senyor Hermann Muller ha conferenciat amb el canceller Stresemann sobre l'actual situació parlamentària. — Havas.

LA REPRESA DEL TREBALL AL RUHR

París, 22. — La «Kriegslastenkomission» ha dirigit una nota a la Comissió de Reparacions informant-la que entre els aliats i els representants de les indústries de matèries colorants del Ruhr es signà un acord el dia 10 del corrent. L'esmentada nota dóna compte, també, de les deliberacions que han tingut lloc entre la Comissió interaliada de control sobre fàbriques i mines, i els industrials del Ruhr. — Havas.

EL TEXT DE LA RENUNCIA DE L'EX-KRONPRINZ A LES CORONES DE PRUSSIA I ALEMANYA

París, 22. — La nota aprovada per la Conferència d'ambaixadors sobre la tornada de l'ex-Kronprinz a Alemanya, fa constar que els aliats prenen nota de la declaració feta pel Govern alemany sobre la renúncia de l'ex-príncep imperial als drets de la Corona de Prússia i d'Alemanya, i declaren que tenen per valedora la dita renúncia, feta en primer de desembre de 1918. Altrament, entenen que el Govern del Reich es compromet a no admetre en cap cas l'anulació de la dita renúncia.

La Conferència s'assabentà de la carta de l'encarregat de Negocis alemany Von Oesch, transcrivint el text de la renúncia de l'ex-príncep imperial, el text de la qual és com segueix:

«Pel present document renuncio expressa i definitivament a tots els meus drets a la corona de Prússia i a la corona de l'emperador d'Alemanya que em podrien correspondre en virtut de la renúncia de S. M. l'emperador i rei al tron, i en virtut d'altres qualsevols títols. En fe del present document hi poso la meva signatura i la meva rúbrica. Vieringen, 1 de desembre de 1918. Signat: Wilhelm.»

En la mateixa carta de l'encarregat de Negocis es fa constar que l'ex-emperador no ha fet cap petició ni expressat desig perquè se l'autoritzi tornar a Alemanya, i transmet la declaració del Govern alemany segons la qual no permetrà la tornada de l'esmentat ex-emperador a terres alemanyes. — Havas.

EMPRESTIT BAVERES EN PROJECTE

Berlín, 22. — El ministeri de Finances de l'Estat bavarès, es propsa emetre bons del Tresor, els quals estarien garantits per dòlars, amb l'objecte d'atendre les necessitats de l'Estat. — Havas.

COMENTARIS DE LA PREMSA FRANCESA

París, 22. — Els diaris comenten els acords de la Conferència d'ambaixadors relatius al control interaliat i a la tornada de l'ex-príncep imperial a Alemanya. Interpreten els esmentats acords com una reafirmació de la solidaritat interaliada, i esperen que Alemanya sabrà deduir la necessitat de pagar i complir els seus compromisos.

No obstant, creuen que la qüestió de la seguretat de França continua completament plantejada i sobre això subratllen la importància capital que té per al dit país el fet de conservar completament la seva llibertat d'acció davant de qualsevol possible amenaça. — Havas.

ELS DEUTES INTERALIATS

Washington, 22. — Els senyors Mellen, Hoovers i Hughes semblen oposats a la suggestió del senyor Smont, qui havia proposat que s'invités tots els Estats deutors de Nord Amèrica a pendre alguna iniciativa amb el fi d'aclarir els comptes.

El senyor Hughes ha declarat a un representant de l'Agència Havas, que l'esmentat assumpte seria probablement discutit en la Comissió de Deutes, però que de cap manera s'havia d'interpretar el fet com una temptativa de previsió sobre els deutors. — Havas.

ZEIGNER DETINGUT

Leipzic, 22. — Els diaris diuen que l'ex-primer ministre Zeigner ha estat detingut. — Havas.

SERBIA ADOPTA LA TESI FRANCESA

Belgrad, 22. — El Govern ha decidit adoptar completament la tesi francesa en els assumptes del control militar interaliat i de l'ex-Kronprinz, discutits recentment per la Conferència d'ambaixadors. — Havas.

EL GOVERN DE WASHINGTON I EL DEUTE DE FRANÇA

Londres, 22. — Al «Morning Post» li telegrafien de Washington que el departament d'Estat està resolt a no fer cap pressió a França sobre el pagament del seu deute. — Havas.

LES MINES DEL RUHR

Dusseldorff, 22. — Ha quedat restablerta la calma al Ruhr.

De persistir els patrons en llur actitud de declarar el locaut general, els obrers procediran a la socialització de les fàbriques i de les mines.

A totes les mines s'ha repres l'extracció de mineral. — Havas.

LES FABRIQUE DE KRUPP

Dusseldorff, 22. — La Direcció de les fàbriques Krupp anuncia que suspendrà els treballs en la mina «Amelia» i acomiadarà el personal. — Havas.

ELS TREBALLADORS SENSE FEINA DE GELSENKIRCHEN

Dusseldorff, 22. — Ha sortit cap a Berlín una comissió dels obrers sense treball de Gelsenkirchen. — Havas.

EL VIATGE DE STRESEMANN A AMSTERDAM

Londres, 22. — Telegrafien de La Haya al «Daily Mail», que segons el diari holandès «Het Vaderland», l'anunciat viatge del canceller d'Alemanya senyor Stresemann a Amsterdam ha estat ajornat. — Havas.

El terratrèmol

A Bellmunt d'Urgell

La matinada del dilluns, foren alarmats els veïns del poble per una sotragada sísmica.

Eren poc més o menys les 4 hores de la matinada, quan foren despertats per una forta trepidació que ha fet anar en moviment de va-i-ve i direcció d'E. a O., mobles i alguns diuen que havent-se aïcat del llit espantats no podien tenir-se drets. La sotragada ha durat uns 40 segons, havent estat precedida d'una forta ventada quasi en el mateix moment i que ha parat tot seguit.

Canvis facilitats pel Banc de Catalunya

Barcelona 17 de novembre de 1923

DIVISES XECS NO COTITZADES OFICIALMENT

Portugal	0'31	ptes. escut	
Argentina	2'395	»	pes
Holanda	2'93	»	flori
Suècia	2'035	»	corona
Noruega	1'125	»	»
Txecoeslovàquia	22'50	»	100 cnes.
Polònia	0'000	»	100 marcs
Romania	0'00	»	100 leis

OR

Alfons	143'00
Unces	142'50
Isabel	146'50
Quarts	142'50
Petit	142'50
Dòlars	7'45
Lliures esterlines	36'25
Francs	142'50

BITLLETS

Francs	41'75
Lires	33'20
Lliures esterlines	33'40
Marcs	0'00000
Corones	0'01

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

PREMI DE L'OR
(Preus de compra)

Alfons	143'00	per cent
Isabel	146'50	» »
Unces i mitges unces	142'50	» »
Quart d'unça	142'50	» »
1|16 d'unça	142'50	» »
Francs	142'50	» »
Dòlars	7'45	» »
Lliures	36'25	» »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra G.ans

PREUS DE COMPRA

Bitllets	Francesos,	41'80
»	Anglesos,	33'50
»	Italians,	33'25
»	Belgues,	35'70
»	Suïssos,	133'70
»	Portuguesos,	0'25
»	Alemanys,	0'0000
»	Austriacs,	0'0125
»	Holandesos,	2'75
»	Russos,	0'00
»	Grecs,	00'0
»	Suecs,	1'35
»	Noruecs,	1'00
»	Dinamarca,	1'15
»	Romania,	3'20
»	Turquia,	3'00
»	Estats-Units,	7'65
»	Canadà,	7'45
»	Argentins,	2'33
»	Uruguais,	5'25
»	Xilens,	0'75
»	Brasilers.	0'60
»	Bolivians,	1'75
»	Peruans,	25'00
»	Paraguais	0'10
»	Venezuela,	00'00
»	Japonesos,	2'90
»	Algerins,	40'80
»	Egipte,	33'50
»	Filipines.	3'00

Publicacions rebudes

— Hem rebut el número 10 de la revista «Elegante», el qual conté una portada de l'artista López Morelló, i, a més de les seccions gràfiques i literàries de modes i pentinats, hi ha una àmplia ressenya del Ball de vestits del segle XIX que tingué lloc al Círcol Artístic, com també la informació del Saló de tardor de París i del Coliseum.

També han estat augmentades les seves seccions amb una plana musical, motorisme i cinematografia, la qual cosa fa que sia una de les millors revistes que es publiquen.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

21 22 NOVEMBRE 1923

JAUME

novel·la catalana

PER

J. Pin i Soler

dre a cada librament quantitats més o menys importants.

Per aclarir d'un cop la situació explicant-se verbalment, per a saber si els guanys d'Amèrica eren positius i exposar al Bernat sa situació vertadera, fent-li al mateix temps liquidar lo malaurat negoci de Liverpool; lo féu venir... afegint potser als negocis que es proposava acabar la solució del pervenir de sa filleta, l'ornament de sa casa, l'enveja dels coneguts.. que el Bernat li havia formalment demanat per muller lo viatge anterior, que ell havia quasi promès i que no sabia com fer per a donar o rebutjar. «Lupe té bon sentit —pensava el Salvat.—De vegades sembla a mil llegües d'interessos casolans; mes parlant-li sèriament de ma situació, de l'abandono i fins potser pobresa en que caurien tots, si jo faltés, deixant la casa confiada als tarambanes que pugen, tindrà prou resignació per a donar un «sí», que, després de tot, ha de fer-la feliç.

»Lo Bernat és un bon xicot; serà un marit model!... Es divertit, obsequiós, la contemplarà, la tractarà com una reina... Té uns quants anys més que ella... Pocs més dels que jo tenia quan em vaig casar... I no obstant, l'exemple de casa prova que un home sa i fort és encara casador quan no en té cinquanta...

»Amb qui casar-la per aquí? Los fills de rics són pretenciosos... Amb un pobre? Ni pensar-hi.»

—I Hope, què se'n ha fet? — deia el matí següent lo mahonès, cercant lo gos per a donar amb ell una passejada.

—Lo senyoret «Carlitos» ha dit que el prenia per a fer-lo nedar darrera el moll.

—Un mal de cap menys: aqueix gos de qui semblo amo, en realitat me domina. Me dóna més mals de cap son menjar, beure i passejar que si li fos dida.

Donà la darrera mirada al mirall, es passà la mà pel front, esborrant les arrugues causades per interrogacions mudes; i satisfet per lo jich jich de ses xarolades botes, donà un tomb pel quarto, tragué d'una capsa gran dos estotxos guarnits de vellut blau, i tranquil, confiat, esperà l'hora d'esmorzar.

Compassos d'espera

Malgrat lo cansament, tots los convidats de la berenada, menys les senyores de Salvat i el Jaume es trobaren entre nou i deu del vespre, donant los tombs acostumats per la plaça de la Font, contant a llurs amics i coneguts los incidents d'aquella anada.

Hi havia les paraules de Guadalupe al posar-se a córrer pont avall que per quasi tots eren enigmàtiques.

—Ha cridat no sé què en inglès, — deia una de les Animetes (li ho havien contat, ja era cuento de segona mà) — i encara ella no havia acabat de dir allò... Lo Garriga, que feia poc la sola suposició de passar lo pont feia tremolar... ha corregut com un llamp darrera seu.

—I no ha caigut? — preguntaren altres noies.

—Per miracle! L'han vist avançarse els braços oberts, com si anés a volar... I així ha arribat als de Lupe.

—Als seus braços?

—Ni més ni menys... M'ho ha contat la Pilar.

—Quina peça la tal Lupita!

Si una de nosaltres es permetés la meitat de lo que ella!

—«Ella» és la filla de cal Salvat!

I en lo vibrament de la veu, en los moviments nerviosos dels apretats i exangües llavis de la Nieves se veia la mala voluntat que per Lupe sentia.. la ràbia de no haver sigut convidada a la berenada... a la qual sols havia anat sa tia la Generala, i sa germaneta gran, la preferida.

* * *

Una veu més dolceta intervingué en la conversa, la d'Amàlia Pamies.

—Jo era prop seu...

—De qui?

—De ta germana, que probablement t'ho ha contat, i no he vist tantes coses.

—Estaries distreta.

—O menys encegada que vosaltres.

—Qui nosaltres? — saltà la Nieves més groga que mai...

—Encegada jo? — féu la Filomena arribant del tomb de plaça i escoltant les darreres paraules. A mí ningú m'encega.

—Ni jo, Filomena — li digué el simpàtic «Papitu», saludant al grupo i particularment la que tan bé veia a distàncies llargues.

I havent-hi un home, ell fou lo protagonista del rotllet, a ell es dirigieren les preguntes, resultant després de molta conversa, concessions i negatives, que si el Jaume no s'havia abraçat amb Guadalupe, a lo menos ella li havia allargat les mans i que, si bé de lluny, se'ls veié perfectament parlant-se de molt a prop.

Lo Quim Garcés també féu cap. Aquell no faltava enlloc.

Tothom lo trobava a tot arreu: a l'església, al teatre, a casa els advocats, a les oficines, a diversions, a visites, a batejos, a enterros, per tot era ben rebut i en lloc feia nosa... essent bo i naturalment amable, poc pesat i enemic de llargues converses sobre el mateix tema... «parlats». Tema «de cor» ne tenia un que mai acabava: lo seu enamorament per la Mercè... Ara tornava de casa seva.

Ella no hi era, s'havia quedat al maset, mes acompanyant al Jaume fins a la porta, eix lo féu muntar i havien passat un parell d'hores delicioses: s'havien eixamplat mútuament les ales del cor. Ell havia dit clar i català al Jaume que volia ser son cunyat, cunyat meu! («hèlas», pobre Narcís!) i sense fer violència a la reserva de la Mercè contava l'ajudés.

Lo Jaume parlà també de son enamorament per Guadalupe, que ell combaté, veient-lo parlar sèrio.

—Jo puc i «dec» estar prendat de ta germana perque és lo millor que he conegut i sóc intelligent apreciador de sa boniquesa i qualitats.

Tu pots enamorar-te de Lupita, no tenint cap millor feina; mes no «deus» portar les coses massa lluny. No és noia per tú... com jo sóc, me sembla, marit possible per ta germana...

Masovers, notaris, procuradors de ciutat petita... són gent de la mateixa carnadura... mentre que un artista i el senyor Salvat mai faran pria.

Prou es feia càrrec l'enamorat donzell de les dificultats que hauria de combatre, mes com dubtar, xuclant encara de sos llavis la mel d'aquell petonet, sentint encara les notes tendres d'aquell «per sempre»?

Per fi el Jaume, sabent que sa estimada no eixiria de casa aquell vespre, es quedà ponderant son amor (baix lo nom d'Escipió) a la «Verge d'Utica», i el Quim se'n anà a parlar, a riure, amb tothom... a trobarho tot hermós, tot agradable... quasi tant com los ulls de la Nena.

Promiatge

Al mahonès no li agradava estar en vaga.

Quan als pocs dies d'ésser a Tarragona hagué visitat les obres del moll, lo jardí del General, hagué dinat amb los Salvat en llur hortet, pres café quatre o cinc tardes al «Centro», amb los negociants coneguts del port, quan després de llargues assentades a l'escriptori fou reconegut per tots dos que el barco feia aigua i que el Salvat fins per interès devia complir sa promesa, donant-li el consentiment de casar-se amb Guadalupe; lo qual, segons lo mahonès, ho arreglava tot, puix un cop casat, «serien família» i en tal concepte se'n portaria a Amèrica a «Marianito» i l'altre tarambana, fentlos posar lo peu a rotllo, interessantlos en negocis, fent-los homes; capaços de portar lo pes de la casa lo dia que el Salvat faltés... Parlà d'anar-se'n, i, no tenint cap més feina que obtenir lo «sí» desitjat, cregué útil a sos plans convidar la família a una passejada a Barcelona, baix pretext de veure corresponsals i consultar metges bons que aliviessin el Salvat.

Hi passaren uns quants dies que pel Mahonès foren minuts, comprant de tot lo més car, fentse retratar: sol, en grup, de mig cos, de cap a peus, oferint quadrets, joguines, joies de preu... llençant indirectes a Guadalupe, que veia, amb pena, tan indiferent com sempre.

Quan amb jo vell anaven sols a visitar algun banquer o metge célebre, entre visita i visita el turmentava perquè parlés, o li donés vènia de parlar a Guadalupe.

N'encarregaren per fi a donya Lluïsa, fent-li present son marit en conversa reservada, quant los convenia que Guadalupe acceptés per marit el protector natural de tota la família lo dia que els anys o la malaltia se l'enduguessin a ell.

No és «lechuguino», deia, més tampoc és «feyu». Som amics de molts anys... S'ha fet més ric que jo... Es bon xicot, generós... Té més sort que els que pengen!

I ho deia amb certa enveja; puix l'Arbona no feia negoci en que no guanyés...

Donya Lluïsa féu unes quantes objeccions, probablement les mateixes que per compte personal oposà quan la casaren; i esporucada per lo posat solemne amb que son marit li parlava de l'estat poc segur de llur fortuna, de la seva salut que ella havia cregut no tan dolenta fins llavors, parlà a sa filla.

Guadalupe respongué que don Bernat podia entornar-se'n d'on venia, que l'altre viatge ja li havia respost molt clar que mai seria sa muller... I portat per la conversa, responent certes preguntes afectuoses, confessà a sa mare que estimava el Garriga i li havia donat sa paraula.

Don Josep no s'entengué de «paraules» de «criatura», parlà ell mateix a sa filla, prohibí, per de prompte, terminantment, tractes ni contractes amb l'«Operista», acabant cruament la conversa davant lo Mahonès, qui s'havia ensopegat a entrar, autoritzant-lo a considerar-se promès amb la noia.

L'altre, malgrat que tals paraules l'afalagaven, fou bastant delicat; i entre tendre i paternal, parlant com un amic vell o un pare jove, declarà a la noia quanta pena els causaria a tots si per mala sort se'n tenia d'entornar sol a la Havana... on, si hi anava casat, sols «passarien» uns quants mesos per a posar al còrrent dels negocis els nois, establir-los...

«Després posarem casa a Madrid, a Barcelona, a París... Serem prou rics per a viure amplament on més sigui del grat... de ma muller, tot me serà u...., tenint-la al meu costat, contemplada i contenta.»

Prou la sermonaren, prou son pare s'enfadà; més ella tossuda no responia, si podia fugir; o si l'apuraven perquè respongués, deia que no volia «encara» casar-se.

I mentrestant lo Bernat no bastava a rebre capses i caixes de tota mena.... encarregades en passar per Londres, per París, contenint presents per aquella original promesa, que res prometia.

Tothom a Tarragona parlava del tal prometatge creient-ho mútuo.

Fins lo Jaume, sentint-ne parlar tant, de vegades se n'inquietava; mes una paraula d'ella, arreplegada en passar, molt d'hora, quan acompanyada per la Madrona anava als Caputxins, una mirada de lluny, un retallet calgut del jardí amb paraules escrites, l'encoratjaven i sostenien.

* * *

Lo Borràs era un dels més actius propagadors de la notícia.

Fins havia sentit contar que Guadalupe pensava convidar tots los de la «berenada» a un dinar de promiatge.

Per Filomena sabia el contingut de les caixes rebudes: dotzenes de parells de guants, xantillis, brusselles, punts d'Alençon, peces de seda, vanos, braçalets, llibres tot daurats, estatuetes, bronzos... un piano de cua, una gran «maquinaria» per a calentar la cambra de don Josep qui es tornava fredolic.

I el Quim, creient de bona fe que el casament de Guadalupe amb l'americà era lògica solució, no reparant que apenava el Jaume, li referia quantes n'havia vistes de noieles que semblaven fetes per a princeps de color de rosa i se les enduia un gri-

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 22 novembre de 1923

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar.

Informacions de París

El paper de França davant el desgavell mundial

QUAN s'estudiïn les causes de la gran guerra els historiadors futurs es trobaran molt atrafegats perquè en la confecció d'aquesta guerra la diplomàcia i el desenrotllament industrial de certs països ha jugat un paper tan important i ha embullat de tal manera les coses, que el qui hi trobi el cap podrà ben dir-se que ha estat un enviat del Bon Déu sobre la terra.

Els *dossiers* diplomàtics, que resten en el secret més fort, diuen, als qui els descobreixen, quelcom; però no el tot de la preparació de la guerra. Les «Memòries» que es van publicant dels personatges que estaven en primer rengle quan la preparació de la carnisseria europea, ens informen una mica; però no del tot, perquè procuren pintar la part bonica; cap no gosa a dir la part dolenta en la qual prengué part.

Les «memòries» del Kaiser, del Kronprinz, de Hindemburg, de Ludendorff i els llibres de Viviani i de Joseph Caillaux (qui, encara que no té res que veure amb la preparació de la guerra, diu moltes coses entre línies que haldrà tenir en compte el dia de demà); el llibre últim de Lloyd George «Això és la pau?», i el que acaba de publicar l'ex-cap de l'Estat Major austríac (qui conta, amb una despreocupació inimaginable, les converses sostingudes amb l'emperador Francesc-Josep), van aclarint-nos nous detalls del per què i del com es féu la guerra que ha portat el desgavell a tot Europa... I encara un altre llibre, que dubto que hagi arribat a Catalunya, però que té una valor incalculable per a l'estudi dels fonaments de la gran guerra, és el que han publicat els comunistes russos sota el títol de «Llibre negre», i en el qual es recullen tots els documents que els bolxevistes pogueren trobar en els arxius del Ministeri de Negocis Estrangers de l'últim govern tzarista. Realment, és de les coses més emocionants que puguin llegir-se referents a la suposada «última de les guerres», però que, per ara, sembla la covadora de moltes d'altres.

Confessem, però, que si alguna cosa «sentimental» hi havia en les successives declaracions de guerra, que el mes d'agost de 1914 es declararen, cobrint, a l'empar de petites nacionalitats o de drets internacionals, odis de poders imperials apartats de tota bona intenció civilitzada, aquesta cosa «sentimental», aquest fet «romàntic», el portava França en enfrontar-se amb la seva enemiga Alemanya. L'atemptat de Saravejo va ésser l'excusa per a posar foc en el polvorí, però l'atemptat de Sarajevo tenia darrera seu altres motius per a arribar a ésser el punt d'apoi en què els pobles es deixaren anar per a iniciar la guerra desitjada i maleïda a la vegada.

Els Balcans eren motiu de continuades disputes entre Rússia i Austria. Els dos imperis aspiraven a la direcció de les petites nacionalitats, i, per a arribar a l'hegemonia completa, no dubtaren d'enfrontar-les unes amb altres, per a treure'n bon partit. A Belgrad i a Sofia hi havia una facció russòfila i una facció austròfila; el rei de Montenegro estava estipendiat per Francesc-Josep i Nicolau II; a Atenes i a Bucarest les intrigues passaven de ratlla. El Govern de Sant Petersburg, des de Catarina II (si no des de Pere I), es dirigia cap a Constantinoble, i el Govern de Viena, des que Bismarch l'havia dirigit en el Congrés de 1878, cap a Salònica... Tot això preparava la guerra, una guerra que començava de per riure i que ha acabat amb la lluita de les civilitzacions... Quan en 1908 M. Isvolski negocià amb M. d'Ærenthal, reconeixent aquell el dret d'Austria a anexionar-se Bòsnia, a condició que l'estatut dels estrets fos modificat en profit del tzarisme, Rússia no va obtenir-ne cap benefici. Un primer conflicte estigué a punt d'esclatar.

Cal tenir en compate que Alemanya tenia l'Austria com la seva vigiladora dels seus interessos a Orient, on ella comptava amb l'apoi dels búlgars i dels romanesos...

Però aquestes lluites per què i per a què? Perquè la indústria alemanya, cada vegada més gran i més intensa, tenia necessitat d'expandir el seu radi d'acció i de domini, trobant mercats, aliats o colonials, on posar els seus emigrants ben collocats i les seves immenses mercaderies.

Però Anglaterra no badava. L'Imperi anglès, que havia signat en 1901 un pacte amb Rússia delimitant les zones d'influència a l'Asia central, veient que els seus mercats turcs eren envaïts per les mercaderies germàniques, posà el crit el cel. La tasca del general Liman von Sanders i de la *Deutsche-Bank* tenia inquiet l'esperit britànic, el qual no vol que el destorbin de la seva tasca proteccionsita (diguem-ne proteccionista).

Tot aquest embolic, complicat amb molts d'altres que seria massa llarg d'enumerar, van portar la gran guerra. La crisi de 1912-1913, on les grans potències es trobaren arrecerades en els secundaris Estats d'Orient, no va ésser altra cosa que el prefaci de la guerra mundial...

Hi havia, però, un altre fet que cal esmentar, pel que ens pot servir d'exemple. Els pobles que mantenen lluites de deslliurament i d'independència, no han de fiar-se gaire de les grans potències que li assenyalen amistat. Els pobles grans, quan no són afectats per a res, o quan veuen en la lluita un mitjà d'afebliment de l'enemic, són d'una generositat inconeguda... Les gran potències, abans de 1914, tenien gairebé totes un cantó sentimental. Mentre Anglaterra intentava emancipar els eslaus d'Austria-Hongria i d'Alemanya (amb la intenció d'afeblir els dos imperis), pel contrari, no es recordava dels polonesos sotmesos a Rússia, i, si més no, volia donar a Rússia els polonesos de Galitzia i Posnània; els alemanys i els austro-hongaresos parlaven d'alliberar els polonesos russos, però era per a crear un gran reialme per a un príncep germànic... Anglaterra defensava els danesos de Llevig, i Alemanya reivindicava la llibertat d'Irlanda... Ja em permetreu, doncs, que davant d'aquests exemples dubti de la generositat dels pobles que anomenem *grans*...

Però, si els historiadors futurs es trobaran febles davant la tasca d'estudiar els orígens de la guerra de 1914-1918, perquè és la primera guerra del món, a la qual els pobles es llançaren els uns contra els altres sense saber ben bé per què, s'hi llançaven i perderen l'esma davant l'olor de la sang, molt més febles es trobaran quan hagin d'estudiar els resultats d'una guerra que no ha tingut altre objecte que convertir en realitat les fantasies de Juli Verne i de Wells.

En totes les lluites hi ha hagut vencedors i vençuts. Aquesta és la primera guerra en la qual — sense «pau blanca» — no es pot definir fins a quin punt els aliats són victoriosos, i la Triple Aliança vençuda.

Quin ha estat el resultat per als pobles? Un enfonsament de la civilització; un desconjuntament de la moral i una confusió de valors. A hores d'ara sols a les dinasties de castes el és permès de parlar de l'esdevenidor, perquè si un polític volgués profetitzar el que passarà, tothom se'n riuria.

Vint-i-un pobles han rectificat llurs fronteres: Albània, Alemanya, Austria, Bèlgica, Bulgària, Dinamarca, Estònia, França, Finlàndia, Grècia, Hongria, Itàlia, Letònia, Lituània, Polònia, Romania, Rússia, Turquia, Txecoeslovàquia, Ucrània i Iugoeslàvia. Vint-i-un pobles que s'han vist ressuscitats, engrandits, desfets, traspassats o disminuïts.. I això porta cada dia noves complicacions, nous estaments, noves qüestions que, donat l'esperit bellicós dels eslaus allunyat d'aquest terme mitjà entre el sentiment i la raó (que s'anomena *seny* a Catalunya, i que els balcànics no coneixen), pot portar greus conseqüències a aquesta pau més o menys relativa que la generació actual frueix.

Què hi ha guanyat, el món, en la gran guerra? Ben poca cosa al costat de les moltes coses que ha perdut. Bé és veritat que alguns pobles sotmesos a diferents nacions (com Polònia), han pogut, al cap de cent anys, tornar a tenir llur silueta nacional; bé és veritat que Irlanda (si la guerra no hagués esclatat, els separatistes irlandesos no haurien pogut entaular la lluita heroica que els ha portat a la llibertat) ha obtingut la personalitat d'Estat lliure, i que altres pobles han tornat a veure units els homes d'una raça mateixa...

Però, i la llibertat perduda? I els pobles que han vist perdudes llurs públiques llibertats, caient sota la fèrria mà d'un *condouttiere*? I el desgavell humà? I aquesta inestabilitat de tot, fins d'aquelles velles institucions que semblaven fermes per la força dels anys? Estem en una època de transició, d'una transició que serà llarga, molt llarga...

... França, en aquesta hora, té la mateixa actitud que Anglaterra va tenir en el temps de la Revolució Francesa. Defensa la valor de la vella civilització política i intellectual contra els atacs orientalistes; però França és pobra, és pobra completament. La guerra l'ha arruïnada. I cal tenir present que si un poble hi hagué que anés a la guerra per fet «sentimental», aquest poble va ésser França, que anà a la lluita per obtenir la llibertat de les dues regions germanes lligades a la unitat germànica pel poder prussià de Bismarck.

França deu 34.000 milions de francs or als pobles amics que amb ella feren la guerra; França ha gastat cent mil milions per a la reconstrucció dels pobles que foren teatre de la guerra; França ha vist reduïda ja la xifra de la quantitat que Alemanya ha de pagar per reparar el mal que va fer... Cada Conferència internacional que s'ha reunit ha aminorat la quantitat fixada pel Consell Superior Aliat...

De la Conferència de Londres (maig de 1921), en la qual es féu el pacte pel qual el Reich lliuraria bons A per 12 mil milions de marcs or; bons B per 58 i bons C per 82, i pel qual també la Tresoreria de Berlín pagaria anyalment, fins al lliurament integral, dos mil milions de marcs or, més el 26 per 100 del valor de l'exportació (en aquest moment el marc paper valia encara 1/20 de marc or, però no va tardar gaire a tombar a 1'60), s'anà a la Convenció de Wiesbaden per l'octubre de 1921, en la qual MM. Loucheur i Rathenau reconegueren que el pacte de Londres era inexecutable. Tres mesos després de Wiesbaden ve la moratòria de Cannes que fa saltar del Govern a Briand i que complica molt més la vida econòmica dels pobles europeus...

França, en aquesta hora que s'enfronta davant de totes les lluites revolucionàries per a controlar-les i donar-hi el caient necessari que aprofitarà en l'evolució, es troba isolada. I ara, ara molt més que mai, és necessari adreçar-li la simpatia de tothom. Perquè, encara que França passa per una hora de nacionalisme integral i conservador, és i serà sempre un fogar de cultura i de civilització.

FRANCESC MADRID

París.

Les Idees i les Imatges

RAÓ SENSE RAÓ

Hom, de vegades, té raó, precisament, quan no te raó.

Convé no oblidar-ho.

Sobretot aquells que, a tort i a dret, s'envanen sempre de tenir raó.

JOSEP MARIA JUNOY

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Associació de música «da camera»

Alexandre Bradowky

Alexandre Brailowsky, a propòsit del qual havíem llegit grans elogis, tocà al Palau de la Música, invitat per l'Associació de Música «da camera». Diguem-ho tot seguit: es tracta d'un gran, d'un admirable pianista. Ultra una tècnica dúctil, formosa, Brailowsky posseeix allò que el treball no aconsegueix pas sempre crear: el do de plaure, de suggestionar. Cal afegir que el ben personal artista que ens ocupa, plau, encisa, sense emprar mitjans que podríem dir-ne ilícits... Tocà, per exemple, els XXIV Preludis de Chopin, d'una manera puríssima, amb expressió intensíssima però sense exageracions i, sovint, fins «sans appuyer», com diuen els francesos. No es pot ja exigir, en veritat, ni més gràcia, ni més delicadesa, ni més traça tècnica... o expressiva. Un model, realment, de bon gust, d'intenció justa i ben sentida i per damunt de tot: de sobrietat. I com el Pleyel del Palau sonava bé!

Brailowsky dedicà la vetllada a Frederic Chopin. Ultra els Preludis del gran mestre polac, executà, doncs, la «Sonata» en «si» menor, les «Poloneses» en «la» major i en «la» bemoll, la «Tarantela», el «Nocturn» en «mi» bemoll, una «Massurca», i un «Vals». Palesà sempre les seves grans qualitats de talentós pianista i de ben personal artista. Havem, però, de confessar que la seva execució de la coneguda «Polonesa» en «la» bemoll ens causà estranyesa. Dissonà, ens semblà, amb les execucions anteriors, tothora pures i equilibrades i senzilles. Brailowsky tocà, en fi, l'esmentada «Polonesa», de manera arítmica. Per què? Es evident que tot l'efecte, tota la força de la susdita «Polonesa», neix del ritme. Per què no ritmar-la, doncs, senzillament i justament sense cercar efectes... difícils si no impossibles d'assolir?

I heu's aquí un nou èxit que poden apuntar-se En Brailowsky i l'Associació de Música «da camera».

F. Ll.

ORFEO NURIA

Recital de guitarra J. Nogués Pon

Diumenge, a la tarda, el notable concertista de guitarra senyor Nogués Pon donà a la sala de l'Orfeó Núria un recital sumament interessant, que va atraure un concurs nombrosíssim de públic. Figuraven en el programa transcripcions d'obres ben conegudes de Mendelssohn, Vives i Rameau, estant reservada la part més important del recital a les produccions originals que signaven Tàrrega, Sors, Mas, Marquès i Nogués.

El bon gust i la mestria del concertista es manifestà en la interpretació adequada de cada obra, exposant llur caràcter amb justa fidelitat, la qual cosa féu que creixés l'entusiasme de l'auditori a mesura que avançava el programa, que, com ja hem dit, era d'un valor innegable. Després de les composicions de Tàrrega, d'una suggestió tan bella, assenyalem les incomparables del clàssic català En Ferran Sors, que ocupaven ben encertadament el lloc d'honor del programa, la darrera de les quals, «Variacions sobre un tema de Mozart», donà ocasió a En Nogués d'exposar d'una manera brillant la pulcritud del seu mecanisme.

Hem de dir, també, com foren ben rebudes les composicions «Andalusia» i «Estudi en «la», originals del propi concertista, així com també la «Fantasia romàntica», d'En Marquès, que es donà en primera audició. Ens plau fer constar, doncs, l'èxit més complet que a l'Orfeó Núria assolí, diumenge passat, el talentós artista Nogués Pon.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura militar

AL DIA

Madrid

Els successos polítics es desenrotllen a Madrid en mig de la més gran indiferència: prou que ho saben les empreses periodístiques, que no venen. Aquella dona de la cantonada d'Alcalà-Sevilla — més vella que Matusalem—que cridava: «La Corres...», que viene buena!! — allarga, tota trista i callada, el diari als transeúnts, que passen sense ni mirar-se'l.

El dia del Reial Decret donant les dimissòries al comte de Romanones i a l'Alvarez, creia jo que arreu se'n parlaria. Doncs no: ni al voltant de les taules dels cafès, ni als tramvies, ni pels passadissos dels teatres valg sentir ni una paraula de comentari. No he sentit parlar de toros, ni de política! Madrid s'ha trasbalsat. S'ha desfet la ficció del règim i s'ha esfumat tot l'interès. I és que aquí la política era un viaducte que dula a la nòmina, al favor pagat directament o indirecta, al negoci, a la influència. Tot això se n'és anat, i al bon poble de Madrid no l'interessa el que passa: només l'interessa que passi, i això no es pot pas dir gaire en alta veu, perquè és perillós exposar les raons que abonen el criteri. La censura a la premsa i la por al procés, clouen les boques.

Madrid paga cara la nova política. Hi ha molta gent que no pot gastar el que gastava: falten els diputats i senadors de fora; dels d'ací, molts se n'han anat; no es veuen cares de polítics coneguts; als hotels — entre els inaugurats darrerament i els en construcció, són més d'una dotzena, i ben grans i luxosos — falten «les comissions», falten els que venien a recomanar; els teatres són quasi deserts...

A més el Directori no dona publicitat a molts dels seus actes: falta matèria de crítica.

Als llocs on es reuneixen periodistes, ja es saben més coses i es comenten, però en eixir al carrer, moltes s'obliden. Si s'alcés la censura vint-i-quatre hores, prou que s'animarien les converses polítiques! Jo mateix, en tres o quatre dies d'ésser ací, si en podria dir de coses i si en podria fer de comentaris! Però fóra escriure a la sorra del mar o telefonar sense que em dessin comunicació.

Madrid viu atult, distret, ple de tristesa.

POL

Madrid, 17-XI-23.

La lluita contra el càncer

Diuen de Brusselles:

El Congrés internacional per a la lluita contra el càncer va començar sos treballs diumenge al matí al palau de les Acadèmies de Brusselles.

La reina Isabel; M. Herbette, ambaixador de França; sir G. Graham, ambaixador d'Anglaterra i nombroses personalitats assistiren a la sessió d'obertura.

El ministre de l'Interior i d'Higiene M. Berryer, qui presidia, va donar la benvinguda als congressistes en nom del Govern belga, i va anunciar la participació financiera dels poders públics en la lluita contra el càncer.

El professor Bayet ha definit els caràcters del Congrés, «menys un Congrés de ciència pura que un d'educació del públic, perque és aquest a qui s'ha de posar en guàrdia contra els perills del flagell. Ha arribat el moment d'organitzar la lluita.»

Després han pres la paraula uns quants savis, especialment el professor Bergonié, de Burdeus; el qual ha explicat els aspectes de l'organització francesa de la lluita contra el càncer i especialment les disposicions del centre anticancerós que ell dirigeix.

El professor Delbet, de París, president de l'Associació francesa, donà una conferència en la qual ha combatut la hipòtesi de l'herència del càncer. De les persones que en són atacades solament el 13 % tenen antecedents cancerosos, i, al contrari, en les persones sanes es troba un 17 % que tenen cancerosos en llur família.

El càncer no és contagiós. Pel contrari, hi ha casos precisos en què les causes del càncer són conegudes. Els obrers que manegen anilines i quitrans en són atacats sovint.

Els raigs X creen sovint el càncer, i, girant-se vers el professor Bergonié, l'assenyala com un illustre exemple, víctima de son deure i de la ciència.

Els assistents feren una calorosa ovació al professor Bergonié.

El professor Delbet diguè després que una irritació prolongada d'una mateixa part del cos és una causa favorable al desenrotllament del càncer.

El remei no està pas en la terapèutica, sinó en la profilàxia, afirma el savi francès.

En conclusió, M. Delbet creu que la tasca del metge és descobrir les causes del càncer que són múltiples a fi de poder prevenir-les i evitar-ne els terribles efectes.

Després d'una exposició del professor Hoffmann, de Nova York, el professor Bayet ha descrit l'organització de la Lliga belga conra el càncer.

Durant la sessió de diumenge, a la tarda, els professors de Baleux i de Lovaina; Bayet, Proust i Willems han pres la paraula a favor de la propaganda que s'ha de fer per a organitzar la lluita contra el càncer.

El Congrés durarà quatre dies.

Butlletí internacional

21 de novembre de 1923

L'ACTITUD DE BELGICA

Diuen les informacions telegràfiques d'avui que el ministre d'Afers Exteriors de Bèlgica, M. Jaspar, ha pronunciat a la Cambra de Diputats de Brusselles un discurs interessantíssim sobre l'actual situació europea.

Bèlgica, que durant aquestes darreres setmanes havia vacillat notòriament entre la tesi britànica, ja acceptada per Itàlia, i la tesi francesa, s'ha pronunciat ara clarament, obertament, per l'actitud del govern de París. I encara que les primeres versions oficioses de l'Agència Havas no siguin sempre confirmades definitivament pels fets, l'extracte que tenim del discurs de M. Jaspar a l'hora d'escriure aquestes ratlles és prou expressiu per a deduir-ne quina és avui l'actitud de Bèlgica.

Els que hagin seguit amb una mica d'atenció el desenrotllament de la política europea aquests mesos darrers, no sentiran cap mena d'estranyesa davant d'aquesta novella exposició de Bèlgica, que sembla de bell antuvi un xic incongruent amb la seva actitud immediatament anterior.

No fa gaires mesos que el malaguanyat director de *L'Europe Nouvelle*, Felip Millet, comentant una altra manifestació d'aquest mateix neguit de Bèlgica, deia que el govern de Brusselles, contrari en principi a l'aventura del Ruhr, volia després precipitar els esdeveniments i actuar amb la màxima energia per tal que la mateixa intensitat d'aquesta actuació produís una solució ràpida. Bèlgica desitjava, segons la versió de Felip Millet, espatllar ben bé la situació, per tal que la mateixa necessitat ineludible d'adobar-la provoqués automàticament la solució. Es evident que aquesta concepció catastròfica del problema inclou i comporta els més seriosos perills, però explica perfectament la violència del llenguatge que ha usat M. Jaspar a la Cambra de Brusselles, i que contrasta amb la rectificació parcial del criteri francès.

Mentrestant, la reunió de la Conferència d'Ambaixadors ha sigut ajornada altra volta fins avui. França ha cedit una mica en la seva intransigència. El govern de Londres donarà noves instruccions al seu ambaixador a París. Però, sigui qualsevulla la fórmula protocolària de l'acord, és a dir, del desacord, la cordialitat de l'Entesa és una cosa esvaïda definitivament.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Amb la nostra ànima

PARLEM BÉ!

I bones obres, i molt positives, són per a la pàtria aquelles que atanyen a la substància i als pregons fonaments. La perfecció personal és d'aquesta substància, i d'aquests pregons fonaments. La perfecció personal és en nosaltres mateixos, ço és a saber que de nosaltres depèn, passi, per fora, el que passi. Treballar per la perfecció personal és una obra que mai no ha d'ésser desemparada; però menys quan les passions bestiegen per fora. Aquest perfeccionament és allò que més estima la mare en els seus fills, en el rostre dels quals veu com esclaten les seves virtuts, i com s'estenen. I és així que del perfeccionament de cadascú pervé el perfeccionament collectiu, que significa l'esplendor de la pàtria. Ara com ara, on girarem la vista, si no és per veure cordes de presos, pobres diables d'alcaldes, regidors, secretaris, de quarta o de cinquena zona? (No ens referim ja al vent popular, que assenyala els vertaders capitans de lladres, que són els qui donaven l'exemple i lliuraven les cèdules de bandidatge a la menuda; els quals capitans de lladres gaudeixen del ple de llurs possessions; si per ventura no fou que una mà, molt ben enguantada, no els fes alguna senya, a temps, com de dir: «Marxa, perquè ara faran veure que ve la revolució; i acàs en rebessis; així com d'una comèdia, o d'una traca, de per riure, a voltes en surt un esguerrat de debò»). I veuríem encara delacions, suïcidis, abaixaments que de tan abaixar-se arrosseguen el ventre per terra, bestioles fartes i rèptils.

Doncs arrepleguem les veles, i tornem les mirades endins nostre. Es per segur que aquestes miquetes d'home no aturaran la cursa dels estels, i que passaran com una reguerada d'aljub infecte, deixant més porqueria que no hi trobaven: això haurà d'esdevenir-se d'aquesta manera, per dissort. Però la cosa, verament, que fóra terrible, que algun esquitx, d'aquesta reguerada, ens taqués l'ànima o ens l'emmetzinés.

*

En l'ordre de la perfecció personal molt té que veure el llenguatge. Una llengua és un poble; aquesta afirmació ha esdevingut ja una vulgaritat. Així veiem que els pobles s'afanyen a conrear i polir la llengua. Així, entre altres, recordaríem el llibre «Parlons mieux!» (parlem més bé!), de G. O. d'Harvé, en un país com la França, que tan bé parla.

El comerciant, l'industrial, l'home de carrera, el pagès, tots els homes no poden romandre indiferents a aquesta cosa: parlar bé; encara que llur atenció sigui abassegada per tantes preocupacions allunyades, sembla, d'aquest tema, com si fos reservat als escriptors i als literats. Tots els homes, de tots estaments, de totes condicions, han de tenir tot l'interès a parlar bé; prendre'ls l'atenció sobre això, als qui en viuen distrets, en mig de llurs quefers, serà una tasca lloable, útil i patriòtica; una tasca de perfeccionament personal i collectiu. Per nosaltres és una tasca de primera categoria, i alhora d'una intransigència absoluta, perquè és sencerament d'esperit. Insistir sobre això no serà mai insistir debades. Tot el que vagi a reforçar aquest sentiment ha d'ésser estimat.

Una d'aquestes coses que van a reforçar-ho és, per exemple, el curs de lliçons que està donant el professor Delacroix parlant de la psicologia del llenguatge, en la Universitat Industrial; remarquem la condició «industrial»: ço és a saber que no es tracta de cap cosa privativa d'alguna especialitat literària, quan es tracta de la qüestió del llenguatge.

Un altre exemple és el curs que està donant, sobre estabilització de textos clàssics llatins, el professor Balcells, en l'Institut d'Estudis Catalans.

Un terç cas, la «Sintaxi de Bernat Metge», per N'Anfós Par.

Una quatrena cosa, els dos volums, suara apareguts, de la «Fundació Bernat Metge», o sia els records de Sòcrates i els discursos de Ciceró, posats en catalanesc, del grec i del llatí, per Carles Riba, i per mossèn Llorenç Riber.

Cinquena: l'Atlas lingüístic, de mossèn Antoni Griera, sortit de les premses del Monestir del Montserrat.

Ni què diríem, per fi, dels cursos de gramàtica i de literatura, organitzats per una colla d'ateneistes, arreu de les nostres regions, sinó que tot és pel mateix, pel llenguatge, per la llengua, pel parlar bé?

Totes aquestes coses, noves i fresques de pocs dies ençà, poden ésser considerades com altres tantes lliçons del silenci; ara que els pals són orfes, i que les llengües són mudes.

Diu Ramon Muntaner en la seva Crònica, que trobant-se una armada petita de catalans (quatre galeres), a les costes del Marroc, en front del capitost de la moreria, aquest, amb moltes naus, «féu tocar les trompetes i les nacres, i amb grans crits començaren a fer una baixa mà molt vigorós»; però els catalans no perderen temps ni força en escarafalls; «i les quatre galeres tot bellament, i menys de crits i de paraules», van caure al mig dels moros i els venceren completament.

Fem-ho així nosaltres, encara. Cridem poc i tinguem poca faramalla. Molts fets.

L. BERTRAN I PIJOAN.

DARRERES INFORMACIONS

Els Reis d'Espanya a Roma

LA RECEPCIO AL QUIRINAL

Roma, 21 (Rebut amb retard). — A les cinc de la tarda els sobirans italians oferiren una brillant recepció al Quirinal en honor dels sobirans espanyols, assistint-hi els ministres, sotsecretaris, els alts dignataris de l'Estat, nombrosos generals feixistes, nutrida representació de la colònia espanyola i altres nombroses personalitats.

Els sobirans recorreguèren els salons, els quals es trobaven abarrotats d'invitats i oferien un aspecte veritablement magnífic.

Després de conversar amb nombroses personalitats es retiraren a les seves habitacions particulars. — Havas.

PRIMO DE RIVERA I BOLZON

Roma, 21 (Rebut amb retard). — El general Primo de Rivera, acompanyat de l'ambaixador d'Itàlia a Espanya, l'ajudant del rei, senyor Rodríguez Pascual, i el catedràtic senyor Pérez Bueno, ha visitat el local on es troba instal·lada l'Associació feixista, essent rebut per la Junta directiva i altres notabilitats del pari.

Al saló del Drectori ha pronunciat el senyor Primo de Rivera un breu discurs, expressant la seva simpatia i admiració pel feixisme.

Després de breus paraules d'alguns individus de la Junta, el general feixista Bolzon, expressant-se en espanyol, s'ha congratulat del viatge dels reis d'Espanya i saludà en la persona del senyor Primo de Rivera el soldat heroic, preconitzador del ressorgiment llatí. — Havas.

L'INSTITUT INTERNACIONAL D'AGRICULTURA

Roma, 21 (Rebut amb retard). — Els sobirans espanyols i italians i el príncep hereu han assistit a una recepció donada a l'Institut internaconal d'Agricultura, havent assistit a l'acte els ministres, el Cos diplomàtic i consular i altres altes personalitats.

Foren rebuts pel President de l'Institut, senadoor senyor Pantano, i delegats de totes les nacions.

El senyor Pantano pronuncià un discurs, en el qual donà les grààcies als sobirans per la seva intervenció, glossat els mèrits agrícoles demostrats pel rei don Alfons, anomenat justament «el primer agricultor d'Espanya».

Don Alfons respongué amb un eloqüent improvitzat discurs expressant la seva gran satisfació per la visita i enlairant l'obra realitzada a favor de l'agricultura pel rei Víctor Manuel, al qual es pot adjudicar el títol de «primer agricultor del món», afegint que mereix el reconeixement etern de tots els agricultors per treballs realitzats a favor de l'agricultura.

El rei acabà donant les gràcies als membres de l'Institut i assegurant que el nom de Víctor Manuel serà gravat amb caràcters d'or a totes les escoles i acadèmies d'Espanya. (Gran ovació).

Els sobirans sortiren després de l'Institut, essant objecte d'entusiastes aclamacions. — Havas.

DETALLS DE LA RECEPCIO AL QUIRINAL

Roma, 22. — A la recepció celebrada ahir a la tarda al Quirinal, també hi assistiren els cavallers del Collar de l'Annunziatà, els senyors Tittoni i Salandra, el senyor Mussolini, nombrosos membres del Parlament i personalitats palatines espanyoles i italianes.

Els sobirans espanyols arribaren a les 5'20. Don Alfons conversà amb nombroos invitats, i el Rei d'Itàlia departí amb molles personalitats del seguici espanyol. Al final, es serví un explèndid lunch. — Havas.

APAT DE GALA AL PALAU BARBERINI

Roma, 22. — Anit passada, tingué lloc l'àpat de gala en honòr dels sobirans italians, ofert pels Reis d'Espanya, al palau Barberini, on està installada l'ambaixada espanyola.

L'acte tingué lloc a la magnífica sala anomenada «Cortona», i hi assistiren, ultra els quatre sobirans; el príncep hereu, els senyors Mussolini i Primo de Rivera, l'ambaixador senyor Reinoso, els ministres de la Guerra i Marina, els presidents de les Cambres, el sots-secretari de la presidència, el marquès de Paulucci, les duquesses Diaz i Taon di Revel, la senyora de Tittoni, la marquèsa de Mendaña, el duc de Miranda, el marquès d'Aicinena, la duquessa de San Carlos, el marquès Guglielmi, el senador Mattioli, la comtessa Giannotti, el comte Santelia, el coronel Mosso, la comtessa Gicciardini, el príncep Viggiano, el comte Bocalduomo, la comtessa de Villamediana, el senador Cremosesi, l'almirall Bonaldi, el coronel Mersengo, el comte Cellere, el tinent coronel Espinosa, el cap del Gabinet de Mussolini, el baró Roso, el general Citadini, el senador De Bono, el senador Contarini, l'almirall de Rivera, el general Gori, el comte Tozoni, el comte Malusambi, el duc Tito, el senyor Ibáñez García, la princesa Vivaro, el marquès de la Torrecilla, la duquessa Gracioli, el general Milans del Bosch, la duquessa de Medinaceli, els marquesos de La Gandara, el duc Pragnito i altres moltes personalitats.

Després del banquet, el qual fou esplèndid, tingué lloc una recepció, a la qual concorregueren 1.500 invitats, entre els quals es comptava el Govern en pole, els presidents de les Cambres, els representants dels alts cossos oficials i el més granat de la política i de la noblesa italiana.

El príncep hereu abandonà el palau de l'ambaixada a les 10'30, i a un quart de dotze ho feren els sobirans italians.

Don Alfons va recórrer les diverses sales de l'ambaixada, conversant afablement amb molts invitats i donant mostres de llur senzillesa.

El general Primo de Rivera ostentava la Banda de Sant Maurici, i el senyor Mussolini aquesta Banda i la de Carles III.

Don Alfons, don Víctor Manuel i el príncep hereu, ostentaven el Toisó d'or i el Collar de l'Annunziata. — Havas.

L'ESQUADRA ESPANYOLA A NAPOLS

Nàpols, 22. — Ha ancorat l'esquadra espanyola en la qual els Reis d'Espanya han de fer el seu viatge de retorn. L'almirall de la dita esquadra i el cònsol general d'Espanya, s'han trasllladat a Roma per a rebre ordres. — Havas.

L'ASSOCIACIO DE LA PREMSA ITALIANA

Roma, 22. — L'Associació de la Premsa italiana oferí ahir a Castellocesari, un àpat d'honor als periodistes espanyols vinguts a Itàlia amb motiu del viatge dels Reis. Assistiren a l'acte, el president de l'Associació, senyor Bergamini, els presidents del Senat i de la Cambra, i nombrosos representants de la premsa espanyola i italiana. També hi havia, entre els concurrents, el comanador Bassani.

Als postres, el senyor Bergamini dóna lectura de l'adhesió del president del Govern, senyor Mussolini, i de la de diversos ministres. A continuació, pronuncià un breu discurs, posant de relleu l'afecte i l'entusiasme amb que la premsa italiana acullí els seus collegues espanyols.

En frases vibrants i apassionades, li contestà el senyor Raquito, en un bell espanyol. Ambdós discursos han estat molt aplaudits.

Durant l'acte, una orquestra executà els himnes espanyol i italià, que foren ovacionats per la concurrència. Durant tot l'àpat, regnà entre els periodistes dels dos països una viva animació i una cordial fraternitat. — Havas.

PRIMO DE RIVERA I ELS PERIODISTES ITALIANS

Roma, 22. — El president del Directori, general Primo de Rivera, rebé ahir a dos quarts de set de la tarda, al Quirinal, una nombrosa representació de periodistes italiens, davant dels quals anava el president de l'Associació de la Premsa, senyor Bergamini, i el president del Sindicat de corresponsals, senyor Nesti.

El senyor Tedeschi, col·laborador de diverses publicacions espanyoles, presentà els seus collegues al senyor Primo de Rivera, el qual saludà afectuosament el president de l'Associació, i li féu present en nom del Rei d'Espanya i en el d'ell mateix, el profund agraïment a la premsa italiana, per la brillant acollida que han dispensat a la comitiva espanyola.

A continuació el marquès d'Estella pronuncià un discurs que contenia grans elogis del periodisme, poderosa palanca del món, i digué que per a l'esdevenidor comptava amb el seu ajut per a fer més estrets i més íntims els llaços que uneixen els dos països germans. El senyor Primo de Rivera, acabà el seu discurs qualificant a la Itàlia de mare de la llatinitat, i preconitzant la unió de les nacions hispano-americanes.

Li contestà el senyor Tedeschi en nom dels seus companys, fent present el profund agraiment dels periodistes italians per les paraules dirigides pel marquès d'Estella i fent vots per la fraternitat i la unió d'Espanya i Itàlia.

Al final de l'entrevista, el general Primo de Rivera torna a fer ús de la paraula, expressant la importància dels actuals esdeveniments constituïts amb motiu del viatge dels Reis,, que seran sumament fecunds en beneficí dels dos països, profetitzant la sort i la prosperitat que l'esdevenidor reserva a Itàlia, aquest país — digué — que té la sort de comptar gèr al seu Govern amb una figura de tan relleu com és el president Mussolini.—Havas.

UNES DECLARACIONS DEL SENYOR GOMEZ HIDALGO A «LA TRIBUNA».

Roma, 22. — «La Tribuna» reproduèix l'interviu que el periodista espanyol Gómez Hidalgo ha celebrat amb l'ambaixador marquès de Paulucci, el qual, entre altres, ha fet les següents declaracions:

«Tanmateix el viatge de SS. MM. els Reis d'Espanya revesteix una significació particularment grandiosa i solemne, a causa d'efectuar-se el viatge per mar i sortir part de la marina italiana a l'encontre dels navilis espanyols. Efectivament, el sobirà espanyol ha manifestat el seu entusiasme pel viu i superb espectacle»

Interrogat l'ambaixador sobre la impressió que sembla que s'emporten els Reis de llur visita a Itàlia, l'ambaixador digué que no podia menys que ésser magnífica. Els sobirans espanyols es rediquen fa algun temps a l'estudi de l'idioma italià i a la lectura dels seus clàssics. En la recepció celebrada ahir al Palau del Quirinal, SS. MM. s'expressaren freqüentment i amb gran facilitat en italià.

El marquès de Paulucci acabà dient que altra prova de la viva simpatia amb que els sobirans espanyols segueixen totes les manifestacions de l'activitat italiana, la constitueix que en llur viatge de tornada a Espanya, acompanyats per l'ambaixador italià, visitaran les nombroses institucions italianes que a la metròpoli catalana floreixen. — Havas.

INTERVIU AMB EL REI

Madrid, 22. — «El Debate» publica un interviu del corresponsal de la Premsa Associada a Roma, amb el Rei d'Espanya.

Del Alfons diu que va tenir una gran emoció davant del Papa, afegint que no es pot veure el Pontífex sense sentir renovada i confirmada de nou la pròpia fe.

Afegeix que ha fet la seva professió de fe davant del Pontífex amb la més gran sinceritat.

En dir-li el periodista que tota Itàlia havia admirat aquesta sinceritat, el Rei va contestar:

—M'agrada molt que el meu discurs bagi fet impressió. Jo he parlat així perquè tot el món sàpiga quins són els sentiments meus i els del meu poble.

Home mort de fam i de fred

A dos quarts de nou d'aquest matí, al portal de la casa núm. 13 del carrer de Sardenya, ha estat trobat un home mort de fam i de fred.

El dissortat es deia Josep Vinent i Pera.

BORSA DE BARCELONA

22 novembre de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nsrds de 60'40 a 60'35 i a 60'50, i Alacants a 59'05 i a 59'10 diner.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Es fa de Nords de 60'40 a 60'30 i a 60'50, Alacants de 59'00 a 59'20 i a 59'15, Andalusos a 50'45, Gran Metropolità a 121'00, i Autòmnibus de 85'00 a 86'75.

Darrera sessió.—Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 60'50, Alacants a 59'15 i a 59'20, i Andalusos a 50'25.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, pugen els Nords 0'05 i aquesta mateixa diferència la tenen en disminució els Alacants.

De la del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, pugen els Alacants 0'10 i no hi ha variació de Nords.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 42'10; suïssos, 134'10; belgues, 36'00; lliures, 33'65; lires, 33'50; dolars, 7'69.

AL COMPTAT COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 102'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., a 114'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, * a 101'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 95'75.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 %, * a 99'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'75.
S. A. Colònia Güell 6 %, * a 94'25.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, a 98'00.
Obligacions del Tresor Espanyol 4 1/2 %, * a 100'05.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 92'50.
Mines de Potassa de Súria 7 %, a 99'00.
Gran Metropolità 6 %, * a 96'75.
General Tramvies de Barcelona 6 %, * a 100'65.
Hotel Ritz 7 %, * a 89'00.
Ajuntament de Sevilla 6 %, * a 92'50.
Produc es Pirelli 6 %, * a 95'00.
Unió Elèctrica de Catalunya 6 %, a 91'50.
Obligacions del Tresor Espanyol 5 %, a 101'05.

Obituari

ENTERRAMENTS

Per a demà al matí, hi han assenyalats els següents enterraments:

Ramon Corbetera Guiu, de 82 anys, vidu, del carrer de Guatemala, 2, baixos, al Cementiri de Sant Andreu. A les deu.

Soledat Velazeo Burgos, de 80 anys, vídua, del carrer de Còrsega, 290, principal, al Cementiri del Sud-Oest. A dos quarts de deu.

Magdalena Magarolas Rion, de 78 anys, vídua, del carrer de Torres, 2, quart, al Cementiri de Les Corts. A les deu.

Josepa Carbonell Faust, de 61 anys, soltera, del carrer de Sant Antoni Abad, 25, tercer, al Cementiri de l'Est. A les vuit.

Joaquim Asensi Abad, de 56 anys, casat, del carrer de Doctor Rizal, 23, tercer, al Cementiri de Sans. A les deu.

Vicenta Pérez García, de dos mesos, del carrer de Xiré, 106, quart, al Cementiri de Les Corts. A les deu.

Joan Castelló Carral, de 78 anys, vidu, del carrer de Regomir, 1, segon, al Cementiri de l'Est. A dos quarts d'onze.

Luis Fornos Fontoba, de cinc anys i mig, del carrer de Sant Bertran, 7, baixos, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Francesc Vidal Mas, de tres anys, del carrer de la Bòvila, 14 baixos, al Cementiri del Sud-Oest. A les vuit.

Josep Cremades Cerdà, de quatre mesos, del carrer de Sant Ramon, 14, tercer, al Cementiri del Sud-Oest. A les deu.

Vicens Gomar Montero, de 58 anys, casat, del carrer de Coello, 321, al Cementiri del Sud-Oest. A les nou.

Francisca Martí Guillamí, de set mesos, del carrer de Sabastida, 9, baixos, al Cementiri d'Horta. A dos quarts de deu.

Juli Camillo Navarro, de 63 anys, vidu, del carrer de Sant Pere Màrtir, 1 bis, al Cementiri de Sant Andreu. A tres quarts d'onze.

FUNERALS

N'Eduard Rodríguez i Gutiérrez. Morí el dia 6 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze. Església de la Casa de Caritat.

ANIVERSARIS

En Josep Santacana i Soler, vidu en primeres noces de Na Anna Costa i Ribas. Morí el dia 23 de novembre de 1922. Demà, a les deu, a la Concepció, i misses en les esglésies de Tiana, Montgat, Escolapis d'Alella i Collell.

Na Leonor Moreno i Rius, vídua d'En Francesc Tey i Vidal. Morí el dia 17 de novembre de 1922. Demà, de les deu a les dotze, misses a la capella del Santíssim Sacrament de la Concepció.

Na Isabel Rosés i Roig, vídua de Puig de la Bellacasa, i la seva filla Na Carme Puig de la Bellacasa. Moriren a Girona en novembre i desembre de 1922, respectivament. Demà, de les deu a les dotze, al Bonsucès.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Teresa Simó de Rodó. Enterrada aquest matí al Cementiri de Piera.

Na Maria Font i Tolón, vídua d'En Pere Fornell. Enterrada aquesta tarda al Cementiri Nou.

La tasca del Directori

VISITES AL PRESIDENT

Madrid, 22. — El president interí del Directori, contraalmirall Magaz, ha romàs al seu despatx tot el matí.

Ha rebut la visita del senyor Martínez Anido, de don Tomàs Ibarra i dels generals Marina i Montero.

ELS ESTUDIANTS CATOLICS

La Federació d'Estudiants catòlics ha dirigit una instància al Directori, sollicitant que aquest fixi una data oficial per a començar les vacances en tots els centres docents.

D'aquesta manera s'evitaran els incidents i perturbacions que, segons els peticionaris, acostumen a provocar els mals estudiants.

NOTES OFICIOSES. — EL PALAU DE JUSTICIA. — ELS REGISTRADORS

Una nota de la Presidència diu:

«La Societat concessionària de les obres del Palau de Justícia, ha satisfet la multa de 97.550 pessetes, i constituït la fiança de 310.231 pessetes per a les obres complementàries, de conformitat a la Reial ordre de 20 d'octubre proppassat, en la qual així es determina, donant-se un termini d'un mes a l'esmentat fi.»

Una altra nota facilitada al Negociat d'informacions, diu així:

«Contestant manifestacions que es fan en el diari «Informaciones» corresponent al 17 de l'actual, referent al nomenament de registradors de la propietat interior, ha de fer constar que en tot cas les dites manifestacions es podran referir a èpoques anteriors a l'actual Directori militar, puix des de la data en la qual aquest es féu càrrec del Govern, tots els nomenaments de què es tracta s'han fet ajustant-se a les prescripcions reglamentàries i conferint els esmentats nomenaments d'interí en primer terme als qui tenien dret a les dites interinitats, com a aspirants del cos de registradors, judicatures, etc.»

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació i liquidació dels comptes municipals de: Bagà, corresponents a l'any 1919-20; Castellfullit del Boix, Sant Julià de Vilatorta, Santa Maria de Corcó i Viloví, corresponents a l'any 1920-21; Les Franqueses, Pontons, Sant Julià de Palou i Viloví, corresponents a l'any 1921-22.

Dictamen relatiu als comptes municipals de Manlleu corresponents a l'any 1921-22, que s'han d'elevar al Tribunal de Comptes de Madrid, al qual competeix la seva definitiva resolució.

El contingut de la "Gaseta"

SOBRE EL PROBLEMA SURO-TAPER

Madrid, 22. — La «Gaseta» publica la següent disposició:

«L'extraordinària complexitat del problema de la indústria suro-taper, pels múltiples interessos contradictoris, tan sols sigui en apariència, fan indispensable realitzar una informació completa i detallada, que garantitzi en el possible l'encert en les resolucions que sobre aquest punt adopti la superioritat, i considerant que la Reial ordre en data 12 de novembre del present any, disposa que informin solament les Cambres de Comerç de Palamós i Sant Feliu de Guixols, S. M. el Rei ha tingut a bé disposar es deixi sense efecte l'esmentada Reial ordre del 12 de l'actual mes i any.

De Reial ordre ho dic a V. E. per al seu coneixement i efectes.—Madrid, 19 de novembre de 1923.

El cap encarregat del servei, A. García.»

DIVERSES DISPOSICIONS

La «Gaseta» publica les següents disposicions, entre altres de menor interès.

Reial ordre disposant que en el successiu exerceixi la presidència del Tribunal Superior per a qualificar les faltes administratives en què incorrin els caps d'administració del Cos de Duanes, el director general, o cap superior d'Administració més antic del departament d'Hisenda.

Reial ordre nomenant el coronel d'enginyers i de l'armada, don Joaquim Ortiz de la Torre, perquè en comissió indemnitzable del servei es traslladi totes les vegades que sigui necessari als ports d'on s'avisi que van a sofrir inspecció els vaixells que desitgin acollir-se als beneficis del Reial decret de 3 de l'actual, relatiu a navegació de cabotatge.

Altra disosant que s'amortitzi una plaça d'auxiliar primer del cos d'auxiliars d'oficines de Marina, vacant per passar a la situació de reserva el del dit càrrec don Emili Gain Sànchez.

Reial Ordre adjudicant definitivament a don Francesc Garcia Pérez la subhasta per a la concessió exclusiva a tot Espanya de la revenda de billets i localitats per a tota classe d'espectacles públics en el termini de deu anys pel cànon anual de 1.050.000 pesetes.

Altra resolent dubtes sobre l'abast o interpretació que procedeix donar a l'article tercer de la Reial Ordre del 29 d'octubre proppassat, respecte les relacions jurades d'especialitats que posseeixin els farmacèutics, magatzemistes, elaboradors, dipositaris i adroguers.

Reial Ordre prohibint la importació, en territori espanyol, de bestiar bovi, ovi, porquí i caprum, procedent de la República Argentina..

Reial Ordre disposant que pel que a subministres a base de tant alçat es refereix, s'entengui ampliada la Reial Ordre del 14 de juny de l'any actual, en el sentit que les empreses puguin obligar llurs abonats a usar el porta-làmpares diferencial i làmpares construïdes per elles, però sense que el tal dret porti anex el de l'exclusiva per a la venda d'uns i altres en llurs magatzems.

Altra disposant que es faci pública la convocatòria relativa al concurs organitzat a la Gran Bretanya per a una locomotora de bateries elèctriques.

Convocant a exàmens de practicants entre alumnes de la Facultat de Medicina.

Anunciant trobar-se vacant una plaça d'acadèmic de número de la classe de no professors de la Reial Acadèmia de Belles Arts de San Fernando.

LES ESPECIALITATS FARMACEUTIQUES

La «Gaseta» publica la següent Reial Ordre:

«Havent esdevingut dubtes sobre l'abast i interpretació que procedeixi donar a l'article tercer de la Reial Ordre del 29 d'octubre últim, respecte les relacions jurades d'especialitats que posseeixin els farmacèutics, magatzemistes, elaboradors, dipositaris i adroguers, i que han d'ésser trameses a la Direcció general de Sanitat, S. M. el Rei (q. D. g.) ha tingut a bé disposar:

Primer. — Que les dites relacions, esteses en paper comercial corrent, han de compendre solament les especialitats no registrades, i molt especialment aquelles a què es contrau l'article 66 de la Instrucció general de Sanitat, o siguin els remeis específics on la composició i dosificació de llurs elements principals no es mencionin als anuncis o envasos o no constin a la farmacòpea oficial, els quals, per un abusiu incompliment del citat article, continuen expenentse en molts establiments; i

Segon.—Que s'ampliï el termini de remesa de les citades relacions fins a la publicació del nou reglament per a l'elaboració i venda d'especialitats farmacèutiques.»

El problema ferroviari

PARLA EL DIRECTOR DEL NORD

Madrid, 22. — «La Libertad» publica un interviu amb el director dels Ferrocarrils del Nord, senyor Boix, en el qual es tracta del problema ferroviari.

El senyor Boix creu que en aquesta matèria hi ha una gran desorientació en l'opinió.

Preguntat sobre una pròxima reversió dels ferrocarrils a l'Estat, diu que podria fer-se, però seria precisa la unificació de les dates de reversió de totes les concessions de la mat ixa companyia.

Aquesta data podria determinar-se en condicions equitatives, tenint en compte els terminis que encara resten per a l'extinció de les diferents concessions, la longitud de cada una d'elles i les circumstàncies particulars que hi concórren.

Una vegada coneguda la data de reversió del conjunt de la Xarxa, l'annualitat del rescat per a cada un dels anys que hi hagués entre aquella data i la de reversió anticipada, es determinaria d'acord al preceptuat en la legislació vigent. Però no sembla convenient si l'Estat havia d'explotar-les directament.

Recorda que Anglaterr i Nord-América s'incautaren durant la guerra europea de les xarxes, però s'apresaren a tornar-les a les companyies un cop acabada la guerra, en vista del resultat desastrós d'aquella estatificació temporal.

En el nostre país tot fa suposar que no hauria de resultar més aventatjosa.

Referent a les possibilitats de les companyies per a fer millores que atenguin la suficiència de capacitat i a completar el mapa ferroviari, diu que no ho poden fer si no sels concedeix l'elevació de tarifes que els proporcioni els cabals necessaris per a tendre a les seves despeses i actuals càrregues, a la justa remuneració dels capitals empleats en les seves línies, condició necessària per a mantenir el seu crèdit, i a les noves càrregues, que fent ús d'aquell crèdit han de resultar a fi d'obtenir els nous capitals precisos per a fer cara a les necessitats del tràfec.

En quant a la construcció de noves línies, per a completar el mapa ferroviari, és qüestió independent de les actuals companyies i que podria ésser resolta per convenis especials entre quelles i l'Estat.

Referent a l'electrificació de les línies, diu que és una qüestió per a ésser examinada i resolta en cada cas particular des dels punts de vista econòmic i de la conveniència.

Els elements de judici en cada cas són la freqüentació de la línia, les despeses d'explotació per valor o electriciitat, dependents del preu del carbó i de l'energia elèctrica, i les condicions particulars de cada línia.

I, per últim, a la pregunta de si es poden unificar les tarifes en bones condicions per a tots, contesta en aquesta forma:

Si per unificació s'enten la de la forma per a facilitar el maneig i sobretot la de nomenclatura de mercaderies i la uniformitat de la distribució d'aquestes en les mateixes, tal unificació és convenient a totes llums; però si ha de compendre la dels tipus de percepció per quilòmetre, les mateixes necessitats de la indústria poden requerir preus especials fets per a les mercaderies amb determinades destinacions, com recentment esdevé a França, en el qual país s'havia efectuat la unificació dels tipus de percepció quilomètrics.

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

Atemptat a Saragossa

OFICIAL DE PRESONS FERIT

Saragossa, 22. — Un individu desconegut disparà diversos trets contra l'oficial de presons don Jacob Felez, quan aquest es dirigia al seu domicili de la plaça de Zalamero, travessant-li un projectil la part superior del braç esquerre.

L'agressor fugí perseguit pel tinent de cavalleria senyor Del Aguila, un sergent de la Brigada Topogràfica i dos paisans, i en la seva fugida disparà contra els seus perseguidors sense conseqüència.

En arribar al carrer de Sant Agustí, el criminal va desaparèixer.

El ferit fou conduït a l'hospital..

La policia ha practicat diverses detencions, creien que es tracta d'un atemptat sindicalista, relacionat amb l'evasió d'uns detinguts a la presó de Saragossa.

El senyor Felez, qui viu al carrer de Biblioteques, 16, fou agredit en entrar a la dita via.

Es girà ràpidament per a defensar-se, però l'agressor inicià la fugida tornant a disparar en l'aire.

El Jutjat prengué declaració al senyor Felez, el qual expressà la seva creença que l'atemptat tenia relació amb la fugida de nou sindicalistes.

Topada d'un camió i una motocicleta

DOS OFICIALS I UN SOLDAT FERITS

Madrid, 22—Aquest matí a la carretera d'Extremadura una motocicleta militar guiada pel soldat Bernabé Zpai Esteban es dirigia a l'Escola Central de tir amb els oficials de l'exèrcit Josep Maria Enciso i Emili Torres Ossorio, quan de sobte es veren sorpresos per la ràpida parada que féu un auto-camió que anava davant d'ells amb gran velocitat.

El conductor de la moto no pogué frenar amb la rapidesa que en tals moments hauria estat precís i el vehicle es precipità damunt de l'auto-camió topant-hi i tirant a llarga distància el soldat i els oficials.

Minuts després d'ocorregut el succès passà per aquell lloc un automòbil particular ocupat per un cap de l'exèrcit. El dit senyor auxiliat pel cap de la línia de la guàrdia civil, atengué en els primers moments als ferits, conduint-los en son propi cotxe a l'hospital militar de Carabanchel.

Allí els metges de guàrdia procediren a la curació dels oficials i soldat referits, qualificant l'estat del tinent Enciso i del soldat de pronòstic lleu i de l'oficial senyor Torres Ossorio de molt greu, per patir la fractura de les vértebres cervicals.

Els ferits quedaren al dit centre militar on se'ls prengué declaració pel jutjat corresponent.

L'organització judicial

CONSTITUCIO DE LA JUNTA

Madrid, 22. — La Junta organitzadora del poder judicial ha quedat constituïda, segons escrutini efectuat ahir en el Tribunal Suprem a presència del president, són els vocals següents:

Pel Tribunal Suprem, don Josep Vignote i don Josep M. Ortega i Morejón; suplents, don Pere Armenteros i don Paulí Barreneches.

Per les audiències territorials, don Wenceslau Doval, de Barcelona; suplent, don Josep Manuel Puebla, de Madrid.

Per les provincials, don Xavier Elola, de León; suplent, don Ricard Tanero, de Múrcia.

Pels jutges, don Ildefons Vellon; suplent, don Frederic Collado, de Lliria.

Els proclamats figuraven en la candidatura patrocinada pels funcionaris de Barcelona, Madrid, Saragossa i part dels de Sevilla, llevat el vocal de les audiències provincials, que figurava en la llista patrocinada per la Unió Judicial.

L'elecció i constitució d'aquesta Junta, fou posada ahir a coneixement del president interí del Directori.

Notes de Madrid

A L'ACADEMIA ESPANYOLA

Madrid, 22. — Per defunció d'Octavi Picon, queda un seient vacant a la Reial Acadèmia Espanyola.

Serà proposat per a ocupar-lo el president de l'Associació de la Premsa, don Josep Francos Rodríguez.

El càrrec de bibliotecari perpetu que exercia el difunt novellista, serà proveït en una terna dels més antics, segons prescriuen els estatuts de la corporació.

Els acadèmics més antics són els senyors Cavestany, Menéndez Pidal i Rodríguez Marín.

DETENCIONS

Per disposició del jutge militar que instrueix el sumari amb motiu de les declaracions prestades pels guàrdies i inspectors de policia urbana del districte de Xamberí, foren detinguts tres propietaris flequers per negar-se a posar en clar algunes dades trobades en els seus llibres, pels quals pogués deduir-se culpabilitat contra determinats tinents d'alcalde d'aquell districte.

EN BUGALLAL

El comte de Bugallal passarà l'hivern a Canàries, on anirà directament des de Galícia.

Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

Celebrantse diumenge vinent la Missa de Comunió que, com de costum, té lloc cada quart diumenge, a les vuit del matí, a l'església dels Sants Just i Pastor, aquesta entitat prega amb molt d'interès l'assistència als associats, especialment per ésser la missa d'aquest dia en sufragi dels socis difunts.

Al mateix temps, recorda que cada dissabte, a tres quarts de vuit de la nit, a la mateixa església, se celebra la Visita Espiritual instituïda pel doctor Torras i Bages.

Borsa Oficial de Barcelona

COTITZACIO DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA

Interior 4 % A	70'30
» » F	70'05
Exterior » A	85'85
» » F	84'45
Amort 5 % vell A	94'50
» » » F	00'00
» » 1917 A	94'15
» » » F	00'00
Obligacions	
Ajuntament semestre	00'00
» 1906 B	77'75
» 1916 B	76'35
» 1921 6 %	98'75
» Exp. »	98'75
Eixampla 1899	00'00
Bons Reforma	81'75
Diptació B	74'00
Mancomunitat 1914	00'00
» 1920	71'00
Port Barcelona	00'00
Cèdules Argentines	24'10
Nord 1.ª Sèrie	00'00
» prioritat	66'35
Especials Almansa 4 %	00'00
Osca a França	00'00
Alacant 1.ª hip.	60'00
» Sèrie A	00'00
» » C	00'00
» » F	85'85
França 1864	00'00
» 1878	00'00
Andalusos 1.ª Sèrie variable	39'50
» » fixa	51'50
Secundaris	65'00
Auxiliar de F. C.	00'00
General Tramvies 5 %	00'00
F. C. Sarrià 6 %	102'50
» Caalunya 5 %	91'25
Hisp. Americana	100'65
Cia Transatlàntica	99'50
Accions comptat	
Espanya Industrial	00'00
Peninsular Telèfons	85'00
Hisp. Americana, S. A.	000'00

BARCELONA Futbol

Dia 22 de novembre de 1923
BARCELONA-ESPANYOL

(Partit benèfic)

Barcelona, 3; Espanyol, 1

Un partit Barcelona-Espanyol, sigui quin sigui el seu caràcter, té sempre la virtut suprema de despertar, en grau màxim, l'interès espectant de les multitudes. Les causes d'aquest fet, per ésser a bastament conegudes, no cal analitzar-les. Remarquem, només, l'èxit d'haver aconseguit aprofitar-les per a poder brindar un consol moral i material als pobres desvalguts de les institucions que patrocina l'excellentíssima senyor baronesa de Maldà, organitzadora del partit entre els eterns rivals, i felicitemnos que, per damunt de tots els odis i rancúnies, hagi triomfat el nobilíssim sentiment de caritat.

La qualitat i significació dels dos bàndols contendents; l'esplendidesa de la tarda i la finalitat de l'encontre, han fet que el magnífic camp de Les Corts s'envaís d'una concurrència nombrosíssima; selecta i distingida en els llocs preferents, en els quals la bellesa de les dames floria escaient i encisadora.

A l'hora de començar la lluita, el terreny dels blau-grana ofereix un aspecte brillantíssim i, en mig de suprema expectació, l'àrbitre senyor Llobera ordena l'alineació dels equips els quals ho fan en la següent forma:

Barcelona: Plattkó, Coma, Surroca, Torralba, Sàncho, Carulla, Piera, Martí, Samitier, Alcàntara i Sagi.

Espanyol: Zamora, Canals, Puig, Trabal, Sanahuja, Calcedo, Olariaga, Mauri, Gonzàlez, Lorca i Mallorquí.

Comença la lluita amb un impetuós atac espanyolista; contraataca lluïdament el Barcelona ,i als dos minuts en Samitier entra el primer gol, coronant un superb avanç de tota la línia atacant. Dues «corners» per bàndol i en una tercera contra l'Espanyol, en Sàncho remata colossalment i aconsegueix el segon gol. Atacs vivíssims a les dues portes, efectuant en Plattkó una parada estupenda; poc després és en Zamora qui arrabassa la pilota dels peus de l'Alcàntara, d'una manera portentosa, salvant un gol irremeiable. El Barcelona actua magistralment, efectuant jugades que arrenquen grans ovacions. L'Espanyol, amb més coratge que fortuna, s'endinsa també als dominis adversaris; però el poc encert dels davanters anulla tot esforç. Es tiren dues «corners» seguides contra l'Espanyol, i en la segona, en Samitier, d'un xut estupend, encoloma per tercera vegada la pilota a la xarxa espanyolista.

Amb el resultat de tres a zero a favor del Barcelona, fineix el primer temps

La segona part, tan en quantitat com en qualitat de joc, ha estat, en general, inferior a la primera, jugant-se, sí, amb vivesa; però amb poca eficàcia pel que fa referència a les línies atacants; en canvi les defensives han estat a un nivell superior, distingint-se les de l'Espanyol. Dels 45 minuts, trenta han constituït un aclaparador domini dels blau-grana, no estant; però, afortunats en els moments decisius i topant amb un Zamora estupend, rebutjant tots els atacs. Castigat el Barcelona amb «penalty», l'Espanyol aconsegueix el gol d'honor, entrat per l'Olariaga. Els 15 minuts darrers del partit han estat molt anivellats, i cap al final, el domini de l'Espanyol s'ha accentuat; però sense saber-ne treure resultats pràctics per la deficient tasca dels davanters. Fineix, per tant, el partit, amb el resultat de 3 a 1 a favor del Barcelona. D'aquest no cal fer distincions; tots han jugat amb coratge, encara que no amb l'emprat en les lluites de campionat contra el mateix contrincant. En Plattkó ha intervingut poques vegades en joc i quan ho ha fet, ha estat al nivell de la seva fama.

De l'Espanyol, els millors els mitjos i defenses i en Zamora en el segon temps. El partit, en general, ha estat durissim, i és llàstima que alguns jugadors espanyolistes no sàpiguen emprar altra mena de joc que el de la violència sense to ni so; en partits d'aquesta naturalesa, quan menys hauria d'ésser norma de tots la més absoluta noblesa i correcció.

L'àrbitre senyor Llobera, en general, encertat, encara que ha sofert algunes equivocacions lamentables, sobretot en els «offside».

CORRECUITA

De les terres catalanes

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Una batussa

A Esterri d'Aneu, qüestionaren els veins del dit poble Josep Gallimó i Salvador Armengol, havent resultat aquest darrer ferit en la baralla. La guàrdia civil posà els dos individus a la disposició del jutge corresponent.

Del Noguera-Pallaresa

En una reunió celebrada entre els presidents de la Diputació i de la Cambra de Comerç, fou acordot d'adreçar-se al president del Directori militar, sollicitant que sigui nomenat el personal auxiliar, que ha de servir a la nova línia ferrìa del Noguera-Pallaressa, en el tros de Lleyda a Balaguer, la inauguració del qual serà aviat un fet.

Denúncies

Per infringir el reglament per a la conservació de carreteres, la guàrdia civil ha denunciat a l'enginyer cap d'O. P., diversos veins d'Anglesola, essent aquests en nombre de vuit.

— Degut a una denúncia formulada per diversos veins d'aquesta ciutat, al negociat de reclamacions del govern militar, la superioritat ha designat en Benjamí Romero, tinent coronel d'infanteria del regiment d'Albuera, per tal que, juntament amb els senyors Irazoqui i Pardiña, advocat de l'Estat i interventor de la Sucursal del Banc d'Espanya, respectivament, procedeixin a practicar la comprovació de les denúncies fetes contra l'Ajuntament.

La dita inspecció se sap del cert que començarà demà, dijous.

Altres noves

A mig matí es desprengueren de l'espai alguns borrallons de neu, havent-se rebut noves de la part alta de la muntanya, segons les quals neva copiosament, produint això un fred molt viu.

— El sindicat agrícola de Mayal s'ha dirigit a la superioritat, interessant la immediata construcció de la carretera que ha d'unir el dit poble amb la general de Fraga, per tal d'alleujar en el possible la manca de feina que hi ha, de resultes de l'eixut que ha patit la comarca.

— L'Escola Municipal de Música de Lleyda celebrarà demà, amb tota solemnitat, la diada de la seva patrona, Santa Cecília, amb missa cantada pels seus alumnes a l'església parroquial de Sant Joan Baptista.

— Procedent de l'Africa, han arribat aquests dies els soldats licenciats de la lleva del 1920, els quals formaven part d'aquell exèrcit.

— Ha estat declarada oficialment l'existència de la malura de la verola bovina entre el bestiar del terme municipal de Senterada.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

La neu

Totes les muntanyes altes, que volten el camp de Tarragona, són cobertes de neu.

Aquí ha plogut tot el matí, amb temperatura freda, però no rigorosa, tat de vacuna antitífica, ofrena de la

Vacuna antitífica

L'Ajuntament ha rebut una quanti- Mancomunitat de Catalunya.

L'alcalde ha pres possessió

Amb motiu de la presa de possessió del seu càrrec, l'alcalde senyor Gil Soler, acompanyat del secretari de l'Ajuntament, ha visitat les altres autoritats.

La festa de Santa Cecília

Amb motiu de la festa de Santa Cecília, organitzada per la societat de Professors de música, demà a les set del matí se celebrarà una missa, a gran orquestra, a la Catedral.

Altres noves

Ha estat detingut Benet Carrasco i Garcia, de 25 anys d'edat, per sospitós i indocumentat.

—El processat Josep Larrainzar, el qual mità el seu cunyat, havent-se vist la causa la setmana passada, ha estat condemnat a 8 anys i un dia de presó.

—Els habilitats dels mestres avui han cobrat una quantitat, corresponent al material de les classes d'adults.

—El sergent, cap de la secció de seguretat de Tarragona, En Julià Ojeda i Carretero, ha estat destinat a Cuenca.

—Aquesta tarda ha tingut lloc l'enterrament del conegut industrial En Rafel Mutlló i Roig. (A. C. S.)

—Dissabte que ve, al cinema Modern, se celebrarà una vetllada a benefici de la Junta de Protecció a la Infància.

Vallès

PALAFOLLS. — La segona conferència del cicle que s'està celebrant en el Patronat de la Joventut, està anunciada per al proper diumenge, dia 25. Anirà a càrrec del jove propagandista Enric Prats, de la Caixa de Pensions de Barcelona.

La secció dramàtica del Patronat celebrarà una vetllada literària-musical.

La Música a La Pobla de Lillet

D'un quant temps ençà venim rebent les més falagueres noves de l'acció educativa i d'alta cultura musical, que amb èxit creixent va desenrotllant-se i consolidant-se a La Pobla de Lillet, la pròspera i xamosa vila pirenenca, on un estol de veritables i fervents aimadors de l'art de la música, que per un cantó sostenen l'actuació del meritíssim Orfeó Esbart Cantaire, i per l'altre, l'antiga agrupació choral La Unió Pobletana, vénen sovint organitzant audicions públiques, a base dels nostres millors elements artístics, i amb uns programes d'un depurat bon gust.

Es de bon veure i ha d'omplir-nos de joia, que el moviment musical de Catalunya s'expandeixi i s'intensifiqui de dia en dia, i que ja no solament sia la bona música un do preat per a les grans ciutats, sinó que arribi també aquest do, que tant eleva i dignifica l'esperit de l'home, a les més llunyanes, a les més humils, a les més solitàries encontrades. L'entusiasme, l'activitat, l'afany intens de cultura, la inquietud espiritual dels petits nuclis selectes que vetllen sempre arreu per l'ànima de la terra, fan el miracle i ells són ben merexedors del nostre ben sincer i complert elogi.

Poc temps fa que en un dels diversos concerts selectes que organitza l'Orfeó Esbart Cantaire, fou confiada la part principal a la nostra exquisida i ben coneguda liederista Na Andreua Fornells, l'art de la qual obtingué una entusiasta acollida. Més recentment ha estat la celebrada cantatriu Na Mercè Plantada, juntament amb el refinat pianista i compositor En Baltasar Samper, el qui aportaren les excellències del seu art a una festa que resultà brillantíssima, la qual tingué lloc al local de la Societat obrera La Flor Comercial, amb el concurs de l'agrupació choral La Unió Pobletana que interpretà molt ajustadament diversos chors de Ventura, Morera i Sans. El programa selectíssim de cançons i obres per a piano, d'autors com Schubert, Grieg, Brahms, Granados, Albéniz, Scriabin, Buxó, Lamote, Samper, Lambert i Alió, obtingué el més espontani i clamorós dels èxits.

Celebrem aquesta noble actuació cultural, de tanta transcendència, que vénen heròicament realitzant els esperits selectes de La Pobla de Lillet, i desitgem vivament no deixin de perseverar en ella.

J. LL.

La Costa

CANET DE MAR. — S'ha constituït a l'Escola d'Indústries de Teixits de Punt, que la Mancomunitat de Catalunya cuida i sosté a Canet de Mar, una Associació d'alumnes i ex-alumnes, la qual té en projecte organitzar actes i excursions culturals i festes patriòtiques, com també l'armonització de llurs associats.

El primer acte cultural a celebrar està assenyalat per a dissabte vinent, donant una conferència sobre indústries tèxtils, a la sala de l'Escola, el diputat de la Mancomunitat don M. Massó i Llorens.

La dita conferència començarà a les cinc de la tarda i anirà acompanyada de projeccions, fent-se força interessant.

—Organitzada per bons i entusiastes amics de la bona música, se celebrarà diumenge vinent, a les sis de la tarda, al local Escola d'Indústries, una Sessió Musical dedicada a Eduard Grieg, prenent-hi part N'Enric Roig, violinista i comentador, i En Tomàs Jover, pianista, executant-se el programa següent:

I. «Himne a la Pàtria», cançó popular; «El matí», violí i piano; «Ocellets»; «En la primavera», piano sol. — II. «En el meu país»; «Viatger solitari»; «Damunt de les muntanyes», piano sol. — III. «Sonata» en sol major, per a violí i piano; Lento doloroso - Allegro vivace, Allegretto tranquilo, Allegro animato.

—Concorregueren a la sessió passada municipal les «veus del carrer», parlant en primer lloc un vel de Canet, el qual va denunciar una venda d'un tros de terreny del poble, efectuada per l'Ajuntament anterior, la qual venda fou feta sense pública subhasta, i a favor d'un mateix regidor. Atenint-se a les lleis municipals creu ell que fou feta una il·legalitat.

Parlà després l'ex-regidor nacionalista En Josep Fors i Vidal, planyent-se que el batlle actual senyor Antoni Bachs hagi ordenat fer les crides pel pregoner en castellà, cosa que no hi ha cap llei que ho hagi decretat, i que resulta en perjudici per a la vila, puix són molts els ciutadans que no entenen el que diu el nunci, per la qual cosa féu constar la protesta més viva.

La Sagarra

IGUALADA. — Entre els seus nombrosos amics i coneguts ha estat molt sentit el dolorós accident ocorregut a Barcelona, en la persona del popular periodista En Joan Serra Constansó, atropellat involuntàriament per un auto. Deplorem l'accident i desitjem a l'ilustre igualadí un prompte restabliment.

—Diumenge passat, els futbolistes de l'Ateneu F. C., anaren a jugar a Manresa, i els de la Joventut, a Sant Sadurní, sense que la sort afavorís ni els uns ni els altres, de nostres equips locals.

—Continuen amb força entusiasme els diumenges, al migdia, les ballades de sardanes a la Rambla de Sant Isidre. Un nombrós estol de joveneles i noies les puntegen, enamoradissos de la típica dansa.

—S'ha publicat la llista de treballs rebuts per al Concurs de Cançons per a infants, organitzat pel Conservatori de l'Ateneu Igualadí.

—Després d'alguns dies de clausurament hom ha pogut veure ara la reobertura de l'antic «Casino d'Igualada».

—Operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa durant el passat mes d'octubre: Cobraments, 570.308'10 pesetes. Pagaments, 485.732'21 pessetes. Llibretes noves, 46.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Retorn

Ha retornat de Suissa i de França, el reputat cirurgià d'aquesta ciutat, En Francesc Coll i Turban.

Exposició clausurada

S'ha clausurat l'exposició, que hi havia instal·lada a l'Ateneu de Girona, de caricatures del setmanari «Virolet», havent estat molt visitada i elogiada.

Reunió de sometenistes

Atenent ordres superiors, s'han reunit els caporals i subcaporals del Sometent d'aquest partit, per tal d'organitzar l'expedició de sometenistes a Barcelona, amb motiu de la festa de la imposició de la medalla de la Constància al Rei Alfons XIII.

Altres noves

Demà es constituirà, en aquesta ciutat, la Junta de Subsistències.

—Ha mort mossèn Rafel Sayós, rector de Sant Privat de Bas. (A. C. S.)

—Es troben vacants els càrrecs de secretaris dels pobles de Molló i de Vilademuls. Els terminis per a les sollicituds són de 30 i 15 dies, respectivament.

—Demà celebrarà sessió, la comissió mixta de reclutament.

—Les alcaldies de Les Lloses i d'Oix anuncien un concurs, entre els propietaris, per a l'arrendament de locals destinats a escorxadors.

Bisbat

— La Junta Missionera Parroquial de la Purissima Concepció d'aquesta ciutat, amb el fi d'intensificar la croada a favor de la gran Obra de les Missions d'infidels, del fi d'intensificar la croada a favor de la tarda, celebrarà al local del Centre de Cultura (passatge de l'església de la Concepció), sessió general de totes les zeladores de la Propagació de la Fe, residents en la matrixa demarcació parroquial, en la qual, després de llegida per la senyoreta secretària, donya Mercè Prat, la memòria dels treballs realitzats durant l'any, el reverend doctor don Lluís Homs, prevere, Director diocesà de la Unió Missional de la Clerecia, donarà una conferència sobre les missions, il·lustrant-la amb projeccions.

—S'ha publicat el següent edicte:

Nos Doctor don Ramon Guillamet i Coma, per la gràcia de Déu i de la Santa Seu Apostòlica, bisbe de Barcelona, amb da del Sagrat Pal·li, etc.

Fem saber: Que està vacant en la nostra Santa Cateral Basílica un benifet d'ofici amb càrrec de salmista, per traslat del que el posseeix, Rnd. D. Pere Castellfort i Tomas, prevere, a altre de gràcia d'aqueta església, correspondent la provisió del primer en torn a la nostra dignitat, mitjançant l'oposició tècnica que prevé la R. O. concordada de 16 de desembre de 1851.

Per tant, oft el Capítol, convoquem tots els que essent preveres, o podent serho *intra annum adeptae possessionis*, desitgin opositar a la dita prevenda, perquè en el terme de trenta dies, a comptar des de la data d'aquest Edicte i prorrogables al Nostre arbitri, compareguin personalment o mitjançant mandatari en deguda forma, davant l'infrascrit secretari de Cambra i Govern, durant les hores de despatx, acompanyant llurs sol·licitads la partida de baptisme que acrediti que no passen dels 35 anys d'edat (requisit que podrà dispensar-se), títol de l'orde últimament rebut si fos clergue, document facultatiu pel que consti no patir afecció física que els impedeixi l'exercici del càrrec, testimonials dels respectius Prelats i sa llicència per a possessionar-se si són extradiocesana, certificats d'estudis i de bona conducta, legalitzats per llurs Curies eclesiàstiques, si fossin seglars, o dispensa de la Santa Seu, segons el canon 642 del Codi de Dret canònic, si haguessin estat religiosos.

Els aspirants hauran d'estar dotats de veu clara, sonora i de cos flexible, ferma i afinada i igual en tota sa extensió, que serà des de *La* gres fins a *Mi* agut o des de *Sol* gres fins a *Re* agut, i demés instruits i pràctics en el cant gregorià i en Porga, en pendre les cordes per a la igualtat de la Salmodia i en el règim i govern del chor.

Les obligacions d'aquesta benifet són:

Primera. Les usuals als altres benifets, quan no siguin incompatibles amb les especials.

Segon. La de regir i sustentar el chor en les hores canòniques, misses i tota classe d'acte i funcions a les quals concorre el Capítol, turnant per setmanes amb els xantres i suplint-se mútuament en absències i malalties curtes.

I tercera. Les altres que determinen els Estatuts, Ordinacions de chor i laudables costums d'aquesta Catedral.

El nou beneficiat no podrà absentar-se ni usar de recles sense el necessari permís, i primers anys de laudable servei, malaltia llarga de més de dos mesos o impossibilitat física per a exercir ses peculiars funcions, haurà de posar a les seves expenses un substitut, prèvia sempre l'aprovació *in scriptis* de l'Ordinari diocesà, tant per al fet de la substitució, com per a les condicions, sense perjudici del seu dret, segons la legislació vigent, de sol·licitar un altre benifet quan estigui vacant.

La seva dotació serà, almenys, el que cobren els altres benifets i de la mateixa manera que aquells.

Acabat el termini d'aquest Edicte, es faran els exercicis d'oposició davant dels tres capitulars i el tribunal tècnic que oportunament designarem, i consistiran en cantar:

Primer. L'escala diatònica ascendent i descendent per a provar l'extensió i qualitat de la veu.

Segon. Una Kalenda en tres tons.

Tercer. Cinc antífones, amb cinc minuts de preparació, entonant al final de cada una el primer versicle del salm que assenyalaran els jutges.

Quart. Un responsori en llibre antic de facistol.

Cinquè. El gradual de la Dominica XII *post Pentecosten*.

I sisè. Una peça religiosa de cant figurat a elecció de l'opositor.

Acabats els exercicis, el Tribunal qualificarà i Nos, en vista de la censura dels jutges i ateses totes les circumstàncies, elegirem entre els opositors el que creiem més convenient per al servei de Déu i utilitat de la Santa Església.

Si cap dels opositors reunis totes les condicions necessàries per a obtenir el benifet, Nos reservem disposar el que millor creguem als fins pels quals l'esmentat benifet fou instituït.

I perquè arribi a coneixement de les persones a qui pugui interessar, hem manat expedir el present Edicte, signat per Nos, segellat amb el major de Nostres Armes Episcopals i refrendat per Nostre Secretari de Cambra i Govern, a Barcelona a 22 de novembre de 1923.

Ramon, bisbe de Barcelona.

Per manament de Sa Excia. Rdma el Bisbe, Senyor meu, Dr. Joan Boada i Campo, canonge, secretari.

—El dia 25 del corrents el nostre venerable Prelat Dr. Guillamet, farà la benedicció solemne de la primera pedra del nou temple parroquial de Santa Eulàlia de Provençana.

—A les Escoles Pies de Sant Antoni es celebrarà amb solemnes festes el Patrocini de Sant Josep de Calasanz. Demà començarà un Triduum durant el qual predicaran els PP. Manuel Forcada, Agustí Pardo i Joaquim Fons, i el diumenge hi haurà imposició de medalles als nous congregants de les Congregacions Menors de Sant Josep de Calasanz i Sant Angel Custodi, fent una plàtica el P. Provincial.

—El vinent diumenge, dia 25 des corrents, es celebrarà a la parròquia de Rubí la festa d'Santa Cecília, patrona de la Schola Cantarum d'aquella població.

Hi haurà ofici solemne cantant-se la missa de la Mare de Déu de Núria, de mossèn Roncca i fent el sermó mossèn Joan Justi i Collell. Es cantaran els Goigs de la Santa del mestre Lluís Cafellas.

—Avui s'han fet en aquest Palau Episcopal els exàmens dels ordenands en les vinents tèmpores. S'han constituït dos tribunals formats, el primer pel doctor Vilaseca, el doctor Pujol, rector de Sant Pere, i el P. Mendosa, jesuita. El segons tribunal ha estat format pel doctor Roura, el doctor Argemí, rector de Les Corts, i el doctor Ribas, catedràtic.

Les Revistes

Butlletí de la Societat Arqueològica Luliana.

El número de setembre-octubre d'aquesta aciençada revista publica el següent sumari:

I. L'Arxiu de l'Audiència de Mallorca. — Notícia històrico-descriptiva, per don Joan Llabrés Bernal.

II Correspondència d'En Miquel Costa, (continuació), per don Joan Rosselló de Son Fortesa.

III. Enterrament i Oblis del Reial Convent de Sant Francesc de la ciutat de Mallorca, (continuació), per don Jaume d'Oleza i d'España.

IV. Mallorca durant la guerra de successió a la Corona d'Espanya, (continuació), per don Ferran Porcel.

V. Història del Collegi de Nostra Senyora de Montsió, de la Companyia de Jesús, de la ciutat de Mallorca, (continuació), per la còpia: don Jaume d'Oleza i d'España.

VI Notícies, per R.

VII. Plecs 35 i 36 de les Informacions judicials sobre els adictes a la Germania, per don Joosep M. Quadrado.

Els esports

MARITIMES

Regates a Vela. — A conseqüència de l'empat entre els lats de la classe de sis metres de fórmula internacional, anomenats «Barandil II» i «Mercedes», relatiu a les regates a Vela, que organitzades pel Reial Club Marítim de Barcelona, s'efectuaren en el nostre port darrerament, diumenge propvinent, a tres quarts d'onze del matí, se celebrarà al mateix lloc, una regata de desempat pels dits lats, per a disputar-se la possessió de la Copa del Consell de la Mancomunitat de Catalunya.

EXCURSIONISME

Diumenge vinent, l'Agrupació Excursionista «Júpiter», farà la primera excursió dedicada als infants, anant cap a Vallvidrera i Santa Creu d'Olorde.

Sortida del seu casal a les set del matí.

En aquestes excursions seran donades als infants anotacions històriques dels llocs que es visitin i dades geogràfiques de tots els encontorns, practicant-se també algun exercici apropiat al desenrotllament físic de l'infant.

La Secció Fotogràfica de l'esmentada agrupació, anirà al Monestir de Sant Cugat.

Sortida del mateix lloc, a les sis del matí.

ATLETIQUES

Boxa. — En la vetllada que dimecres passat va tenir lloc al teatre de Novetats, en quatre assalts, en Meya va ésser declarat vencedor per punts d'En Català. En sis assalts havien de boxar en Withe i en Giménez, però en començar el quart assalt en Withe va abandonr; en sis assalts en Roca i l'Aracil van fer el millor combat de la vetllada, i un dels millors que s'han vist a Barcelona, en el qual l'Aracil va endursen la decisió per punts, i en Mestres va ésser batut per punts, també, en sis assalts, per en Zaragoza, en un combat molt dur.

Abans de l'últim combat es va anunciar per al vinent dimarts una vetllada força interessant al teatre Espanya, a base d'un combat entre en Pere Saez i el fort Stevenson, i la mateixa nit boxaren l'Americano contra en Gómez i en Ferrnd contra en Fabregat.

El darrer combat va ésser una pobra exhibició, en la qual no hi havia res més que trompades de carreter, com si es tractés de dos debutants; malgrat això en Gaston, que es va presentar fora de forma, per a fer els dèu assalts, en el novè va caure a terra, no podent-se aixecar, donat el seu esgotament físic. Fou comptat fins a deu.

—

Bruselles, 22. — El campionat de pes ploma de Bèlgica ha estat guanyat pel boxador Hellans, vencent a Myns per punts. — Havas.

—

Siki vençut. — Nova York, 21. — En el match de boxa celebrat anit passada, l'americà Kild Noyold guanyà per punts al seneegalès Batiling Siki. El match fou a quinze rounds. — Havas.

QUASI REGALATS

venem cotxes d'ocasió de diferents marques: **Buick, Elizalde, Ford, Hispano, etc.,** oberts i tancats; procedents de canvis per

Studebaker

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER
València, 295

Gran assortiment en

Lavabos
Escalfadors
Banyeres
Bidets
Dutxes
Waters
etc.

PREUS REDUITS

JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 7

Vida marítima i comercial

BORSA OFICIAL DE BARCELONA

Cotitzacions del dia 21

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat	
Interior A	76'35
» B	79'25
» C	79'25
» D	79'15
» E	79'10
» F	79'10
» G i H	69'70
Exterior A	85'60
» B	85'20
» C	85'10
» D	85'60
» E	84'45
» F	84'35
» G i H	85'75
Amortit. 5 °/o A	94'80
» B	94'75
» C	94'75
» D	*94'55
» E	*94'60
» F	*95'35
Amortit. 5 °/o 1917 A	94'00
» B	94'00
» C	94'00
» D	*94'10
» E	*94'00
» F	*94'00
Tres v. gener 1924 A.	102'00
» v. » 1924 B.	101'60
» v. febrer 1924 A.	101'50
» v. » 1924 B.	101'45
» v. octubre 1923 A.	*99'95
» v. » 1923 B.	*100'00
» v. Nbre. 1923 A.	*101'10
» v. » 1923 B.	*101'20
Estrangers	
Bedulles Argentines 6 °/o	2'402
Obligacions	
Port de Barcelona	88'25
» de Melilla	99'25
» de Sevilla a S. D.	*24'50
» de Gijón Musel	*90'00
Gob. Imp. Marroc 5 °/o	78'75
Caixa d'Emis. 5 °/o	88'35

Ajuntaments Diputacions	
Municipi semestre	78'50
» 1906 B.	78'90
» 1907 D	78'50
» 1910 D	*75'50
» 1912 B	*78'75
» 1912 E	*73'50
» 1912 F	*71'75
» 1913 B	*76'00
» 1916 B	76'35
» 1917 B	*76'00
» 1918 B	76'50
» 1919 B	*76'50
» 1920 B	76'75
» 1921 6 °/o	89'00
Eixample 1909	95'75
» 1907	*90'00
» 1913	86'65
Bons Reforma	81'50
Diputació antigues	*75'50
» B	74'00
» C	*76'00
Mancomunitat 1913	*72'25
» 1920	*71'00
Caixa Crèdit Com.	*71'25
Ferrocarrils i tramvies	
Nord Espanya 1.ª s.	69'75
» » 2.ª s.	61'50
» » 3.ª s.	92'15
» » 4.ª s.	*82'25
» » 5.ª s.	*69'00
Especials Pamplona	62'85
Prioritat Barcelona	66'50
Astúries 1.ª hipoteca	82'50
» 2.ª »	*21'75
» 3.ª »	61'50
Andalusa	56'50
Villalba a Segovia	73'50
Especials Almansa	76'25
Almansa a València ad.	*93'25
Mines Sant Joan	67'25
Alsasua i Sant Joan	63'75
Osca a França	76'75
Nord especial 6 °/o	100'35

Alacant 1.ª hipoteca	59'85
» 2.ª »	70'75
» 3.ª »	* 76'00
» A	* 96'75
» B	* 75'25
» C	* 70'75
» D	86'75
» E	* 76'65
» F	85'85
» G	103'50
» França 1864	* 57'00
» » 1878	58'00
» Directes	* 55'75
Córdoba a Sevilla	59'00
Andalusa 5 °/o	87'50
Ferrol a Gijón	* 30'00
» G. i H. prior.	* 81'75
F. Càc. i Portugal, 5 °/o	* 87'00
F. Càc. i Portugal, var.	* 81'65
Andalusos 1.ª 3 °/o	51'00
» 2.ª 3 °/o	50'50
Tram.ª Auxiliar de F.-C.	* 39'25
Gral. Tramv. 4 °/o	79'50
» » 5 °/o	* 83'00
Tramv. St. Andreu	* 79'00
F.-C. Sarrià 6 °/o	102'25
F.-C. de Catalunya 5 °/o	96'75
Madrid a Aragó 6 °/o	83'50
G. F.-C. Catalans 6 °/o	98'00
Tànger a Fez 6 °/o	87'75
Tramvies Sevilla 6 °/o	*100'25
Aigua, Gas i Electricitat	
Barcelonesa Elect. 1900.	* 89'00
» » 1907.	* 80'50
» » 1912.	* 80'00
» » 1913.	83'00
» » 6 °/o	* 95'50
Aigües Barcelona 5 °/o	* 87'50
» » 6 °/o	100'50
Catalana Gas E.	74'00
» » F.	73'50
» » G. 6 °/o	92'75
» » Bons	88'50
Mallorquina d'Elec. 6 °/o	57'00

Energia Elèctrica 5 °/o	* 63'75
» » 6 °/o	91'25
» » Bons	91'65
Elèctrica Cinca 6 °/o	99'75
Prod. Forces Motr. 6 °/o	* 72'00
» » » 7 °/o	79'50
Construcciones Elèc. 6 °/o	* 73'50
Regadiu Llevant 6 °/o	93'35
Hisp. Amer. d'Ele. 6 °/o	109'75
» » » Bons.	111'90
Coop. Fluid Elèc. 6 °/o	65'00
Vàries	
Transatlàntica 4 °/o	89'75
» 6 °/o	99'50
» 6 °/o 1922	103'75
Canal Urgell	* 65'00
Asland 6 °/o	91'00
» 7 °/o	101'50
Foment d'Obres 5 °/o	* 81'50
» » 6 °/o	94'00
Carbons Berga	* 64'00
R. C. C. Regants Ebre	* 65'75
Construcció Naval 6 °/o	* 96'50
» » Bons	* 99'50
Const. i Paviments 6 °/o	93'00
General Regadius 6 °/o	* 85'00
Mecànica Vellutera 6 °/o	* 96'75
A. Forns Andalusia 6 °/o	* 95'50
Teneria Moderna 7 °/o	* 99'50
Accions	
Catalana Gas s. D	* 59'00
» » » E	* 69'00
» » » F 6 °/o	* 79'00
Hisp. Amer. d'Ele. s. A.	*431'00
» » » s. B.	435'00
Hullera Espanyola	*148'00
Espanya Industrial	*199'00
Peninsular Telèfons	85'00
Hispano Suissa	*232'00
Hotel Ritz 6 °/o	57'00
Anònima Cros	*150'00
Banc l'Arceloma ptes.	* 30'00

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Detallem constatat l'últim valor i cada fal·ldrador.

MOVIMENT DEL PORT

Dia 21 novembre.

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Infanta Isabel de Borbó», de Buenos Aires, amb càrrega general i 131 passatgers.

Vapor espanyol «Ramon», de Màlaga, amb càrrega general i 54 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo San Vicente», d'Avilés, amb càrrega general i 1 passatger.

Vapor espanyol «Bananas», d'Avilés, amb carbó.

Vapor francès «Mendoza», de Gènova, amb càrrega general i 2 passatgers.

Veler italià «Romeo», de Tabarca, amb carbó.

Vapor italià «Canova», de Trieste, amb càrrega general i 6 passatgers.

Vapor anglès «Pinzón», de Liverpool, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Navarra», de Gijón, amb càrrega general i 38 passatgers.

Vapor espanyol «Marqués de Campo», amb càrrega general.

VAIXELLS SORTITS

Vapor francès «Mendoza», amb càrrega general i trànsit cap a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Veler italià «Angelo», en llast, cap a Cagliari.

Vapor anglès «Petrograd», en llast, cap a Aguilas.

Vapor espanyol «Mont Sant», en llast, cap a Tarragona.

Vapor danès «Niobe», de trànsit, cap a València.

Vapor espanyol «Juan Maragall», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor espanyol «Peris Valero», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Trini», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.

LA CAMBRA MERCANTIL

La Junta directiva de la Cambra Mercantil d'aquesta ciutat va celebrar sessió ordinària dimarts passat, ocupant-se de les qüestions següents:

El president senyor Cabré va donar compte de les actuacions dutes a terme d'ençà de la darrera reunió, començant per la complimentació dels acorts presos en la mateixa.

Fou llegida l'exposició adreçada a la presidència del Directori demanant la publicació del Reglament d'Utilitats que encara està inèdit, malgrat haver transcorregut amb molt d'excès el termini fixat en la llei de reforma tributària i en el text refós de la llei d'Utilitats, respecte a la qual es demana, també, que es miri d'aclarir i simplificar en tot el possible.

Així mateix s'ha sollicitat del Directori que quan hi hagi oportunitat es suprimeixi de la llei del timbre la disposició que grava amb timbre especial mòbil de deu cèntims els gèneres que es vénen al detall, etiquetats o marcats, i de moment, una aclaració de l'esmentada llei eximint de la imposició del timbre aquells objectes que, anant enllasats en partides determinades, després es vènen al detall fraccionats i, per tant, sense marca ni etiqueta.

Respecte aquesta mateixa llei es donà coneixement d'haver-se rebut una comunicació dels magatzems «El Siglo», sollicitant de la Cambra que interessi del poder públic una modificació que, en part, ja està continguda en l'anterior instància, estenent-se, a més a més, a demanar la promulgació de l'oportú Reglament i a que es dictin disposicions que serveixin de norma d'interpretació per tal que els funcionaris de la Inspecció puguin establir la necessària distinció entre els productes envasats subjectes a l'impost i productes l'emboltori dels quals forma part del matèix objecte d'una manera inseparable, eximint-los de portar el timbre. S'acordà addicionar a l'anterior demanda una altra en el sentit interessat per «El Siglo».

Es donà compte del telegrama dirigit al cap del Govern sobre les variacions que es creu necessari d'introduir en la disposició que regula el contracte d'arrendament de finques urbanes, ampliat amb una nova exposició reproduint les bases en que foren anteriorment concretades les aspiracions de la Cambra sobre aquesta matèria, suprimint la relativa a la inscripció dels contractes en el Registre de la Propietat, per haver estat recollida en promulgar-se la llei de reforma tributària.

S'ha demanat també que siguin oportunement reformats els tràmits processals en assumples de caràcter mercantil, procurant, sobre tot, instaurar procediments que siguin més expèdits o més en concordància amb les necessitats presents de la vida del comerç.

Fou llegit un ofici al senyor delegat d'Hisenda i una atenta contestació d'aquest, versant sobre punts que interessen als comerciants, celebrant la bona disposició que revelen les paraules de l'esmentada autoritat.

Es tractà extensament del resultat de les gestions fins ara practicades pel trasllat dels Encants i per la prohibició de vendre-hi mercaderies noves, acordant-se insistir davant de l'alcaldia, afegint a les anteriors instàncies punts de mira nous, i fent peticions concretes de compliment immediat.

Es dóna compte dels nomenaments fets en les darreres eleccions pels comitès paritaris, havent estat acceptats els noms que la Cambra proposà.

S'acordà, a petició del senyor Vilardell, dirigir-se a l'autoritat governativa denunciant-li la constant repetició de robatoris i furts en els establiments, pregant que s'extremi la vigilància i la correcció d'aquests fets. Interessat per la casa Bertran, germans, s'acordà cursar un telegrama denunciant el fet de freqüents substraccions de gèneres en els paquets expedits per ferrocarril, sollicitant l'oportú remei.

El president va donar compte d'haver subscrit el missatge que les entitats econòmiques i culturals tenen projectat de lliurar al Rei en la seva pròxima visita a Barcelona, demanant el lliure ús de la llengua i de la bandera de Catalunya.

Així mateix tractà de les notes publicades a la premsa per la secció d'informació de l'entitat relatives al R. D de 26 d'octubre i R. O. aclaratòria d'aquest mes, i del telegrama rebut del Directori referint-se a les esmentades disposicions, per qual assumpte poden passar els socis que els interessi per les oficines de la Cambra, i d'una pròxima nota que es publicarà per la dita secció per a guia dels comerciants en ço que fa referència als llibres segellats.

Ingressos de la Companyia dels Ferrocarrils de Madrid a Saragossa i Alacant

Barcelona, 19 de novembre de 1923. — El Secretari del Comité, **P. Cavestany**

LÍNIES	Quilòmetres en explotació	Ingressos dels dies 21 al 31 d'octubre: 1923 Pesetes	1922 Pesetes	Diferència	Ingressos des de 1.er de gener el 31 d'octubre: 1923 Pesetes	1922 Pesetes	Diferència
Xarxa antiga	2.944	6.022.064'95	6.692.281'34	+ 630.176'46	163.893.258'95	157.033.244'30	+ 6.860.014'65
Xarxa catalana	719	2.683.390'08	2.794.390'03	+ 111.016'95	65.203.451'35	59.912.206'74	+ 5.291.242'61
Total la xarxa	3.663	8.705.454'96	9.455.660'37	+ 750.195'41	228.496.710'30	216.945.453'04	+11.551.257'26

MOVIMENT DEL PORT

Dia 21 novembre.

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Infanta Isabel de Borbó», de Buenos Aires, amb càrrega general i 131 passatgers.

Vapor espanyol «Ramon», de Màlaga, amb càrrega general i 54 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo San Vicente», d'Avilés, amb càrrega general i 1 passatger.

Vapor espanyol «Bananas», d'Avilés, amb carbó.

Vapor francès «Mendoza», de Gènova, amb càrrega general i 2 passatgers.

Veler italià «Romeo», de Tabarca, amb carbó.

Vapor italià «Canova», de Trieste, amb càrrega general i 6 passatgers.

Vapor anglès «Pinzón», de Liverpool, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Navarra», de Gijón, amb càrrega general i 38 passatgers.

Vapor espanyol «Marqués de Campo», amb càrrega general.

VAIXELLS SORTITS

Vapor francès «Mendoza», amb càrrega general i trànsit cap a Buenos Aires i escales.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

Veler italià «Angelo», en llast, cap a Cagliari.

Vapor anglès «Petrograd», en llast, cap a Aguilas.

Vapor espanyol «Mont Sant», en llast, cap a Tarragona.

Vapor danès «Niobe», de trànsit, cap a València.

Vapor espanyol «Juan Maragall», en llast, cap a València.

Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor espanyol «Peris Valero», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor

L'església nova de Sta. Eulàlia de Provençana

El capellà de la tinència parroquial de Santa Eulàlia de Provençana ha dirigit als seus feligresos l'al·locució següent:

«Es suficient l'església actual?

El creixement de població d'uns quants anys a aquesta part és notori. No es necessita cap esforç per provar-ho. N'hi ha prou dient que l'any 1914 es registraren 58 naixements i en l'any 1922 la xifra puja a 125. Si abans en qualsevol funció era petita, que direm avui en les funcions del Sant Novenari d'Ànimes, Primera Comunió, Puríssima, festes d'Administració i Festa Major? Es insuficient l'església que tenim; per tant, dir que ja està bé així, demostra poc zel per la glòria de Déu. Ja està bé així per conservar-la, admirar-la i estimar-la per a utilitzar-la per a totes les funcions, tothom està convençut que no. Per altra part, fa molta pena contemplar que el casal de Déu sigui inferior a la casa del seu ministre, per més que sigui l'església vella, uno joia històrica que la devem guardar i defensar.

Es conservarà l'església antiga?

Sens dubte. Sempre la respectarem i l'estimarem en el que conserva d'antiga, en el que conserva d'estil, en el que fa admirar, no en el que l'ha desnaturalitzada, en el que l'hi han superposat estrafent-la. Conservarem la construcció; el que en parla la història per a recordança de gratitud a qui ha bressat els somnis de tantes generacions, a qui ha eixugat tantes llàgrimes, a qui ha assenyalat el camí de tot el progrés legítim de tanta prosperitat i de tanta grandesa de la vila en general de *Provinciana*, avui Hospitalet.

No es tracta d'eixamplar l'actual església. Es tracta de fer una església nova a les terres que volten l'església vella i que són de la seva propietat, per a donar cabuda a tots els fills de Santa Eulàlia de Provençana.

El respecte que mereix aquesta església parroquial de Provençana, històricament parlant i també arqueològicament ho diu el que e... fa era parroquial en el segle onzè i ho fou fins a les darreries de la quinzena centúria. En aquest últim temps era molt crescuda la Pobla de l'Hospitalet dins la parròquia de Provençana, junt a un hospital, i aquest augment de poble reclamà que la parroquialitat fos transferida a l'Hospitalet, al qual lloc, per dit efecte, s'hi edificà un temple que fou dedicat a Santa Eulàlia de Mèrida...

Hem dit que Provençana comptava per segles sa existència i això bé prou ho demostren moltes escriptures custodiades a l'Arxiu de Barcelona... El dit terme és citat l'any 989 amb el nom de Santa Eulàlia de Provençana, en el territori de Barcelona, i això dóna a entendre que ja hi havia allí temple dedicat a Santa Eulàlia. Si la data gravada al timpà és la que ha de dar-nos guia, l'actual església es fabricà l'any del Senyor 1101, al cap de cent anys que fou consagrada l'església anterior a la d'avui o sia a 27 de gener de l'any de l'Encarnació del Senyor 1101, pel venerable Berenguer, bisbe de Barcelona.

Aquesta data per sort subsisteix... amb son portal primitiu d'estil romànic, essent de doldre que la resta del frontispici, i més encara l'interior, hagi sofert radicals modificacions. (D'un article de Mn. Josep Mas, Pvre., arxiver de la Catedral.)

Casal per a desvalguts i malalts?

Valdria més que la construcció de la nova església? Si donem glòria a Déu Ell ens consolarà a nosaltres com la gallina sopluja sota ses ales els seus pollets, així jo obiro allà d'enllà, que a l'ombra benfactora de l'església nova s'hi desplegarà la caritat, aquest amor del nostre bon Déu que procurarà socórrer al malalt, aixoplugar al pobre, un escalf d'estimació, d'amor pur, de ver germà, perquè Jesucrist vol que la seva església es manifesti amb totes aquestes obres de misericòrdia i compassió que són la característica del seu pas per la terra.

Sota l'ombra benfactora de l'església ens ha sorgit el «Casal d'infants-Fàbrica Trinxet» poderós recer dels infants, essent Germanes Carmelites en aquest recer un gran auxiliar de les mares en la formació del cos tot just infantat i més tard amb el desvetllament de la intel·ligència.

Casal de Cultura?

No podríem tenir al costat de la nova església, aquest Casal? Així ho esperem i amb més amplitut i orientacions de les que tenim en l'actual Patronat de Santa Eulàlia de Provençana.

...a fet i fa molt de bé a la classe treballadora avui aquest Patronat fundat i sostingut per senyors fabricants d'aquesta barriada, en les classes d'instrucció per a joves d'ambdós sexes, en les seccions de Confecció i Labors i en els seus esbarjos, havent aprofitat els seus ensenyaments en sis anys d'existència, a uns 1.500 fills i filles d'obrers. No obstant fa falta la instrucció de l'obrer, no descuidant pas l'esbargiment o l'obrer, no descuidant pas l'esbargiment o sia viatges de salut intel·lectual en les vicites a l'hivern a centres de cultura o a l'estiu viatges de salut física amb esbargiments al camp. Voldríem veure-hi també en aquest casal la protecció al vell, malalt i desvalgut.

L'obra de la nova església serà acollida amb entusiasme?

Quin dubte hi ha? Es obra de Déu i Déu no s'ha volgut deixar sense testimonis de les seves obres, sense admiradors i sense aimadors apòstols. Aquests apòstols sortiran al pas de totes les ironies dels enemics amagats així com fidels escrupolosos fonamentats en la voluntat de no fer un sacrifici econòmic o en la comoditat perillosa de no ésser actius de paraula i de fet per Déu i la seva Església. Aquests es donaran a conèixer per qualsevol paraula. No portaran l'escalf de l'entusiasme. Posaran dificultats que nosaltres amb aquella cura que requereix aquesta obra hauríem tal volta olventat. Per això el nostre amantíssim senyor Bisbe ens ha honrat amb la constitució d'un «Consell de Fàbrica» per a la nova església. Els homes de bona voluntat en tota dificultat acudiran a aquest «Consell». Així serà com tots plegats perfeccionarem l'obra.

Es voluntat de Déu l'obra de la nova església?

La Providència presideix el món, el governa i no se li escapa cap acte nostre de la seva presència per petit que sigui. Per al desenrotllament de la seva voluntat omnipotent es val de les causes segones que no són altra cosa que instruments de la seva voluntat. Tota idea altament sentida pot trobar el goig d'ésser plasmada, d'ésser realitzada, perquè tota idea bona ve de Déu. Que la seva realització ha d'ésser afanyada, que ha d'anar acompanyada de sacrificis, de calúmnies, d'ecarnis i de persecucions?... Què importa!... Si és obra de Déu, tot això ha de venir. Si amb tot això s'ha realitzat l'obra, és que és de Déu. Si amb tot això no s'ha realitzat l'obra, a l'instrument hi mancava la correspondència a la donació de la idea de Déu, hi mancava a flama de l'ideal.

Jo vos asseguro, aimats feligresos, que aquesta idea de construir una nova església entre vosaltres, esplèndida, majestuosa, per a major glòria de Déu, l'he sentida fa temps, l'he manifestada moltes voltes, i jo vos asseguro també que si Déu Nostre Senyor, m'ha escollit per instrument d'aquesta pietosa obra, aquest instrument no serà fals, no trontollarà, treballarà amb fe, amb amor, amb optimisme, i això mateix faran tots els cooperadors que ja van sortint encoratjadors i entusiastes, i continuaran sortint, doncs confiem amb el desvetllament de l'esperit cristià de la vida d'Hospitalet, doncs de sempre que clareja d'aquella llum divinal que amarava el nostre Bisbe Torras i Bages quan deia: «Catalunya serà cristiana o no serà.»

Una gràcia de caritat!

Confiem amb la vostra cooperació fills tots de Santa Eulàlia de Provençana. Confiem que tots sereu aquells apòstols que dèiem abans. Escampeu la nova a casa, a la població i a fora. D'una manera especial cridem els nostres diputats, autoritats, homes de carrera, hortelans i pagesos de marina i escombriaires, industrials, comerciants i a les entitats i centres de cultura, agrícoles i recreatives. Demanem també l'ajut a les nostres barriades germanes de Coll-Blanc i La Torrassa.

També molt respectuosament i confiadament demanem als nostres superiors i companys de ministeri la seva protecció i cooperació.

A tots, en demanar una gràcia de caritat per l'amor al nostre bon Déu, fem l'encàrrec que no mirin qui fa l'obra, sinó que és Déu que vol que es faci. Doncs mans a l'obra.

Qui no pugui portar el concurs material, la pedreta, que hi porti l'amor. Aquest amor i aquesta pedreta a l'hora de la nostra mort es desgafaran de l'església i volaran amunt cap al cel a dir a Déu Senyor notre: Salvació per la nostra ànima!!

El vostre capellà, Josep Deix, pvre.

Individus del Consell de Fàbrica: En Pau Ballart, En Josep Amat, En Joan Llagostera, En Ramon Badia, En Jaume Rodón, En Joan Salat i En Tomàs Font.

Comissionats dels carrers d'aquesta tinència parroquial. Seran els administradors de l'actual església qui queden des d'ara autoritzats per a recollir almoines. També les Filles de Maria passaran tots els diumenges a captar per la nova església.

A més acceptarem tota mena de donatius i suscripcions, donant la «Fulla dominical» relació de tot l'exposat.

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

El Consell d'Administració d'aquesta Companyia ha acordat que el dia 15 de desembre propvinent, a les onze, s'efectui el sorteig de 103 obligacions d'interès fix de València a Utiel, corresponent al venciment de primer de gener de 1924.

Així s'anuncia per al coneixement dels senyors obligacionistes que desitgin concórrer al sorteig, el qual serà públic, i tindrà lloc en aquesta Cort, a les oficines del Consell d'Administració de la Companyia, Passeig de Recoletos, 17.

Madrid, 14 novembre de 1923. — El secretari general de la Companyia: Ventura González.

Anunci publicat a la Gaseta, de Madrid, el 17 de novembre de 1923.

Dels afores

HORTA

Teatre Català

Al Foment Hortense, la companyia de Mercè Nicolau i d'Enric Giménez, representaren diumenge passat la famossa obra «Magda», i la «Teta gallinaire».

No cal dir com la interpretació del drama dee Sudermann fou un èxit complet. La Magda de la Sra. Nicolau, plena d'un realisme punyent, encara que no desbordant, impressionà al públic nombrossísim i escollit que l'escoltava. La cruesa d'una vida llençada al bell mig del gran món pecador, com es la Magda, feia contrast aconhortador amb la ferrenya autoritat paterna que encarnava el senyor Giménez, l'actor únic en aquesta selecció d'obres modernes. Ja en la interpretació de «La dama enamorada», d'En Puig i Ferrater, donada festes abans, se'ns hayien mostrat artistes formidables, guanyant-se aplaudiments a desdir. Cal remarcar el bon conjunt de la Companyia, i les prometedores qualitats d'actor que tenen els galants Rovira i Cumelles.

Futbol

El camp de l'Unió Atlètica d'Horta, va embellint-se que es un goig. Les obres complementaries que es van executant, l'acaben de fer un del millors camps de futbol dintre totes les categories. La directiva que ha portat ha cap semblant tasca, mereix un aplaudiment fervorós. Els jugadors per la seva part, han millorat la seva forma, i el públic i l'afició corresponen a l'obra de la Junta.

Diumenge passat els tres primers equips assoliren sengles victòries, guanyant el primer per 4 a 0. Cal esperar que mantingui el coratge per noves victòries.

H. de V.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, dijous, a les nou de la nit. Inauguració de la temporada. Primera de propietat i abonament. L'òpera en quatre actes EL PRINCEP IGOR. — Dissabte, primera dels cèlebres artistes Elvira de Hidalgo i Ricard Stracciari. Debut dels notables artistes senyors Rosich Torres de Luna i Rebonato, amb l'òpera EL BARBER DE SEVILLA.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A

Avui, dijous. Nit. Tertúlia Catalanista».

LA FAMILIA DELS ESTEVES

i El matrimoni secret

Demà, divendres, a la tarda. LA FAMILIA DELS ESTEVES i ROMANTICISME, de Dantas. Nit. Magnific programa. — Dissabte, a la nit, L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE. — Diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda. L'INFANT QUE NO SAP SON NOM. A dos quarts de sis, i nit. Ultimes representacions de la famosa obra d'En Rusiñol, L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE. Cinc actes i deu quadros. Decorat dels mestres Vilumara, Alarma i Junyent. Interpretació immillorable. — Dimarts. Esdeveniment teatral. Estrena de la comèdia. EL BARRET DE CASCAVELLS del més cèlebre i discutit dels moderns autors italians, en Luigi Pirandello, traducció d'En Josep M. de Sagarra.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Empresa: Francesc Delgado

Companyia de revistes i grans espectacles

VELASCO

Director artístic. Màrius Vitoria.

Avui, nit, a tres quarts de deu. La grandiosa revista de gran espectacle, en tres actes i 13 quadros, llibre d'Antoni Paso i Carles Primelles. Escenes musicals de Tomàs Borràs. Música dels mestres Quinito Valverde i Pau Luna.

La tierra de Carmen

Posada en escena per EULOGI VELASCO.

Grandiós èxit de tota la companyia

Esplèndid decorat. Riquíssims vestuaris. Formós agenç. PRESENTACIO VELASCO. — Demà, divendres, tarda i nit: LA TIERRA DE CARMEN. — Dissabte i diumenge, tarda i nit: LA TIERRA DE CARMEN.

Es despatxa a Comptaduria.

Aquest teatre està dotat de calefacció central. — Cada dia, tarda i nit, grans funcions.

Teatre Novetats

Circ Eqüestre

Avui, dijous. 2 EXTRAORDINARIS ESPECTACLES, 2. Colossal programa, en el qual pendran part

14 BELLES SENYORETES, 14

Avui, dijous, 22 de novembre. Nit, a les deu. Gran Moda, prenent-hi part tota l'aplaudida companyia, i

4 NOTABLES DEBUTS, 4

Demà, divendres, no hi ha funció.— Dissabte Dos variats espectacles: Matinée a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. — Diumenge, sorprenent matinée, a les quatre en punt. Nit, a les deu.

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela de JOAN VILA

en la qual figuren els populars artistes Roser Leonis, Maria Lacalle, Francesc Gallego, Marian Ozores. — Avui, dijous, 22 de novembre 1923. Nit, a les deu. EL CARTELL DE L'EXIT. El formós entremès de Fernàndel Villar, EL CAPRICHITO. L'extraordinàriament aplaudit sainet en dos actes i sis quadros, de Lluís de Vargas, música del mestre Alonso, SOLEDAD I COMPANYIA. A RIURE! Grandiós triomf d'interpretació. A RIURE! Demà divendres, tarda i nit, programes extraordinaris. En assaig: EL PALACIO DE HIELO, del mestre Vives, LA MOZA DE CAMPANILLAS, del mestre Luna i EL PRINCIPE ILUSION, del mestre Granados.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil

SANTPERE · BERGES

Avui, nit, a les deu. LA PRESIDENTA.—Demà, tarda. EL BARO DE LA RABASSADA. Nit, ESTRENA del vodevil en tres actes: LULU... GUARDA-LA PER MI!

TEATRE COMIC

Avui, dijous. Nit, a dos quarts de deu. El melodrama en 7 actes: «Diego Corrientes, el bandido generoso».

TEATRE NOU

GRAN COMPANYIA D'OPERETES I REVISTES de PEP VIÑAS

Avui, dijous, 22 novembre, a la nit, no hi ha funció per a donar lloc als assaigs generals de CANCION QUE NO MUERE. Demà divendres, tarda, no hi ha funció per tal d'ultimar l'estrena de la nit. Nit, SENSACIONAL ESTRENA A ESPANYA de la meravellosa opereta en tres actes del mestre STOLZ, CANCION QUE NO MUERE, amb el meravellós quadro LA GRUTA DE LAS PERLAS. Presentació mai vista. Decorat nou de Bulbena i Girbal. Sastreria i atrés de la Casa Paquita. L'ACONTEIXEMENT TEATRAL DE L'ANY!

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ-ARTIGAS

Director

MANUEL DIAZ DE LA HAZA

Avui, a les deu. La graciosa comèdia EL TIMBRE DE ALARMA, èxit immens. MOLT AVIAT: ESTRENA de la comèdia de Pau Cabestany, EL PECADO BLANCO.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdies

Avui, a les deu. Moda selecta popular. Butaca platea, amb entrada 2 pessetes. L'èxit còmic en tres actes dels senyors Muñoz Seca i Pérez Fernàndez,

La pluma verde

Demà divendres, tarda a les cinc, Matinée Popular LA COPA DEL OLVIDO. Nit: a les deu popular, la comèdia en un acte de Vital Aza.

Francfort

i estrena de la farsa còmica en dos actes dels senyors García Alvarez i Andreu de Prada,

El fin del mundo

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Barcelona

Gran companyia de comèdia ALBA-BONAFE

Avui, dijous, 22, a la nit, a un quart d'onze. La formosa i extraordinàriament aplaudida comèdia en 3 actes de Pere Muñoz Seca, LA SEÑORITA ANGELES, grandiós èxit de la companyia. — Demà divendres, tarda, EL VERDUGO DE SEVILLA. Nit, vuitena vetllada de Gran Moda, LAS VUELTAS QUE DA EL MUNDO.

COLISEUM

Corts 595 al 599-Telèfon 3535 A

Avui, dijous, 22 novembre. Nit, a un quart de deu: renovació del programa. SELECCIO EMPIRE. Actualitats Gaumont. L'ARXIDUC SEBASTIA, preciosa comèdia del Programa Rialt. LA pel·lícula còmica, LA CASA DE LES MIL SOTRAGADES. Exit extraordinari de Sergi Panine. — Preus: Butaca de preferència, una pesseta. Entrada general, CINQUANTA CENTIMS.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dijous, a la nit: Programes estupends. Estrena de la formosa comèdia EL FANTASIOS. Estrena de la pel·lícula còmica «GANDULITIS AGUDA». Estrena del preciós film BATALLA DE NENS i segona jornada de la colossal sèrie francesa, basada en la novel·la de renom uiversal, de l'insigne Eugeni Sue. ELS MISTERIS DE PARIS, projectant-se tercer i quart episodi.

Diorama

Programa per avui: NOVETATS INTERNACIONALS. Revista d'informació mundial i d'actualitat. TARTARIN DE TARASCON, segona jornada. LA PRINCESETA DE CRISTALL, per Hella Moja. BIGUDI GUANYA EL PRIMER PREMI. LLAGRIMES DE CAVALL, còmica d'extraordinària broma. Seguidament: LA CIUTAT SAGRADA.

Saló Catalunya

Gran cine de moda

Notables sextet Torrents i trio Rosés

Avui dijous: Grandiós èxit, succès xardorós de la sensacional pel·lícula

La filla del mar

deguda al meravellós invent dels germans Williamson, escenes sensacionals en el fons del mar, emocionant lluita d'un escafandrer amb un pop mònstre. No deixi vostè de veure la més interessant pel·lícula LA FILLA DEL MAR. Estrenes: L'ESFINX SAGRADA, formosa pel·lícula LA CASA D'HOSTES, còmica de gran broma. — Dilluns, el més grandiós esdeveniment de la cinematografia: LA FILLA DEL MAR, obra mestra de D. W. Griffith; aquesta meravella d'art marcarà una data memorable en la cinematografia.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

ORQUESTRINA SUÑE

Saló de reunió de famílies distingides

Avui dijous, insuperable programa amb quatre grans estrenes: JOVENTUT, bonica comèdia dramàtica per la ingènua artista Gareth Hugues. «Actualidades Gaumont: MARINS DE SALO, de gran broma, èxit xardorós de la segona època i final de l'emocionant novel·la LA SIN VENTURA (vida d'una pecadora irredempta) (exclusiva). Film artístic del repertori M. de Miguel, interesantíssima obra de l'insigne i popular autor «El Caballero Audaz», executant magistralment el paper d'«Ambarina» la genial artista francesa Mlle. Legrand i la graciosa cinta GANDULITIS AGUDA, de continua broma.

Nota. — Demà divendres, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis del diumenge.

El major esdeveniment de la temporada. — Dilluns, estrena de la magistral pel·lícula LES DUES ORFENES, adaptació de famosa obra de A. D'Ennery, genial producció del gran Griffith, insuperble interpretació de Lillian i Doroty Gish.

Cine Princesa

Telèfon 1371 A.

Avui dijous, EL CAMI DE LA FELICITAT, CAP A L'OEST, ELS FILLS DE L'ANIMA, VIATGE DE SS. MM. ELS REIS A CARTAGENA i HOMENATGE ALS HEROIS DE CAVITE. ELS PERILLS DE FER-SE RIC. Diumenge, nit. Estrena de LA CIUTAT SAGRADA

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS

Sala Mozart, Canuda, 31

Diumenge, dia 25 de novembre, tarda, a dos quarts de sis. Reaparició de les eminents artistes

VERA JANACOPULOS, cantatriu

L. Schlepianoff, pianista. — Inscripcions: Sala Mozart.

Palau de la Música Catalana

Diumenge, a les cinc de la tarda. Concert per:

L'EMINENT GUITARRISTA

EN MIQUEL LLOBET

obres de

SOR, MOZART, BACH, COSTA, TARREGA, LLOBET, GRANADOS, FALLA I ALBENIZ

Localitats: magatzem de música de La Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3, de 4 a 7 de la tarda. Condicions especials als senyors socis de l'Orfeó Català.

FUTBOL

CAMPIONAT D'ESPANYA

(Inter-regional)

Diumenge, 25, a les tres de la tarda.

GUIPUZCOA

contra

CATALUNYA

Camp del F. C. Barcelona (Les Corts).

Per entrades i localitats en les taquilles del teatre Principal, des d'avui.

Els socis del F. C. Barcelona hauran d'abonar mitja entrada, podent adquirir-les en les mateixes taquilles.

PARC

PISTA DE GEL

D'onze a una lliçons. De cinc a vuit, patinatge, exhibicions professionals i JAZZ-BAND VERDURA.

Can CULLERETES

Quintana, 5 — Telèfon 230 A

CASAMENTS

BATEIGS

DINARS DE CASA

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, nit: LA FAMILIA DELS ESTEVES i EL MATRIMONI SECRET. Es despatxen vals: Barreteria Gili, Hospital, 16 i Rellotgeria Muller. Davallada de la Presó, número 8.

Orfebreria d'Art

Articles per a PRESENTS

Servei de taula en **metall blanc i platejat**. Fabricació propia. Preus sense competència. Vendes al detall. - Portaferrissa, 4.

Callicida ESCRIVÀ

EXTRAU SENSE DOLOR NI MOLESTIA ELS ULLS DE POLL Y DURISSIES

SE VEN A TOT ARREU

·AGENTS·

J. URIACH & Cª

Bruch, 49.-BARCELONA

Desconfieu dels similars y no dubteu dels efectes del CALLICIDA-ESCRIVÀ

ELS PIANOS I AUTO-PIANOS

NI - EN - DORF

SÓN FAMOSOS PER LA SEVA DELICADA SONORITAT I ESCRUPULOSA FABRICACIÓ

VENTA DE ROTLLOS EXECUTATS A MANS

SUPREMA, PELAYO, 56

REMEDIO MILAGROSO

NINGUN REMEDIO conocido hasta hoy ha obtenido tantas curas en España ni en el Extranjero como el MARAVILLOSO

EL OJO DE LA VERDAD

DEPURATIVO RUBIÓ

Herpes, eczemas, rojeces, picores, humores fríos, escrófula, forúnculos, manchas de la piel, orzuelos, mal de ojos, granos de todas clases, erupciones, llagas, varices (llagas en las piernas), fistulas, hemorroides, arterioesclerosis, vicios de la sangre, dolores reumáticos y nerviosos, gota, sífilis, etc., etc.

Purifica y regenera la sangre

Un solo frasco basta para convencerse

POMADA RUBIÓ. - Auxiliar poderoso y necesario

De venda a tot arreu. Dipositari: Perez, Martin i Cª Madrid-Barcelona

PIANOS

DE CORDES CREUADES AMB MARC DE FERRO

Sublim marca R.MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT PLASSOS I LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

HERNIATS

L'últim avenç científic per a combatre amb èxit segur vostres hèrnies sense operar és el BRAGUER MEDICAL VIVES, admiració de la Ciència Mèdica i sens parió al món. Rebutgeu les imitacions.

Despatx: de 9 a 1 i de 3 a 7

Rambla del Centre, 2, pral. - Casa VIVES

(TOCANT AL LICEU)

¡Que contenta se pondrá Fidi cuando vea mi regalo! ¡Y como me va a querer! ¡Ay!

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50. — Crema, 1'50. — Polvos, 1'50. — Aigua ... Aigua de colònia, ... per al cabell, 4'50 ...

Darreres creacions

Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, MIVESTA, Rosa de ..., ADORABLE, Matinal, CHIPRE, Rocio flor, ROSA Vertigo, JLA VELL, Muguet, VIOLETA, Jazmín.

Sabó, ... — Polvos, ... ptes. ... Essencia per al mocador, 18 pessetes ... estoig.

COSTES GERMANS · BARCELONA

CARBONS PERMANYER

Mont-Sió, 10

Telèfon 3856 A

Pinyola per a brasers, amb sac de 40 quilos. . . . . . Ptes. 14'50

Antracita, Coc, especial, boles, llenya, alzina pura d'Itàlia

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15 pral

RHODINE

Tubos de 20 Comprimidos de 50 Centigramos

JAQUECAS NEURALGIAS REUMATISMOS INFLUENZAS

Adoptada por el cuerpo medical de FRANCIA

Catarro dels nois

L'Anti-catarral BORRELL és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat. Rambla de les Flors.

Vendes

Càsa de 3 pisos i botiga molt espaiosa, terreny 20.000 pams en poble prop d'aquesta. preu 21.500 pessetes.

Casa torre gran, en poble pròxim Barcelona amb jardí i hort, es ven per 4.500 duros.

Torre es ven, peu tranvia, aigua, gas, electricitat, i confort modern, baratíssima. 15.000 ptes.

Auto esport arrancada elèctrica, cinc seients, a tota prova, es ven per 9.000 pts.

A Gràcia tocant carrer Salmeron es ven casa de 10 pisos i 2 botigues, renda 11.536 ptes. anyals, per 38.500 duros.

Bar casa de menjar i fonda amb 23 llits, lloguer barato als afores de Barcelona. Preu 9.000 pessetes.

Se ven en c. Mallorca casa de 6 pisos i botiga, renda al mes 955 pessetes, per 35.000 duros.

Bar fonda als afores de Barcelona. molta parroquia. preu 6.000 pessetes.

Torra a Gràcia 3.000 pams de baixos i pis sense gravàmen, preu 50.000 pessetes.

Se ven en c. Mallorca casa 12 pisos i botiga renda l'any 8 % per 38.500 dures.

Barraca d'obra amb hort i 2 habitacions a Montjuïc, lloguer del terreny. 15 pts. mes, es ven per 1.500 ptes.

Se venen tres torres a Santa Coloma amb jardí per 5 mil duros cada una.

Bar molt cèntric al Poble Sec de molt despatx i ben situat. Es ven per 4.000 duros.

Set Barraques a l'Hospitalet se venen totes juntes o per separat, renda set duros cada una. Es venen totes per 1.000 duros.

Auto «Martini» 18|22 set seients, estat nou, venc a tota prova, per ptes. 11.500, molt bon estat.

Casa carrer Salmeron superficie 6.000 pams edificats, bona renda, preu 35.000 duros.

Ocasió veritat

Terreny a les «Tres Torres» peu baixador tren Sarrià. Urgeix vendre, preu molt baix.

Indústria casolana

Se venen totes les existencies i fórmules patentitzades.

Venc 16 mil pams

de terreny cobert en part en la esquerra Aixampla, a sis pessetes el pam.

URGEIX: Xalet

al Guinardó de molt bona situació, edificabió moderna i sòlida. Es ven per 36.000 pessetes lliure de càrregues.

Venc terreny

a Santa Coloma de Gramanet, de 13.919 pams a 65 cèntims pam

Café Fonda

S'arrenda per 50 duros al mes moblat. Prop de Barcelona.

Casa carrer de Marina

de bona renda, preu 16.060 duros.

Raó: Empresa Ideal d'Informació. Rambla Flors, 16, baixos De 11 a 1 i de 4 a 8 vespre.

Piano gran creuat

venc barato. Enric Granados, núm. 96, entresol.

Pelleteria Americana

Carrer del Pi, 3 pral.

Gran assortit en tota classe de pells. Especialitat en RENARDS.

Preus econòmics

Fàbrica de Panyeria de VALENTI SOLER

Immens assortit en gèneres per a vestits i abrics de senyor i senyora. Venda de retalls els dilluns i dissabtes. Avinyó, 7 (cantonada Fernando).

Venc 2 botigues

i dos pisos moblats cèntrics de poc lloguer. Raó: Rbla. Flors, núm. 16 (Anuncis).

Sant Cugat del Vallés

Terrenys a Sant Cugat i Valldoreix de diferents preus.

TORRES

una de recent construcció i altres al costat estació se venen. Raó: Fonda Tadeo

Grans Llagues

N'obtindreu la curació, prompte, radical i completa, usant

l'Ungüent Freixinet (o del Miracle)

90 anys d'èxits provats. No falla mai.

Poderós antisèptic i regenerador dels teixits.

Detalls i venda: Sant Pau, 18, Farmàcia - Barcelona.

El trametem amb instruccions per al seu ús, per correu certificat, girant 3'50 ps.

Dipòsit: Segalà Rambla de les Flors, 14 Barcelona

Ulceres Tumors

Badalona

Entre parada tramvia i Riera Matamoros

Edificis i terrenys de 2.000 m. de superfície s'arrendaran a qui sigui comprador de les màquines i utensilis propis per tintoria existents als mateixos. Hi ha accés a cloaca.

Raó: J. Girart. Pl. Barberà, 1.

Prèstecs

Necessito 10.000 pts. en garantia de finques o en societat. Escr. 7393, Rambla Flors núm. 16 (Anuncis).

Dispeses

PER A MENJAR BÉ

LA PENSIÓ TAFANER 14 MENJARS, 25 PTES. UN MENJAR 2'50 PTES Cardenal Casañas, 17 pral.

Hotel Condal

Boqueria, 13. Coberts especials a sis ptes. Entremès, postres 3 plats a escollir de la carta.

PROPIETARIS

matrimoni sense familia li precisa habitació per ells dos sols. No importa sia reduïda. Escriure 7361. Rbla. Flors, 16, Anuncis

HABITACIÓ

magnífica a matrimoni, 2 amics o germans a tot estar i altra a senyor sol: R. Angels, 6, tercer, segona.

Ofertes

Administració finques

Referències a satisfacció. Béjar, 41, Hostafrancs.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Compres

TORRE

compraria pels vols de Barcelona, el preu de la qual no ha de excedir de 10.000 pessetes. Detalls a LA VEU, núm. 1631.

Compro finques

de 5.000 a 30.000 duros, que rendin el mínim el 5 per 100, directament del propietari. Escriure: Rambla Flors, 16, anuncis.

Urgeix: Compraré o arrendaré terreny esquerra Eixample d'uns 10.000 pams Raó: Rambla Flors, 16 Anuncis

Anuncis

Compra-venda de finques i Administració

Anticipem lloguers

Consulta de franc

Empresa Ideal d'Informació Rambla Flors, 16 baixos

PER A ANUNCIAR

en els periòdics servint-se de l'EMPRESA IDEAL d'INFORMACIO estalvieu temps molèsties i diner - 16, Rambla de les Flors, 16 baixos. Telèfon 4883 A

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata ... Compro or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. ... Rambla de les Flors, 3 A Cardenal Casañas ...

Agricultors, Ramaders

Per a vendre i arrendar més de 600 hec àrees sols per a l'explotació de bestiar llanar, amb llenya; caça i esport de les quals més de 300 hectàrees són de cultiu, podent-se regar més de 8, pel canal d'Aragó i Catalunya, i 25 pel de l'inyana, amb més de 2.000 oliveres, ametllers i vinya. Per a més detalls dirigir se a Josep Nadal Berengué, propietari, a Alguaire (LLEYDA).